การเพิ่มสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนภายในท่อกลมโดยใช้เทอร์บิวเลเตอร์รูปแบบต่างๆ

นายโชติธัช จิตร์บำรุง

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR) เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR) are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2558 ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Enhancement of heat transfer performance in a circular tube utilizing various types of turbulators

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Engineering Program in Mechanical Engineering Department of Mechanical Engineering Faculty of Engineering Chulalongkorn University Academic Year 2015 Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การเพิ่มสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนภายในท่อกลมโดย
	ใช้เทอร์บิวเลเตอร์รูปแบบต่างๆ
โดย	นายโชติธัช จิตร์บำรุง
สาขาวิชา	วิศวกรรมเครื่องกล
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมพงษ์ พุทธิวิสุทธิศักดิ์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	ศาสตราจารย์ ดร. สุทธิชัย อัสสะบำรุงรัตน์

คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

_____คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุพจน์ เตชวรสินสกุล)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

_____ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. พงษ์ธร จรัญญากรณ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมพงษ์ พุทธิวิสุทธิศักดิ์)

____อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(ศาสตราจารย์ ดร. สุทธิชัย อัสสะบำรุงรัตน์)

____กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. บุญชัย เลิศนุวัฒน์)

____กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(ดร. ชญานุตม์ โฆษิตานนท์)

โชติธัช จิตร์บำรุง : การเพิ่มสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนภายในท่อกลมโดยใช้เทอร์บิวเล เตอร์รูปแบบต่างๆ (Enhancement of heat transfer performance in a circular tube utilizing various types of turbulators) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผศ. ดร. สมพงษ์ พุทธิวิสุทธิศักดิ์, อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม: ศ. ดร. สุทธิชัย อัสสะบำรุงรัตน์, 144 หน้า.

งานวิจัยนี้เสนอการใช้เทอร์บิวเลเตอร์ชนิดเฟืองรูปแบบใหม่เพื่อปรับปรุงสมรรถนะการ ถ่ายเทความร้อนในท่อกลม การศึกษาใช้โปรแกรม ANSYS FLUENT VERSION 15.0 โดยใช้ แบบจำลอง Standard $k - \varepsilon$ จำลองการถ่ายเทความร้อนสำหรับการไหลแบบปั่นป่วนในท่อ แลกเปลี่ยนความร้อนที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์รูปแบบต่างๆ ได้แก่ แบบวงแหวนวงกลม แบบวงแหวน กรวย และแบบวงแหวนเฟืองซึ่งเป็นการตัดบางส่วนออกจากเทอร์บิวเลเตอร์แบบวงแหวนกรวย ทำการศึกษาเชิงตัวเลขของท่อที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์แบบต่างๆ โดยมีอัตราส่วนเส้นผ่านศูนย์กลาง เท่ากับ 0.5, 0.6 และ 0.7 และอัตราส่วนระยะห่างเท่ากับ 4 และ 8 กำหนดให้อากาศไหลผ่านท่อ ทดสอบที่อุณหภูมิ 27 องศาเซลเซียส ที่ค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์ระหว่าง 4000 – 20000 และให้ค่าฟลักซ์ ความร้อนคงที่ พบว่าผลการคำนวณที่ได้จากระเบียบวิธีไฟไนต์วอลุมมีความใกล้เคียงกับผลจากการ ทดลอง

จากการศึกษาพบว่าอัตราการถ่ายเทความร้อนของท่อแลกเปลี่ยนความร้อนที่ติดตั้งเทอร์บิว เลเตอร์แบบวงแหวนวงกลมและแบบวงแหวนกรวยเพิ่มขึ้น 87% ถึง 199% เมื่อเปรียบเทียบกับท่อ แบบผิวเรียบ ในกรณีของเทอร์บิวเลเตอร์แบบวงแหวนกรวยเพิ่มขึ้น 3% ถึง 8% เมื่อเปรียบเทียบกับ เทอร์บิวเลเตอร์แบบวงแหวนวงกลม และพบว่าเทอร์บิวเลเตอร์แบบวงแหวนเฟืองให้ค่าสมรรถนะการ ถ่ายเทความร้อนสูงที่สุด นอกจากนี้ยังพบว่าเทอร์บิวเลเตอร์ที่ติดตั้งด้วยอัตราส่วนเส้นผ่านศูนย์กลางที่ เล็กที่สุดเท่ากับ 0.5 และอัตราส่วนระยะห่างที่สั้นที่สุดเท่ากับ 4 ให้อัตราการถ่ายเทความร้อนมีค่าสูง ที่สุด

ภาควิชา	วิศวกรรมเครื่องกล
สาขาวิชา	วิศวกรรมเครื่องกล
ปีการศึกษา	2558

ลายมือชื่อนี	มิสิต	
ลายมือชื่อ	อ.ที่ปรึกษาหลัก	
ลายมือชื่อ	อ.ที่ปรึกษาร่วม	

5770151621 : MAJOR MECHANICAL ENGINEERING

KEYWORDS: HEAT TRANSFER / FINITE VOLUME METHOD / TURBULATOR

CHOTITACH JITBAMRUNG: Enhancement of heat transfer performance in a circular tube utilizing various types of turbulators. ADVISOR: ASST. PROF. SOMPONG PUTIVISUTISAK, Ph.D., CO-ADVISOR: PROF. SUTTICHAI ASSABUMRUNGRAT, Ph.D., 144 pp.

This paper proposes a novel Gear-type turbulator for improvement of heat transfer performance in a circular tube. A commercial software ANSYS FLUENT VERSION 15.0 with a standard $k - \varepsilon$ model is used to simulate the turbulent flow in a circular tube fitted with different types of turbulator, including circular-ring turbulator (CRT), conical-ring turbulator (CORT) and gear-ring turbulator (GRT) by partial cutting out of CORT. The study considered the circular tube fitted with turbulators with different diameter ratios (DR = 0.5, 0.6 and 0.7), and pitch ratios (PR = 4 and 8). The air feed temperature was specified at 27 degree Celsius with a Reynolds number range of 4000 to 20000. The heat flux was constant. The simulation results obtained from the finite volume method agree well with the experimental results reported in the literature.

From the studies, the heat transfer rates in the tube fitted with CRTs and CORTs are 87% to 199% higher than that of the plain tube without a turbulator. The CORTs about 3% to 8% higher than the CRTs. The highest heat transfer performance was found in the case of GRT. Moreover, it was found that the turbulator with the smallest diameter ratio (DR = 0.5) and the pitch ratio (PR = 4) offers the highest heat transfer rate.

Department:	Mechanical Engineering	Student's Signature
Field of Study	Mechanical Engineering	Advisor's Signature
	2016	Co Advisor's Signature
Academic rear:	2015	Co-Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือและคำแนะนำอย่างดียิ่งของ ผศ. ดร. สมพงษ์ พุทธิวิสุทธิศักดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และ ศ. ดร. สุทธิชัย อัสสะบำรุง รัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านทั้งสองได้ ให้ความรู้ คำแนะนำ ตลอดจนคำปรึกษา อีกทั้งยังให้กำลังใจและช่วยผลักดันผู้วิจัยทั้งในเรื่อง งานวิจัยและการดำเนินชีวิต

กราบขอบพระคุณ รศ. ดร. พงษ์ธร จรัญญากรณ์ ประธานกรรมการ รศ. ดร. บุญชัย เลิศนุวัฒน์ และ ดร. ชญานุตม์ โฆษิตานนท์ กรรมการ ที่ได้ให้คำแนะนำและถ่ายทอดความรู้ ตลอดระยะเวลาในการทำงานวิจัย ซึ่งทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณพี่ศิวพล นิตยสุทธิ์ และเพื่อนๆ สมาชิกทุกท่านในห้องปฏิบัติการ Computational Modeling and Optimisation Laboratory รวมไปถึงเพื่อนๆปริญญาโททุก ท่าน สำหรับคำแนะนำ ความช่วยเหลือ และข้อคิดเห็นต่างๆ ตลอดระยะเวลาการทำงานวิจัยนี้

สุดท้ายผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และทุกคนในครอบครัว อันเป็นที่รักที่ คอยให้กำลังใจและสนับสนุนการศึกษาของผู้วิจัยเสมอมา จนผู้วิจัยสามารถทำงานวิจัยสำเร็จได้ อย่างที่ตั้งใจ

> จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University

สารบัญ

หา้	้มำ
บทคัดย่อภาษาไทยง	
บทคัดย่อภาษาอังกฤษจ	
กิตติกรรมประกาศฉ	
สารบัญช	
สารบัญตารางฏ	
สารบัญภาพฏ	
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ	
บทที่ 1 บทนำ1	
1.1 ความสำคัญและที่มาของวิทยานิพนธ์1	
1.1.1 เทอร์บิวเลเตอร์ (Turbulators)	
1.1.1.1 เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม Circular-ring turbulators (CRT)5	
1.1.2 การเพิ่มประสิทธิภาพการถ่ายเทความร้อนของเทอร์บิวเลเตอร์	
1.1.2.1 เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวย Conical-ring turbulators (CORT)	
1.1.2.2 เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟือง Gear-ring turbulators (GRT)	
1.2 การศึกษาผลงานวิจัยที่ผ่านมา9	
1.3 วัตถุประสงค์ของวิทยานิพนธ์23	
1.4 ขอบเขตของวิทยานิพนธ์23	
1.5 ขั้นตอนการดำเนินงาน24	
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากวิทยานิพนธ์24	
บทที่ 2 ทฤษฎีและสมการพื้นฐานของการไหล25	
2.1 การไหลภายในท่อ25	
2.2 สมการพื้นฐานสำหรับการไหลแบบปั่นป่วน27	

2.2.1 สมการความต่อเนื่อง (Continuity equation)	28
2.2.2 สมการอนุรักษ์โมเมนตัม (Momentum conservation equation)	28
2.2.3 สมการอนุรักษ์พลังงาน (Energy conservation equation)	30
2.3 แบบจำลองความปั่นป่วน (Turbulence Modeling)	30
2.5 สรุปสมการสำหรับการไหลแบบปั่นป่วน	35
บทที่ 3 ระเบียบวิธีไฟไนต์วอลุม	37
3.1 บทนำ	37
3.2 สมการควบคุมพื้นฐาน (Governing equation)	37
3.3 การกระจายพจน์สำหรับปัญหาการพาและการแพร่กระจาย	39
3.3.1 เทอมการพา (Convection term)	41
3.3.2 เทอมการแพร่กระจาย (Diffusion term)	42
3.3.3 Source term	43
3.4 การประมาณค่าโดยใช้แบบแผนเชิงตัวเลข	44
3.5 กระบวนการหาผลเฉลย	46
3.5.1 ระเบียบวิธี TDMA	46
3.5.2 ค่าผ่อนปรน	48
3.5.3 ระเบียบวิธี SIMPLE	49
บทที่ 4 การตรวจสอบความถูกต้องของโปรแกรม	55
4.1 การตรวจสอบความถูกต้องของการไหลแบบปั่นป่วนภายในท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเล	
เตอร์	55
4.1.1 การสร้างกริดของขอบเขตในการวิจัย (Grid generation)	56
4.1.2 การทดสอบ Grid independency	58
4.1.3 การกำหนดเงื่อนไขขอบของปัญหา (Boundary conditions)	59

หน้า

ณ

	4.1.3.1 เงื่อนไขขอบบริเวณทางเข้า	60
	4.1.3.2 เงื่อนไขขอบบริเวณทางออก	60
	4.1.3.3 เงื่อนไขขอบบริเวณผนังท่อ	60
4.2	การตรวจสอบความถูกต้องของการไหลแบบปั่นป่วน และการถ่ายเทความร้อนภายในท่อ กลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์	61
	4.2.1 ค่านัสเซลสนัมเบอร์เฉลี่ย (Average Nusselt number, Nu)	61
	4.2.2 ค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทาน (Friction factor, <i>f</i>)	62
	4.2.3 ค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อน (Heat transfer performance, η)	63
4.3	สรุปผลการตรวจสอบความถูกต้องของโปรแกรม	70
บทที่ ร	5 ผลลัพธ์จากการคำนวณและการวิเคราะห์	71
5.1	ลักษณะของปัญหา	72
5.2	ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงค่า DR และค่า PR	74
5.3	การถ่ายเทความร้อนภายในท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์	83
5.4	ความดันตกคร่อมภายในท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์	88
5.5	การเพิ่มประสิทธิภาพของการถ่ายเทความร้อนโดยการปรับปรุงรูปร่างของเทอร์บิวเล เตอร์	92
	5.5.1 เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวย Conical-ring turbulators (CORT)	93
	5.5.2 เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟือง Gear-ring turbulatos (GRT)	103
5.6	ค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนภายในท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์	115
	5.6.1 ท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม	116
	5.6.2 ท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวย	117
	5.6.3 ท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟือง	118
5.7	การเปรียบเทียบสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนภายในท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์	122
บทที่ 6	5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	135

6.1	บทสรุป	135
6.2	ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต	137
รายการ	รอ้างอิง	138
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์		

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University หน้า

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่	1.1	การเปรียบเทียบข้อมูลต่างๆ ของงานวิจัยที่ผ่านมาที่ใช้หลักการ Passive	
		technique ในการเพิ่มประสิทธิภาพการถ่ายเทความร้อน	18
ตารางที่	2.1	. สมการพื้นฐานสำหรับการไหลแบบปั่นป่วนในรูปแบบของเทนเซอร์สำหรับ	
		แบบจำลอง	35
ตารางที่	4.1	. ตารางเปรียบเทียบรูปโครงสร้างของท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม	
		(CRT) กับขนาดของกริด (Grid number)	56
ตารางที่	5.1	ข้อมูลต่างๆ ที่ใช้สำหรับการคำนวณการไหลแบบปั่นป่วนภายในท่อกลมที่ติดตั้ง	
		เทอร์บิวเลเตอร์รูปแบบต่างๆ	72
ตารางที่	5.2	2 ขนาดของค่าพารามิเตอร์ต่างๆ สำหรับของไหลที่ไหลผ่านเทอร์บิวเลเตอร์รูปแบบ	
		ต่างๆ	73
ตารางที่	5.3	ร การเปรียบเทียบช่วงระดับของค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนของท่อกลมที่ *	
		ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT)	123
ตารางที่	5.4	l การเปรียบเทียบช่วงระดับของค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนของท่อกลมที่	
		ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวย (CORT)	125
ตารางที่	5.5	การเปรียบเทียบช่วงระดับของค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนของท่อกลมที่	
		ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟือง (GRT) กรณีที่ค่า N = 6	127
ตารางที่	5.6	5 การเปรียบเทียบช่วงระดับของค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนของท่อกลมที่	
		ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟือง (GRT) กรณีที่ค่า N = 8	129
ตารางที่	5.7	ัการเปรียบเทียบช่วงระดับของค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนของท่อกลมที่	
		ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟือง (GRT) กรณีที่ค่า N = 10	131

สารบัญภาพ

หน้า
รูปที่ 1.1 การติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์ภายในหม้อไอน้ำแบบท่อไฟ [1]1
รูปที่ 1.2 การเปรียบเทียบการทำงานของหม้อไอน้ำแบบท่อไฟ [2] (ก) หม้อไอน้ำแบบท่อไฟ (ข) หม้อไอน้ำแบบท่อไฟที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์
รูปที่ 1.3 การติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์ภายในเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อนแบบเปลือกและท่อ [2]3
รูปที่ 1.4 การติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์ภายในเครื่องระเหยแบบฟล์มเคลื่อนที่ลง [3]
รูปที่ 1.5 การติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์ภายในท่อกลมโดยกำหนดให้ฟลักซ์ความร้อนคงที่
รูปที่ 1.6 เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม Circular-ring turbulators (CRT) กรณี DR = 0.5, PR = 4 [4] (ก) ด้านหน้าของเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (ข) ด้านข้างของเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม5
รูปที่ 1.7 เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวย Conical-ring turbulators (CORT) กรณี DR = 0.5, PR = 4 (ก) ด้านหน้าของเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวย (ข) ด้านข้างของเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวย7
รูปที่ 1.8 เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟือง Gear-ring turbulators (GRT) กรณี DR = 0.5, PR = 4 และ N = 10 (ก) ด้านหน้าของเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟือง (ข) ด้านข้างของเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟือง
รูปที่ 2.1 การเปลี่ยนแปลงการแจกแจงความเร็วภายในท่อกลม (Velocity profile)26
รูปที่ 2.2 ลักษณะของพารามิเตอร์ต่างๆ ในการไหลแบบปั่นป่วน
รูปที่ 3.1 การวางตัวของปริมาตรควบคุมในสามมิติ41
รูปที่ 3.2 การเปรียบเทียบผลเฉลย ระหว่าง QUICK scheme และ Upwind scheme [30]44

	หน้	ำ
รูปที่ 3.3 โดเมน	การคำนวณ (Computational domain) ที่ใช้ระเบียบวิธี TDMA4	7
รูปที่ 3.4 ระเบีย	บวิธี SIMPLE5	4
รูปที่ 4.1 กริดที่1 เท่าๆ	ใช้ในการคำนวณสำหรับปัญหาในการไหล โดยมี Grid size เท่ากับ 3 มิลลิเมตร กันในทุกมิติแต่ละเซลล์	
(ก) ລັກ (ข) ລັກ	กษณะของกริดบริเวณผนังภายนอกของท่อกลม (กริดรูปแบบสี่เหลี่ยม) กษณะของกริดบริเวณที่ของไหลไหลผ่านเทอร์บิวเลเตอร์ภายในของท่อกลม	
(กริดรู	รูปแบบสามเหลี่ยม)5	7
รูปที่ 4.2 การทศ โดยใช้	ดสอบ Grid independency ที่บริเวณทางเข้าและทางออกของเทอร์บิวเลเตอร์ ม้แบบจำลองความปั่นป่วน Standard $k-arepsilon$ สำหรับที่ Re= 4,0005	9
รูปที่ 4.3 การเป นัมเบ ผิวเรีย	รียบเทียบระหว่างผลที่ได้จากการคำนวณค่านัสเซลสนัมเบอร์เฉลี่ยที่ค่าเรย์โนลด์ อร์ต่างๆ กับค่าที่ได้จากสมการของ Dittus and Boelter [32] สำหรับท่อกลม มบ	5
รูปที่ 4.4 การเป โนลด์	รียบเทียบระหว่างผลที่ได้จากการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทานที่ค่าเรย์ นัมเบอร์ต่างๆ กับค่าที่ได้จากสมการของ Blasius [33] สำหรับท่อกลมผิวเรียบ6.	5
รูปที่ 4.5 การเป โนลด์ CBT	รียบเทียบระหว่างผลที่ได้จากการคำนวณค่านัสเซลสนัมเบอร์เฉลี่ยกับค่าเรย์ นัมเบอร์กับผลการทดลองของ Kongkaitpaiboon et al. [4] สำหรับกรณีของ ที่ค่า DR = 0.5, PR = 4 และ 8	6
รูปที่ 4.6 การเป โนลด์ [:] CRT	รียบเทียบระหว่างผลที่ได้จากการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทานกับค่าเรย์ นัมเบอร์กับผลการทดลองของ Kongkaitpaiboon et al. [4] สำหรับกรณีของ ที่ค่า DR = 0.5, PR = 4 และ 86	7
รูปที่ 4.7 การเป ผลกา ที่ค่า เ	รียบเทียบผลที่ได้จากการคำนวณค่านัสเซลสนัมเบอร์กับค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์กับ รทดลองของ Kongkaitpaiboon et al. [5] สำหรับกรณีของ PCR และ GRT DR = 0.5 และ PR = 4	8

รูปที่ 4.8 การเปรียบเทียบผลที่ได้จากการคำนวณสัมประสิทธิ์แรงเสียดทานกับค่าเรย์โนลด์นัม เบอร์กับผลการทดลองของ Kongkaitpaiboon et al. [5] สำหรับกรณีของ PCR	
และ GRT ที่ค่า DR = 0.5 และ PR = 4	69
รูปที่ 5.1 ลักษณะของปัญหาสำหรับของไหลที่ไหลผ่านเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT)	73
รูปที่ 5.2 รูปร่างความเร็วของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 ที่ค่า Re = 4,000	75
รูปที่ 5.3 รูปร่างความเร็วของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 ที่ค่า Re = 20,000	75
รูปที่ 5.4 รูปร่างความเร็วของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) กรณี DR = 0.6, PR= 4 ที่ค่า Re = 4,000	76
รูปที่ 5.5 รูปร่างความเร็วของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) กรณี DR = 0.6, PR= 4 ที่ค่า Re = 20,000	76
รูปที่ 5.6 รูปร่างความเร็วของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) กรณี DR = 0.7, PR= 4 ที่ค่า Re = 4,000	77
รูปที่ 5.7 รูปร่างความเร็วของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) กรณี DR = 0.7, PR= 4 ที่ค่า Re = 20,000	77
รูปที่ 5.8 รูปร่างความเร็วของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) กรณี DR = 0.5, PR= 8 ที่ค่า Re = 4,000	78
รูปที่ 5.9 รูปร่างความเร็วของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) กรณี DR = 0.5, PR= 8 ที่ค่า Re = 20,000	78
รูปที่ 5.10 รูปร่างความเร็วของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) กรณี DR = 0.6, PR= 8 ที่ค่า Re = 4,000	79
รูปที่ 5.11 รูปร่างความเร็วของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) กรณี DR = 0.6, PR= 8 ที่ค่า Re = 20,000	79

รูปที่ 5.12 รูปร่างความเร็วของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) กรณี DR = 0.7. PR= 8 ที่ค่า Re = 4.000	80
รูปที่ 5.13 รูปร่างความเร็วของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) กรณี DR = 0.7, PR= 8 ที่ค่า Re = 20,000	80
รูปที่ 5.14 รูปร่างพลังงานจลน์ของความปั่นป่วนของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเล เตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 ที่ค่า Re = 20,000	82
รูปที่ 5.15 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่านัสเซลสนัมเบอร์เฉลี่ยกับค่าเรย์โนลด์นัม เบอร์ภายในท่อกลมสำหรับกรณีของ CRT	83
รูปที่ 5.16 รูปร่างอุณหภูมิของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 ที่ค่า Re = 4,000	84
รูปที่ 5.17 ภาพขยายรูปร่างอุณหภูมิของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วง แหวนวงกลม (CRT) กรณี DR = 0.5, PR = 4 ที่ค่า Re = 4,000	85
รูปที่ 5.18 รูปร่างอุณหภูมิของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 ที่ค่า Re = 8,000	85
รูปที่ 5.19 รูปร่างอุณหภูมิของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 ที่ค่า Re = 12,000	86
รูปที่ 5.20 รูปร่างอุณหภูมิของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 ที่ค่า Re = 16,000	86
รูปที่ 5.21 รูปร่างอุณหภูมิของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 ที่ค่า Re = 20,000	87
รูปที่ 5.22 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่าความดันตกคร่อมกับค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์ ภายในท่อกลมสำหรับกรณีของ CRT	88
รูปที่ 5.23 รูปร่างความดันของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 ที่ค่า Re = 20,000	89

รูปที่ 5.24 รูปร่างความดันของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม	
(CRT) วงกลมกรณี DR = 0.5, PR= 8 ที่ค่า Re = 20,000	.89
รูปที่ 5.25 รูปร่างความดันของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม	
(CRT) วงกลมกรณี DR = 0.7, PR= 4 ที่ค่า Re = 20,000	.90
รูปที่ 5.26 รูปร่างความดันของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม	
(CRT) วงกลมกรณี DR = 0.7, PR= 8 ที่ค่า Re = 20,000	.90
รูปที่ 5.27 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทานกับค่าเรย์โนลด์นัม	
เบอร์ต่างๆ ภายในท่อกลมสำหรับกรณีของ CRT	.91
รูปที่ 5.28 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่านัสเซลสนัมเบอร์เฉลี่ยกับค่าเรย์โนลด์นัม	
้ เบอร์ภายในท่อกลมสำหรับกรณีของ CORT กับท่อกลมผิวเรียบ	.93
รูปที่ 5.29 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่านัสเซลสนัมเบอร์เฉลี่ยกับค่าเรย์โนลด์นัม	
้ เบอร์ภายในท่อกลมสำหรับกรณีของ CRT กับ CORT	.94
รูปที่ 5.30 รูปร่างอุณหภูมิของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวย	
(CORT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 ที่ค่า Re = 4,000	.95
รูปที่ 5.31 ภาพขยายรูปร่างอุณหภูมิของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วง	
แหวนกรวย (CORT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 ที่ค่า Re = 4,000	.95
รูปที่ 5.32 รูปร่างอุณหภูมิของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวย	
(CORT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 ที่ค่า Re = 8,000	.96
รูปที่ 5.33 รูปร่างอุณหภูมิของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวย	
(CORT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 ที่ค่า Re = 12,000	.96
รูปที่ 5.34 รูปร่างอุณหภูมิของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวย	
(CORT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 ที่ค่า Re = 16,000	97
รูปที่ 5.35 รูปร่างอุณหภูมิของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวย	
(CORT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 ที่ค่า Re = 20,000	.97

รูปที่ 5.36 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทานกับค่าเรย์โนลด์นัม เบอร์ภายในท่อกลมสำหรับกรณีของ CORT	98
รูปที่ 5.37 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทานกับค่าเรย์โนลด์นัม เบอร์ภายในท่อกลมสำหรับกรณีของ CRT กับ CORT	99
รูปที่ 5.38 เวกเตอร์ความเร็วของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวย (CORT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 ที่ค่า Re = 20,000	100
รูปที่ 5.39 ภาพขยายเวกเตอร์ความเร็วของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วง แหวนกรวย (CORT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 ที่ค่า Re = 20,000	101
รูปที่ 5.40 ภาพขยายเส้นกระแสการไหลของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วง แหวนกลม (CRT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 ที่ค่า Re = 20,000	102
รูปที่ 5.41 ภาพขยายเส้นกระแสการไหลของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วง แหวนกรวย (CORT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 ที่ค่า Re = 20,000	102
รูปที่ 5.42 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่านัสเซลสนัมเบอร์เฉลี่ยกับค่าเรย์โนลด์นัม เบอร์ภายในท่อกลมสำหรับกรณีของ GRT	104
รูปที่ 5.43 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่านัสเซลสนัมเบอร์เฉลี่ยกับค่าเรย์โนลด์นัม เบอร์ภายในท่อกลมสำหรับกรณีของการติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์รูปแบบต่างๆ ฉันท่อยิวเรียน	105
รูปที่ 5.44 รูปร่างอุณหภูมิของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟือง (GRT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 และ N = 6 ที่ค่า Re = 4,000	105
รูปที่ 5.45 รูปร่างพลังงานจลน์ของความปั่นป่วนของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเล เตอร์วงแหวนวงเฟือง (GRT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 และ N = 6 ที่ค่า Re = 4,000	106
รูปที่ 5.46 ภาพขยายเวกเตอร์ความเร็วของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วง แหวนเฟือง (GRT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 และ N = 6 ที่ค่า Re = 4,000	107

รูปที่ 5.47 รูปร่างอุณหภูมิของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟือง (GRT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 และ N = 8 ที่ค่า Re = 4,000	07
รูปที่ 5.48 ภาพขยายเวกเตอร์ความเร็วของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วง แหวนเฟือง (GRT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 และ N = 8 ที่ค่า Re = 4,000	08
รูปที่ 5.49 รูปร่างอุณหภูมิของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟือง (GRT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 และ N = 10 ที่ค่า Re = 4,000	08
รูปที่ 5.50 ภาพขยายเวกเตอร์ความเร็วของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วง แหวนเฟือง (GRT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 และ N = 10 ที่ค่า Re = 4,000	09
รูปที่ 5.51 ภาพขยายเส้นกระแสการไหลของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วง แหวนเฟือง (GRT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 และ N = 10 ที่ค่า Re = 4,00011	10
รูปที่ 5.52 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทานกับค่าเรย์โนลด์นัม เบอร์ภายในท่อกลมสำหรับกรณีของ GRT	11
รูปที่ 5.53 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทานกับค่าเรย์โนลด์นัม เบอร์ภายในท่อกลมสำหรับกรณีของ GRT กับ CORT	12
รูปที่ 5.54 แสดงรูปร่างความเร็วของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวน เฟือง (GRT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 ที่ค่า Re = 20,000 และ N = 6	13
รูปที่ 5.55 ภาพขยายเวกเตอร์ความเร็วของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วง แหวนเฟือง (GRT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 ที่ค่า Re = 20,000 และ N = 611	14
รูปที่ 5.56 ภาพขยายเส้นกระแสการไหลของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วง แหวนเฟือง (GRT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 ที่ค่า Re = 20,000 และ N = 611	14
รูปที่ 5.57 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนกับค่าเรย์ โนลด์นัมเบอร์ภายในท่อกลมสำหรับกรณีของ CRT	16
รูปที่ 5.58 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนกับค่าเรย์ โนลด์นัมเบอร์ภายในท่อกลมสำหรับกรณี CORT11	17

รูปที่ 5.59 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนกับค่าเรย์ โนลด์นัมเบอร์ภายในท่อกลมสำหรับกรณีของ GRT	118
รูปที่ 5.60 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนกับค่าเรย์ โนลด์นัมเบอร์ภายในท่อกลมสำหรับกรณีของ GRT กรณีที่ค่า DR = 0.7 และ PR = 4.	119
รูปที่ 5.61 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนกับค่าเรย์ โนลด์นัมเบอร์ภายในท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนรูปแบบต่างๆ	120
รูปที่ 5.62 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนกับค่าเรย์ โนลด์นัมเบอร์ต่างๆ ภายในท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนรูปแบบต่างๆ ใน กรณีที่ค่า DR = 0.7 และ PR = 4	121
รูปที่ 5.63 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่านัสเซลสนัมเบอร์กับค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียด ทานภายในท่อกลมสำหรับกรณีของ CRT	123
รูปที่ 5.64 การเปรียบเทียบค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนภายในท่อกลมสำหรับกรณีของ CRT	124
รูปที่ 5.65 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่านัสเซลสนัมเบอร์กับค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียด ทานภายในท่อกลมสำหรับกรณีของ CORT	125
รูปที่ 5.66 การเปรียบเทียบค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนภายในท่อกลมสำหรับกรณีของ CORT	126
รูปที่ 5.67 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่านัสเซลสนัมเบอร์กับค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียด ทานภายในท่อกลมสำหรับกรณีของ GRT (N = 6)	127
รูปที่ 5.68 การเปรียบเทียบค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนภายในท่อกลมสำหรับกรณีของ GRT กรณีที่ค่า N = 6	128
รูปที่ 5.69 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่านัสเซลสนัมเบอร์กับค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียด ทานภายในท่อกลมสำหรับกรณีของ GRT (N = 8)	129

รปที่ 5.70 การเปรียบเทียบค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนภายในท่อกลมสำหรับกรณีของ	
ึ GRT กรณีที่ค่า N = 8	130
รูปที่ 5.71 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่านัสเซลสนัมเบอร์กับค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียด	
ทานภายในท่อกลมสำหรับกรณีของ GRT (N = 10)	131

รูปที่ 5.72	2 การเปรียบเทียบค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนภายในท่อกลมสำหรับกรณีของ GRT กรณีที่ค่า N = 10	132
รูปที่ 5.7:	3 การเปรียบเทียบค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนภายในท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเล	
	เตอร์รูปแบบต่างๆ	133

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University หน้า

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

a	ค่าสัมประสิทธิ์ในสมการพีชคณิต
Α	พื้นที่หน้าตัดปริมาตรควบคุม
С	ค่าคงที่ของแบบจำลองความปั่นป่วน
C_p	ค่าความจุร้อนจำเพาะที่ความดันคงที่
D	การแพร่ของความปั่นป่วน, สัมประสิทธิ์การแพร่,
	เส้นผ่านศูนย์กลาง
D _h	เส้นผ่านศูนย์กลางไฮดรอลิก (hydraulic diameter)
d	เส้นผ่านศูนย์กลางภายในของเทอร์บิวเลเตอร์
DR	อัตราส่วนเส้นผ่านศูนย์กลาง (Diameter ratio)
f	แรงกระทำภายนอก, สัมประสิทธิ์แรงเสียดทาน
F Que	ฟลักซ์การพา
g	แรงโน้มถ่วง
Н	ความสูงของช่องทางการไหล
h	ความสูงของเทอร์บิวเลเตอร์
k	สัมประสิทธิ์การนำความร้อน, พลังงานจลน์ของความปั่นป่วน
L	ความยาวของช่องทางการไหล
L _e	ระยะทางช่วงขาเข้าของช่องทางการไหล
L_p	ระยะทางระหว่างเทอร์บิวเลเตอร์ของช่องทางการไหล

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ (ต่อ)

Ν	จำนวนซ่องที่ถูกตัดออก
Nu	ค่านัสเซลสนัมเบอร์ (Nusselt number)
Pr	พรันด์เทิลนัมเบอร์ (Prandtl number)
Р	ความดัน
PR	อัตราส่วนระยะห่าง (Pitch ratio)
q''	ฟลักซ์ความร้อน
Re	เรย์โนลด์นัมเบอร์ (Reynolds number)
S	Source term
Т	อุณหภูมิ
u 📎	ความเร็ว, ความเร็วในแนวแกน <i>x</i>
V	ปริมาตรควบคุม
v	ความเร็วในแนวแกน y
W	ความกว้างของเทอร์บิวเลเตอร์
WR	อัตราส่วนความกว้าง (Width ratio)
WD	อัตราส่วนความกว้างของช่องที่ถูกตัด
W	ความเร็วในแนวแกน _z

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ (ต่อ)

X	ระยะในแนวแกน <i>x</i>
у	ระยะในแนวแกน y
z	ระยะในแนวแกน _z
ϕ	ตัวแปรสเกลาร์
$\overline{\phi}$	ค่าเฉลี่ยพารามิเตอร์ที่ไม่ขึ้นกับเวลา
ϕ'	ค่าพารามิเตอร์ที่แทนผลของการสั่นที่ขึ้นกับเวลา
Г	สัมประสิทธิ์การแพร่ (Diffusion coefficient)
μ	ความหนืดพลศาสตร์ (Dynamic viscosity)
l	Turbulent length scale
ω	Specific Dissipation rate
ε	Dissipation rate
	Turbulent viscoscity
ρ	ความหนาแน่น
σ	ความเค้น
τ	ความเค้นเฉือน
υ	ความหนืดจลศาสตร์ (Kinematic viscosity)
К	Von Karman constant
α	Under-relaxation

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ (ต่อ)

ตัวห้อย (Subscripts)

B, F, E, W, N, S	จุดที่อยู่ข้างเคียงตามทิศ northeast, southwest, east, west,
	north และ south
b, f, e, w, n, s	ผิวของปริมาตรควบคุม
i, j, k	indices
x	ระยะในแนวแกน <i>x</i>
r	ระยะในแนวรัศมี
θ	ระยะในแนวมุมสัมผัส
nb	จุดต่อที่อยู่ข้างเคียง
m	ค่าเฉลี่ย
р	ท่อกลมผิวเรียบ
t Сни	เทอร์บิวเลเตอร์
W	ผนังของท่อกลม
f	ของไหล

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของวิทยานิพนธ์

การวิเคราะห์การไหลและลักษณะการถ่ายเทความร้อนในปัจจุบันได้มีการนำเทคโนโลยีทาง คอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในการประยุกต์ใช้สำหรับการจำลองในการวิเคราะห์การไหลและลักษณะการ ถ่ายเทความร้อน เพื่อประหยัดระยะเวลาและค่าใช้จ่ายได้ไม่มากก็น้อย โดยวิธีการวิเคราะห์ปัญหา แบบนี้เรียกว่า การวิเคราะห์ด้วยระเบียบวิธีเชิงตัวเลข

รูปแบบหนึ่งของลักษณะการไหลทางวิศวกรรมที่ได้รับความสนใจเป็นอย่างมากก็คือ การไหล ผ่านช่องท่อกลมที่มีการติดตั้งสิ่งกีดขวางไว้ภายใน การติดตั้งสิ่งกีดขวางลักษณะดังกล่าว ก็เพื่อเพิ่ม อัตราการถ่ายเทความร้อนให้กับท่อ เพิ่มการผสมกันของของไหล เร่งการเกิดปฏิกิริยาของของไหล มากขึ้น และเปลี่ยนลักษณะการไหลจากแบบราบเรียบไปเป็นแบบปั่นป่วนคือ เพิ่มระดับความปั่นป่วน (Turbulent intensity) พื้นที่แลกเปลี่ยนความร้อน (Heat transfer area) และระดับพลังงานจลน์ ของความปั่นป่วน (Turbulent kinetic energy, TKE) สำหรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เลือกศึกษาเทอร์ บิวเลเตอร์ (Turbulators) ซึ่งทำหน้าที่เสมือนสิ่งกีดขวางรูปแบบหนึ่งเพื่อเพิ่มความสามารถให้แก่การ ถ่ายเทความร้อนภายในเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อนต่างๆ เช่น หม้อไอน้้า (Boilers) เตาเผาไหม้ (Stoves) เครื่องแลกเปลี่ยนความร้อนแบบเปลือกและท่อ (Shell and tube heat exchangers) เครื่องปฏิกรณแบบทอ (Tubular reactor) และเครื่องระเหยแบบฟล์มเคลื่อนที่ลง (Falling-film evaporators) เป็นต้น

รูปที่ 1.1 การติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์ภายในหม้อไอน้ำแบบท่อไฟ [1]

รูปที่ 1.1 แสดงการติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์ภายในหม้อไอน้ำแบบท่อไฟ โดยเทอร์บิวเลเตอร์ที่ ใช้คือ เทอร์บิวเลเตอร์แผ่นเกลียวบิด (Twisted tape turbulator) ซึ่งมีหน้าที่ช่วยให้การไหลของของ ไหลภายในหม้อไอน้ำแบบท่อไฟเปลี่ยนลักษณะการไหลจากแบบราบเรียบไปเป็นแบบปั่นป่วน หรือ เพิ่มระดับความปั่นป่วนของของไหล ซึ่งส่งผลให้มีประสิทธิภาพการทำงานที่ดีขึ้น และช่วยลดการ สิ้นเปลืองของพลังงานลง

รูปที่ 1.2 แสดงการเปรียบเทียบการทำงานระหว่างหม้อไอน้ำแบบท่อไฟและหม้อไอน้ำแบบ ท่อไฟที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์ โดยหม้อไอน้ำแบบท่อไฟที่ไม่ได้ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์ (ดังรูป 1.2 (ก)) จะสังเกตได้ว่า อากาศร้อนที่เคลื่อนที่ไปตามทิศทางดังกล่าวไม่ได้รับผลกระทบจากการสัมผัสกับผนัง ช่องอากาศเท่าที่ควร จึงก่อให้เกิดการสูญเสียความร้อนที่มีอุณหภูมิค่อนข้างสูงบริเวณปล่องควันขา ออก และสำหรับหม้อไอน้ำแบบท่อไฟที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์ (ดังรูป 1.2 (ข)) จะสังเกตได้ว่า อากาศ ร้อนที่เคลื่อนที่ไปตามทิศทางดังกล่าวโดยไหลผ่านเทอร์บิวเลเตอร์ เป็นผลให้เกิดการเพิ่มระดับความ ปั่นป่วนบริเวณที่อากาศร้อนสัมผัสกับเทอร์บิวเลเตอร์ เมื่อติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์เข้าไปจะช่วยเพิ่ม พื้นที่แลกเปลี่ยนความร้อนซึ่งทำให้อากาศร้อนสามารถได้รับผลกระทบจากการสัมผัสกับผนังช่อง อากาศได้มากขึ้น จึงส่งผลให้บริเวณปล่องควันขาออกมีอุณหภูมิที่ลดลง กล่าวคือ การทำงานของหม้อ ไอน้ำแบบท่อไฟที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์มีประสิทธิภาพการทำงานที่ดีขึ้น

รูปที่ 1.3 การติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์ภายในเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อนแบบเปลือกและท่อ [2]

รูปที่ 1.3 แสดงการติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์ภายในเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อนแบบเปลือกและ ท่อ โดยเทอร์บิวเลเตอร์ที่ใช้คือ เทอร์บิวเลเตอร์แผ่นเกลียวบิด (Twisted tape turbulator) ซึ่งมี หน้าที่ช่วยให้การไหลเพิ่มระดับความปั่นป่วน และมีอัตราการถ่ายเทความร้อนที่ดีขึ้น ซึ่งส่งผลให้มี ประสิทธิภาพการทำงานที่ดีขึ้น และช่วยลดการสิ้นเปลืองของพลังงานลง

รูปที่ 1.4 การติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์ภายในเครื่องระเหยแบบฟล์มเคลื่อนที่ลง [3]

รูปที่ 1.4 แสดงการติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์ภายในเครื่องระเหยแบบฟล์มเคลื่อนที่ลง โดย เทอร์บิวเลเตอร์มีหน้าที่ช่วยเพิ่มพื้นที่แลกเปลี่ยนความร้อนภายในท่อกลมขนาดเล็กภายในเครื่อง ระเหยแบบฟล์ม โดยจะการไหลเพิ่มระดับความปั่นป่วน และมีอัตราการถ่ายเทความร้อนที่ดีขึ้น ซึ่ง ส่งผลให้การระเหยมีประสิทธิภาพการทำงานที่ดีขึ้น สำหรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะทำการศึกษาการถ่ายเทความร้อนและความดันตกคร่อมในท่อ กลมที่มีการติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์ภายใน โดยมีวัตถุประสงค์ในการเพิ่มประสิทธิภาพ หรือสมรรถนะ การถ่ายเทความร้อนของท่อกลม ซึ่งในการศึกษาเกี่ยวกับปัญหานี้เราต้องมีความรู้ความเข้าใจ ดังต่อไปนี้

1.1.1 เทอร์บิวเลเตอร์ (Turbulators)

เทอร์บิวเลเตอร์ (Turbulators) เป็นอุปกรณ์ที่นำไปใช้เพื่อเพิ่มความสามารถในการถ่ายเท ้ความร้อนให้แก่อุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อนโดยใช้หลักการของ Passive technique โดยเทอร์บิว เลเตอร์จะมีหน้าที่ช่วยเพิ่มพื้นที่แลกเปลี่ยนความร้อน (Heat transfer area) และเพิ่มระดับความเร็ว เมื่อของไหลไหลผ่านเทอร์บิวเลเตอร์ โดยจะส่งผลให้เพิ่มระดับของความปั่นป่วน (Turbulence intensity) ของการไหล โดยเทอร์บิวเลเตอร์นั้นมีด้วยกันหลายประเภทซึ่งจำแนกออกตามลักษณะ รูปร่างของโมเดล เช่น เทอร์บิวเลเตอร์แผ่นเกลี่ยวบิด (Twisted tape turbulator) เทอร์บิวเลเตอร์ สปริง (Spring turbulator) เทอร์บิวเลเตอร์ลูกบอล (Ball turbulator) และเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวน (Ring turbulator) เป็นต้น ซึ่งการติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์รูปแบบต่างๆ ส่วนใหญ่จะมีความยาวของ เทอร์บิวเลเตอร์เท่ากับความยาวของท่อกลม เช่น การติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์แผ่นเกลียวบิดภายในหม้อ ้ไอน้ำแบบท่อไฟ (ดังรูปที่ 1.1) และการติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์แผ่นเกลียวบิดภายในเครื่องแลกเปลี่ยน ความร้อนแบบเปลือกและท่อ (ดังรูปที่ 1.3) เป็นต้น โดยการติดตั้งลักษณะดังกล่าวจะส่งผลให้ความ ดันตกคร่อมภายในท่อกลมมีค่าค่อนข้างสูง ดังนั้นวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงเลือกใช้เทอร์บิวเลเตอร์ วงแหวนวงกลม Circular-ring turbulators (CRT) เพื่อลดระดับความดันตกคร่อมภายในท่อกลม ้โดยการติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลมนั้นเป็นการติดตั้งที่แบ่งระยะห่างระหว่างเทอร์บิวเลเตอร์ ออกเป็นช่วงๆ โดยมีอัตราส่วนระยะห่าง (Pitch ratio. PR) เป็นค่ากำหนดระยะห่างระหว่าง เทอร์บิวเลเตอร์ภายในท่อกลม แสดงดังรูปที่ 1.5

้รูปที่ 1.5 การติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์ภายในท่อกลมโดยกำหนดให้ฟลักซ์ความร้อนคงที่

1.1.1.1 เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม Circular-ring turbulators (CRT)

สำหรับการติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลมจะใช้หลักการ Passive technique เข้ามา ช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพของการไหลของภายในท่อกลมเพื่อทำให้การไหลเปลี่ยนสถานะจากแบบ ราบเรียบไปเป็นแบบปั่นป่วน หรือเพิ่มลักษณะการไหลแบบปั่นป่วนให้มีความปั่นป่วนมากยิ่งขึ้น เพิ่ม ค่าระดับความปั่นป่วน (Turbulent intensity) โดยลักษณะรูปร่างของเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวน วงกลมนั้นแสดงดังรูปที่ 1.6

(ก) ด้านหน้าของเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม

(ข) ด้านข้างของเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม

รูปที่ 1.6 เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม Circular-ring turbulators (CRT) กรณี DR = 0.5, PR = 4 [4] (ก) ด้านหน้าของเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (ข) ด้านข้างของเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม รูปที่ 1.6 แสดงเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม Circular-ring turbulators (CRT) โดย กำหนดให้ท่อกลมมีฟลักซ์ความร้อนคงที่ที่บริเวณผนังภายนอก มีความยาว (*L*) เท่ากับ 1.5 เมตร และ มีเส้นผ่านศูนย์กลางภายใน (*D*_i) เท่ากับ 63 มิลลิเมตร โดยเทอร์บิวเลเตอร์มีเส้นผ่านศูนย์กลาง ภายนอก (*D*) เท่ากับ 62 มิลลิเมตร (ดังรูปที่ 1.5) ทั้งนี้เทอร์บิวเลเตอร์ในแต่ละตำแหน่งจะสอดคล้อง กับ อัตราส่วนเส้นผ่านศูนย์กลางของเทอร์บิวเลเตอร์ (Diameter ratio, DR = d/D = 0.5*D*, 0.6*D* และ 0.7*D*) และอัตราส่วนระยะห่างระหว่างเทอร์บิวเลเตอร์ (Pitch ratio, PR = P/D = 4*D* และ 8*D*) โดยอ้างอิงอัตราส่วนระยะห่างระหว่างเทอร์บิวเลเตอร์ และเส้นผ่านศูนย์กลางของเทอร์บิวเลเตอร์จาก การทดลองของ Kongkaitpaiboon et al. [4] โดยการคำนวณจะกำหนดให้เทอร์บิวเลเตอร์ทุกกรณีมี อัตราส่วนความกว้าง (Width ratio, WR = *W/D*) เท่ากับ 0.081*D*

1.1.2 การเพิ่มประสิทธิภาพการถ่ายเทความร้อนของเทอร์บิวเลเตอร์

การเพิ่มประสิทธิภาพการถ่ายเทความร้อนของเทอร์บิวเลเตอร์สามารถทำได้โดยใช้หลักการ Passive technique เข้าช่วยเพื่อทำการเปลี่ยนแปลงลักษณะรูปร่างของเทอร์บิวเลเตอร์ โดยสามารถ แบ่งออกเป็น 2 ประเภทได้นี้

1) เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวย Conical-ring turbulators (CORT)

2) เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟือง Gear-ring turbulatos (GRT)

1.1.2.1 เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวย Conical-ring turbulators (CORT)

เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวยทำหน้าที่กีดขวางการไหลของของไหล จากความไม่เท่ากันของ เส้นผ่านศูนย์กลางของเทอร์บิวเลเตอร์ทั้งสองด้าน กล่าวคือ เส้นผ่านศูนย์กลางภายในที่ทางเข้าและ ทางออกของเทอร์บิวเลเตอร์ไม่เท่ากัน ทำให้มีลักษณะรูปร่างคล้ายกับอุปกรณ์ประเภทหัวฉีด (Nozzle) ซึ่งช่วยให้ความเร็วของของไหลเพิ่มขึ้นเมื่อไหลผ่าน ดังแสดงในรูปที่ 1.7

(ก) ด้านหน้าของเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวย

(ข) ด้านข้างของเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวย

รูปที่ 1.7 เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวย Conical-ring turbulators (CORT) กรณี DR = 0.5, PR = 4 (ก) ด้านหน้าของเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวย (ข) ด้านข้างของเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวย

เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวย Conical-ring turbulators (CORT) มีลักษณะรูปร่างที่ แตกต่างจากเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม Circular-ring turbulators (CRT) คือเส้นผ่าน ศูนย์กลางภายในของทางเข้ากับทางออกไม่เท่ากัน โดยเส้นผ่านศูนย์กลางภายในของทางเข้าเท่ากับ *D* และเส้นผ่านศูนย์กลางภายในของทางออกเท่ากับ *d* = 0.5*D* อ้างอิงจากการทดลองของ Kongkaitpaiboon et al. [5] สำหรับค่าพารามิเตอร์และอัตราส่วนต่างๆ ที่ทำการทดสอบจะ คล้ายคลึงกับเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม Circular-ring turbulators (CRT)

1.1.2.2 เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟือง Gear-ring turbulators (GRT)

การเพิ่มประสิทธิภาพการถ่ายเทความร้อนของเทอร์บิวเลเตอร์ประเภทวงแหวนวงกลมและ วงแหวนกรวย นับว่าเป็นเทคนิคในการเพิ่มประสิทธิภาพการถ่ายเทความร้อนของเครื่องแลกเปลี่ยน ความร้อนได้ อย่างไรก็ตามการใส่เทอร์บิวเลเตอร์เข้าไปในท่อกลมก็ส่งผลให้ความดันตกคร่อม มีค่าสูงขึ้น การลดค่าความดันตกคร่อมดังกล่าวสามารถทำได้โดยการตัดบางส่วนของ เทอร์บิวเลเตอร์ออก (Cut-out) ซึ่งอาจเรียกลักษณะรูปร่างแบบนี้ได้ว่า เทอร์บิวเลเตอร์รูปแบบเฟือง Gear-ring turbulators (GRT) โดยการไหลจะมีความปั่นป่วนมากกว่าเดิมสำหรับบริเวณที่ของไหล สัมผัสกับผนังท่อกลม นั้นคือ ระดับความปั่นป่วน (Turbulent intensity) ถูกเพิ่มมากขึ้นในบริเวณที่ ใกล้กับผนังของท่อกลม โดยเทอร์บิวเลเตอร์รูปแบบเฟืองนี้แสดงดังรูปที่ 1.8

(ข) ด้านข้างของเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟือง

รูปที่ 1.8 เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟือง Gear-ring turbulators (GRT)

กรณี DR = 0.5, PR = 4 และ N = 10

(ก) ด้านหน้าของเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟือง

(ข) ด้านข้างของเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟือง

ในที่นี้จะแบ่งช่องการตัดเทอร์บิวเลเตอร์ออกเป็น 3 แบบคือ *N* = 6, 8 และ 10 ตามลำดับ (โดย *N* แทนจำนวนช่องที่ถูกตัดออก) โดยมีอัตราส่วนความกว้างของช่องที่ถูกตัดออก (WD) เท่ากับ 0.081*D* และกำหนดให้ความลึกของช่องแต่ละช่องที่ถูกตัดออกเท่ากับ 13 มิลลิเมตรในกรณี ของ DR = 0.5*D*, 10 มิลลิเมตรในกรณีของ DR = 0.6*D* และ 7 มิลลิเมตรในกรณีของ DR = 0.7*D* เนื่องจากต้องการให้มีระยะห่างระหว่างเส้นผ่านศูนย์กลางภายนอกที่ทางออกของเทอร์บิวเลเตอร์และ บริเวณขอบช่องด้านล่างที่ถูกตัดออกเท่ากับ 3 มิลลิเมตร ทั้งนี้เพื่อให้การไหลเกิดการเพิ่มระดับความ ปั่นป่วนมากที่สุดทั้งบริเวณที่ของไหลสัมผัสกับผนังท่อกลม และบริเวณใกล้กับทางออกของ เทอร์บิวเลเตอร์ การเจาะรูหรือการตัดบางส่วนออกบริเวณที่ของไหลไหลผ่านสามารถทำให้ของไหล เพิ่มระดับความปั่นป่วนบริเวณดังกล่าวได้ [5] สำหรับค่าพารามิเตอร์และอัตราส่วนต่างๆ ที่ทำการ ทดสอบจะคล้ายคลึงกับเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT)

1.2 การศึกษาผลงานวิจัยที่ผ่านมา

ปัจจุบันได้มีการศึกษาวิธีการเพิ่มประสิทธิภาพในการถ่ายเทความร้อนให้แก่อุปกรณ์ แลกเปลี่ยนความร้อน ที่นิยมนำมาใช้คือ Passive technique ซึ่งมีข้อดีคือ ไม่ต้องอาศัยแรงจาก ภายนอก แต่จะอาศัยอุปกรณ์อื่นหรือลักษณะพิเศษของรูปร่างและของผิวเป็นตัวช่วยในการเพิ่ม ความสามารถในการถ่ายเทความร้อน อย่างไรก็ตามการเลือกใช้แต่ละวิธีจำเป็นต้องพิจารณาถึงความ เหมาะสมด้วยทั้งในด้านการออกแบบ ขั้นตอนการผลิต รวมไปถึงการประยุกต์ใช้ด้วย

สำหรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเลือกใช้เทอร์บิวเลเตอร์ทำหน้าที่เสมือนสิ่งกีดขวางที่ช่วยเพิ่ม ความสามารถในการถ่ายเทความร้อนรูปแบบหนึ่ง โดยทำการศึกษาวิธีเซิงตัวเลขด้วยระเบียบวิธีไฟ ในต์วอลุม ร่วมกับแบบจำลองความปั่นป่วนแบบ Standard $k - \varepsilon$ เพื่อจำลองลักษณะการไหล และ การถ่ายเทความร้อนภายในท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์ โดยเทอร์บิวเลเตอร์ (Turbulators) เป็น อุปกรณ์ที่นำไปใช้เพื่อเพิ่มความสามารถในการถ่ายเทความร้อนให้แก่อุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อน โดยใช้หลักการของ Passive technique โดยทำหน้าที่ช่วยเพิ่มพื้นที่แลกเปลี่ยนความร้อน (Heat transfer area) เพิ่มระดับของความปั่นป่วน (Turbulence intensity) รวมถึงเพิ่มระดับความเร็วเมื่อ ของไหลไหลผ่านเทอร์บิวเลเตอร์ภายในอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อน โดยผลงานวิจัยที่ผ่านมา เกี่ยวกับการไหลแบบปั่นป่วนและการถ่ายเทความร้อนผ่านสิ่งกีดขวาง และเทอร์บิวเลเตอร์ อาทิเช่น งานวิจัยของ Kongkaitpaiboon et al. [4] ได้ทำการทดลองศึกษาการถ่ายเทความร้อนและค่าความ ดันตกคร่อมสำหรับของไหลที่มีการไหลแบบปั่นป่วนภายในท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์ประเภทวง แหวนวงกลม (Circular-ring turbulator, CRT) โดยมีอัตราส่วนเส้นผ่านศูนย์กลางของเทอร์บิวเล เตอร์ (Diameter ratio, DR) ต่างกัน 3 ค่า และมีอัตราส่วนระยะห่างระหว่างเทอร์บิวเลเตอร์ (Pitch ratio, PR) แต่ละตัวต่างกัน 3 ค่า ผลการทดลองพบว่า ค่าอัตราการถ่ายเทความร้อนที่ติดตั้งเทอร์บิว ้เลเตอร์มีค่าเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับท่อกลมผิวเรียบ และยังสรุปได้ว่าที่อัตราส่วนระยะห่างที่สั้นที่สุดและ ้อัตราส่วนเส้นผ่านศูนย์กลางที่เล็กที่สุดจะทำให้ค่าการถ่ายเทความร้อนที่สูงที่สุด แต่ค่าความดันตก คร่อมก็สูงตามไปด้วยเช่นกัน และสำหรับผลลัพธ์สำหรับค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนที่ดีที่สุด เกิดขึ้นในกรณีอัตราส่วนเส้นผ่านศูนย์กลางที่ใหญ่ที่สุด (ให้ค่าความดันตกคร่อมน้อยที่สุด) และ อัตราส่วนระยะห่างที่สั้นที่สุด (ให้ค่าอัตราการถ่ายเทความร้อนมากที่สุด) กล่าวคือ ค่าสมรรถนะการ ถ่ายเทความร้อนจะมีค่าที่ดีที่สุดนั้น จะต้องประกอบไปด้วยค่าอัตราการถ่ายเทความร้อนสูงที่สุด และ ้ค่าความดันตกคร่อมที่ต่ำที่สุด เนื่องจากค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนเป็นอัตราส่วนระหว่างค่านัส เซลสนัมเบอร์กับค่าความดันตกคร่อม จากความสามารถในการเพิ่มการถ่ายเทความร้อน ผลลัพธ์ที่ได้ ออกมาเป็นที่น่าพอใจ แต่ผลการทดลองดังกล่าวเกิดปัญหาในเรื่องของความดันตกคร่อมที่สูงขึ้น Kongkaitpaiboon et al. [5] จึงได้ทำการทดลองต่อเพื่อใช้หลัก Passive technique ในการลดค่า ้ความดันตกคร่อมภายในท่อกลม โดยทำการศึกษาการถ่ายเทความร้อนและสัมประสิทธิ์แรงเสียดทาน สำหรับของไหลที่มีการไหลแบบปั่นป่วนภายในท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์ประเภทวงแหวนกรวย และเจาะรูรอบพื้นผิวตามแนวเส้นรอบวง (Perforated conical-ring, PCR) โดยมีอัตราส่วนระยะห่าง ระหว่างเทอร์บิวเลเตอร์แต่ละตัวต่างกัน 3 ค่าเช่นเดียวกับงานวิจัยก่อนหน้านี้ [4] และมีจำนวนรูที่ เจาะต่างกัน 3 ค่า ผลการทดลองพบว่า การติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวยที่ไม่ถูกเจาะรูมีค่า อัตราการถ่ายเทความร้อนที่ดีที่สุดเนื่องจากมีพื้นที่แลกเปลี่ยนร้อนร้อนภายในท่อกลมมากกว่าในส่วน ที่ถูกเจาะรู แต่เทอร์บิวเลเตอร์ที่ถูกเจาะรูนั้นจะช่วยลดค่าความดันตกคร่อม และค่าสัมประสิทธิ์แรง เสียดทานลงเมื่อเปรียบเทียบกับส่วนที่ไม่ได้เจาะรู เช่น กรณีการติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์ที่มีอัตราส่วน ระยะห่างที่ยาวที่สุด (PR = 12) และจำนวนรูที่ถูกเจาะมากที่สุด (N = 8) จะได้ค่าความดันตกคร่อมที่ ต่ำที่สุด และยังได้ข้อสรุปอีกอย่างหนึ่งคือ เทคนิคการลดค่าความดันตกคร่อม และค่าสัมประสิทธิ์แรง ้เสียดทานโดยการเจาะรูเพื่อลดพื้นที่แลกเปลี่ยนความร้อนภายในท่อกลม ซึ่งส่งผลให้ค่าสมรรถนะการ ถ่ายเทความร้อนดีที่สุดเกิดขึ้นในกรณีของเทอร์บิวเลเตอร์กรวยที่เจาะรู โดยมีอัตราส่วนระยะห่างที่สั้น ที่สุด (PR=4) เมื่อเปรียบเทียบกับเทอร์บิวเลเตอร์กรวยที่ไม่ได้เจาะรู

Kumar et al. [6] ทำการเปรียบเทียบค่าของอัตราส่วนเส้นผ่านศูนย์กลาง (DR) และ อัตราส่วนระยะห่างระหว่างเทอร์บิวเลเตอร์ (PR) เพื่อทำการศึกษาค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อน โดยทำการศึกษาลักษณะเดียวกับการทดลองของ Kongkaitpaiboon et al. [4] แต่เปลี่ยนแปลงค่า DR และ PR ผลการทดลองพบว่า เมื่อทำการเพิ่มค่า DR โดยเพิ่มจาก DR = 0.7 เป็นเท่ากับ 0.8 ผล ที่ได้ทำให้ค่าอัตราการถ่ายเทความร้อนร้อนลดลง และเมื่อทำการลดค่า PR โดยลดจาก PR = 4 เป็น เท่ากับ 3, 2 และ 1 ผลที่ได้ทำให้สัมประสิทธิ์แรงเสียดทานเพิ่มสูงขึ้นตามลำดับการลดของค่า PR

Acır et al. [7] ได้ทำการทดลองเช่นเดียวกับการทดลองของ Kongkaitpaiboon et al. [5] สำหรับการทดลองการศึกษาการถ่ายเทความร้อนของเครื่องทำลมร้อนจากพลังงานแสงอาทิตย์ โดย ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) ภายในท่อกลม โดยทำการเจาะรูที่เทอร์บิวเลเตอร์วง แหวนวงกลม จำนวนรูที่เจาะ (N) ต่างกัน 3 ค่า และมีอัตราส่วนระยะห่างระหว่างเทอร์บิวเลเตอร์แต่ ละตัว (PR) ต่างกัน 3 ค่า ผลการทดลองสรุปว่า การติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลมที่มีจำนวนรู ที่ถูกเจาะน้อยที่สุด และระยะห่างที่สั้นที่สุดให้ค่าอัตราการถ่ายเทความร้อน และค่าสัมประสิทธิ์แรง เสียดทานสูงที่สุด อย่างไรก็ตามค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนที่ดีที่สุดถูกพบในกรณีของเทอร์บิวเล เตอร์วงแหวนวงกลมที่มีจำนวนรูที่ถูกเจาะมากที่สุด และระยะห่างที่สั้นที่สุด

Yakut and Sahin [8] ได้ทำการศึกษาการทดลองผลกระทบของการไหลแบบปั่นป่วน และ การถ่ายเทความร้อนภายในท่อกลมโดยติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวย โดยพิจารณาถึงค่า ระยะห่างระหว่างเทอร์บิวเลเตอร์แต่ละตัว (Pitch) ด้วยกัน 3 ค่า พบว่าค่าระยะห่างระหว่างเทอร์บิว เลเตอร์ที่สั้นที่สุดสามารถเพิ่มค่าอัตราการถ่ายเทความร้อนได้มากที่สุด และพบว่าเมื่อท่อกลมติดตั้ง เทอร์บิวเลเตอร์จะทำให้ค่านัสเซลสนัมเบอร์เพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับท่อผิวเรียบ ซึ่งเป็นผลมาจาก พื้นที่แลกเปลี่ยนความร้อน (Heat transfer area) ที่เพิ่มขึ้นภายในท่อกลม ต่อมา Yakut et al. [9] ได้ทำการศึกษาลักษณะเดียวกัน แต่ได้ทำการเจาะจงในเรื่องของประสิทธิภาพของเทอร์บิวเลเตอร์วง แหวนกรวย โดยใช้ค่าพารามิเตอร์ต่างๆ เช่นเดียวกับงานวิจัยเดิม โดยศึกษาปริมาณการลดลงของ ค่าเฉลี่ยการเกิดของเอนโทรปี (Mean of the entropy-generation) และการเพิ่มขึ้นของอัตราการ ถ่ายเทความร้อน จากการทดลองพบว่า ในการทดลองหาค่าเฉลี่ยการเกิดของเอนโทรปี ค่าการเพิ่ม อัตราการถ่ายเทความร้อน และค่าการสั่นสะเทือนของเทอร์บิวเลเตอร์ประเภทวงแหวนกรวย เหมาะสมที่จะใช้สำหรับการไหลที่ค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์ต่ำ เพราะเนื่องจากค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์สูงจะ ทำให้เกิดความดันตกคร่อมภายในท่อกลมมากขึ้น

Eiamsa-ard and Promvonge [10] ได้ทำการศึกษาการทดลองลักษณะการถ่ายเทความ ร้อนและสัมประสิทธิ์แรงเสียดทานภายในท่อกลม โดยใช้หลัก Passive technique ในการติดตั้งเทอร์ บิวเลเตอร์แบบ V-nozzle โดยทำการเปลี่ยนแปลงค่าของอัตราส่วนระยะห่างระหว่างเทอร์บิวเลเตอร์ แต่ละตัว (Pitch ratio, PR) 3 ค่า จากการทดลองพบว่า การติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์ด้วยค่าอัตราส่วน ระยะห่างที่สั้นที่สุดทำให้การถ่ายเทความร้อนดีที่สุด แต่จะส่งผลให้ค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทานมีค่า สูงที่สุดที่ค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์เดียวกัน และในงานวิจัยต่อมา Promvonge and Eiamsa-ard [11] ได้ ทำการศึกษาการทดลองลักษณะการถ่ายเทความร้อนสัมประสิทธิ์แรงเสียดทาน และประสิทธิภาพการ เพิ่มการถ่ายเทความร้อนของของไหลที่ไหลแบบปั่นป่วนภายในท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วง แหวนกรวย และเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวยพร้อมสอดแผ่นเกลียวบิดตลอดความยาวของท่อกลม โดยเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวยมีหน้าที่ในการเพิ่มความเร็วของของไหล ส่วนแผ่นเกลียวบิดมีหน้าที่ ทำให้ของไหลมีลักษณะหมุนวนซึ่งแผ่นเกลียวบิดนี้มีมุมบิด (y) ต่างกัน 2 ค่า จากผลการทดลองพบว่า ท่อที่ติดตั้งด้วยเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวยพร้อมสอดแผ่นเกลียวบิดมีค่าอัตราการถ่ายเทความร้อน ที่ดีที่สุด และเมื่อเปรียบเทียบผลของมุมบิดแล้วมุมบิดที่มีขนาดเล็กจะมีค่าอัตราการถ่ายเทความร้อน ดีกว่ามุมบิดที่มีขนาดใหญ่ อย่างไรก็ตามการเพิ่มอุปกรณ์ทั้ง 2 ประเภทนี้จะทำให้เกิดค่าสัมประสิทธิ์ แรงเสียดทานที่สูงมากยิ่งขึ้น

Akhavan-Behabadi et al. [12] ได้ทำการศึกษาค่าความดันตกคร่อมของการพาความร้อน แบบบังคับในการกลั่นตัวของสารทำความเย็น R-134a ในท่อกลมโดยใช้หลัก Passive technique ในการติดตั้งขดลวดสปริงภายใน ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของขดลวดที่ใช้ทำสปริงต่างกัน 3 ค่า และมี ระยะห่างระหว่างขดลวดสปริงต่างกัน 3 ค่า โดยผลการทดลองพบว่าความดันตกคร่อมภายในท่อแปร ผันตามขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของเส้นลวดที่ใช้ทำสปริง โดยที่ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของเส้นลวดที่ ใหญ่ที่สุดมีผลทำให้เกิดค่าความดันตกคร่อมสูงที่สุด และระยะห่างระหว่างขดลวดสปริงที่น้อยที่สุดมี ผลทำให้ค่าความดันตกคร่อมสูงที่สุด และยังได้ข้อสรุปอีกอย่างหนึ่งว่า อัตราไหลเซิงมวลของสารทำ ความเย็นที่เพิ่มขึ้นมีผลทำให้ความดันตกคร่อมเพิ่มขึ้นด้วย
Sukchana [13] ได้ทำศึกษาการเพิ่มความสามารถในการถ่ายเทความร้อนของอุปกรณ์ แลกเปลี่ยนความร้อนแบบท่อคู่โดยการติดตั้งแปรงลวดภายใน ซึ่งมีลักษณะเป็นแปรงลวดกลมโดยมี ความหนาแน่นของเส้นลวดต่างกัน 3 ค่า สำหรับการทดลองกำหนดให้น้ำร้อนไหลในท่อชั้นใน และน้ำ เย็นไหลในท่อชั้นนอก การไหลเป็นแบบสวนทางกัน (Counter flow) ผลการทดลองพบว่า ค่าอัตรา การถ่ายเทความร้อนแปรผันตามค่าอัตราการไหลเชิงมวลของน้ำร้อน และความหนาแน่นของเส้นลวด ที่ติดตั้งในท่อน้ำร้อน โดยที่ค่านัสเซลสนัมเบอร์เพิ่มขึ้นขึ้นตามความหนาแน่นของแปรงลวด ซึ่ง สามารถสรุปได้ว่า ในการติดตั้งแปรงลวดภายในท่อกลมนั้นจะทำให้ค่าความดันตกคร่อมเพิ่มขึ้นเมื่อ เปรียบเทียบกับท่อกลมผิวเรียบ และค่าความดันตกคร่อมภายในท่อกลมจะแปรผันตามความหนาแน่น ของแปรงลวด

Thianpong et al. [14] ทำการศึกษาการทดลองลักษณะการถ่ายเทความร้อน สัมประสิทธิ์ แรงเสียดทาน และค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนของของไหลแบบปั่นป่วนภายในท่อที่มีการติดตั้ง เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) และเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลมที่มีรอยบิด (TRT) โดยมุม ในการบิด (*y/w*) เท่ากับ 3 ในการทดลองมีอัตราส่วนความกว้าง (WD) ต่างกัน 3 ค่า และอัตราส่วน ระยะห่าง (PR) ต่างกัน 3 ค่า ผลการทดลองพบว่า ท่อที่มีการติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลมที่มี รอยบิดมีค่านัสเซลสนัมเบอร์ที่สูงที่สุด และเมื่อเปรียบเทียบวงแหวนที่มีรอยบิดพบว่า อัตราส่วนความ กว้างที่กว้างที่สุด และอัตราส่วนความห่างที่สั้นที่สุด จะมีค่านัสเซลสนัมเบอร์ที่มากที่สุด กล่าวคือ การ ถ่ายเทความร้อนที่ดีที่สุดเกิดขึ้นในกรณี อัตราส่วนความกว้างที่กว้างที่สุดและอัตราส่วนความห่างสั้น ที่สุด และยังสามารถสรุปได้ว่า อัตราส่วนความกว้างและอัตราส่วนระยะห่างที่เล็กที่สุดของท่อที่มีการ ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนที่มีรอยบิดจะมีค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนที่สูงที่สุด

Muthusamy et al. [15] ได้ทำการทดลองหาค่าอัตราการถ่ายเทความร้อน สัมประสิทธิ์แรง เสียดทาน และค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนของเทอร์บิวเลเตอร์ประเภทวงแหวนกรวยที่ติดตั้ง ภายในท่อกลม โดยมีเทคนิคในการเพิ่มสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนโดยการติดแผ่นครีบเข้าไป ภายในเทอร์บิวเลเตอร์ตลอดความยาวของเทอร์บิวเลเตอร์ เพื่อเพิ่มระดับความปั่นป่วนในการไหลของ ของไหล โดยมีอัตราส่วนระยะห่าง (Pitch ratio, PR) ต่างกัน 3 ค่า ผลลัพธ์ที่ได้มีลักษณะสอดคล้อง และมีแนวโน้มไปทางทิศเดียวกันกับงานวิจัยของ Yakut and Sahin [8] โดยค่าสมรรถนะการถ่ายเท ความร้อนมีค่าที่ดีที่สุดเกิดขึ้นในกรณีของอัตราส่วนระยะห่างที่เล็กที่สุด จึงสามารถสรุปได้ว่า การ ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์ที่มีสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนที่ดีที่สุดควรติดตั้งให้เทอร์บิวเลเตอร์แต่ละตัว ให้มีระยะห่างที่ห่างจากกันสั้นที่สุด แต่ในขณะเดียวกันต้องคำนึงถึงค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทานที่ เพิ่มขึ้นด้วย เพราะอาจส่งผลให้ค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนมีค่าที่ไม่ดีนัก

Duangthongsuk and Wongwises [16] ทำการศึกษาการทดลองลักษณะการถ่ายเทความ ร้อนและความดันตกคร่อมภายในท่อกลมที่ติดตั้งอุปกรณ์ใบมีดเทอร์ไบน์ที่สามารถหมุนได้ในท่อกลม (Rotating turbine-type swirl generators, RTSG) ผลที่ได้จากการทดลองสรุปว่า ท่อกลมที่ติดตั้ง อุปกรณ์ RTSG มีค่าอัตราการถ่ายเทความร้อนที่สูงกว่าท่อกลมผิวเรียบ แต่ส่งผลทำให้มีค่าความดัน ตกคร่อมที่เพิ่มขึ้นด้วย จากผลของการทดลองที่ได้นั้นจึงได้มีการคำนึงถึงเรื่องความสามารถในการลด ้ค่าของความดันตกคร่อมภายในท่อแลกเปลี่ยนความร้อน ซึ่งต่อมา Duangthongsuk and Wongwises [17] ได้ทำการทดลองการเปรียบเทียบสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนที่ติดตั้งอุปกรณ์ ใบมีดเทอร์ไบน์ 2 ประเภทคือ 1) ใบมีดเทอร์ไบน์ที่สามารถหมุนได้ (Rotating turbine-type swirl generators, RTSG) และ 2) ใบมีดเทอร์ไบน์ที่กำหนดให้หยุดนิ่ง (Fitted turbine-type swirl generators, FTSG) โดยทดลองที่ค่าพารามิเตอร์เหมือนกับงานวิจัยก่อนหน้านี้ [16] ผลที่ได้จากการ ทดลองสรุปว่า สัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อนมีค่าเพิ่มขึ้นเมื่อของไหลไหลผ่านอุปกรณ์ RTSG และ FTSG และสำหรับการเพิ่มขึ้นของการถ่ายเทความร้อนส่งผลให้ความสามารถในการถ่ายเทความร้อน ภายในท่อแลกเปลี่ยนความร้อนสูงขึ้น เมื่อเทียบกับท่อแลกเปลี่ยนความร้อนผิวเรียบ แต่จะส่งผลให้ค่า ความดันตกคร่อมเพิ่มขึ้นด้วย ผลสรุปที่ได้จากการทดลองการเปรียบเทียบสมรรถนะการถ่ายเทความ ้ร้อนสำหรับอุปกรณ์ 2 ประเภทนี้คือ ท่อแลกเปลี่ยนความร้อนที่ติดตั้งอุปกรณ์ RTSG ที่เกิดการหมุน จะทำให้ค่าการถ่ายเทความร้อนออกมาดีกว่าการติดตั้งอุปกรณ์ FTSG ที่กำหนดให้หยุดนิ่ง เนื่องจาก การไหลมีลักษณะถูกทำให้หมุนภายในท่อแลกเปลี่ยนความร้อน เมื่อเปรียบเทียบผลของค่าความดัน ตกคร่อมภายในท่อแลกเปลี่ยนความร้อนการติดตั้งอุปกรณ์ RTSG มีค่าความดันตกคร่อมที่น้อยลงกว่า เมื่อเปรียบเทียบกับการติดตั้งอุปกรณ์ FTSG จึงได้ข้อสรุปที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง คือ การทำให้สิ่งกีด ขวางในการไหลเกิดการเคลื่อนที่ได้นั้นจะทำให้ค่าความดันตกคร่อมลดน้อยลงเมื่อเทียบกับการไหล ผ่านสิ่งกีดขวางที่หยุดนิ่ง

Panyarattana and Putivisutisak [18] ทำการศึกษาลักษณะการไหลแบบ 2 มิติ ผ่านสิ่ง กีดขวางรูปทรงสี่เหลี่ยม 2 แท่งในช่องทางไหลด้วยวิธีไฟไนต์วอลุม โดยใช้แบบจำลองการไหลแบบ ปั่นป่วน Standard *k* – *ɛ* และทำการศึกษาผลกระทบต่อขนาดของบริเวณการหมุนวนข้างหลังสิ่งกีด ขวางทั้งที่ Upstream และ Downstream ซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนแปลงค่าตัวแปรหลัก คือ ค่าเรย์ โนลด์นัมเบอร์ และค่าอัตราส่วนระยะห่าง (Pitch ratio) ในการวิเคราะห์นี้สิ่งกีดขวางได้ถูกจัดวางใน รูปแบบต่างๆ ซึ่งจากผลลัพธ์ที่ได้ พบว่าการเปลี่ยนแปลงตัวแปรหลักและการจัดวางแบบต่างๆ มีผล ต่อรูปร่างความเร็วของการไหลที่เปลี่ยนไป

Kauwaranyu [19] ได้ทำการศึกษาระเบียบวิธีเชิงตัวเลขของการไหลแบบปั่นป่วนและการ ถ่ายเทความร้อนในใบพัดกังหันก๊าซที่มีเทอร์บิวเลเตอร์ ซึ่งได้ทำการตรวจสอบความถูกต้องของ โปรแกรมคอมพิวเตอร์โดยนำผลลัพธ์ที่ได้จากระเบียบวิธีไฟในต์วอลุมไปเปรียบเทียบกับผลการทดลอง หรือผลการคำนวณด้วยระเบียบวิธีเชิงตัวเลขอื่นๆ จากนั้นจึงนำโปรแกรมไปประยุกต์ใช้กับปัญหาการ ไหลและการถ่ายเทความร้อนผ่านเทอร์บิวเลเตอร์ โดยทำการจัดวางเทอร์บิวเลเตอร์ที่แตกต่างกัน 3 รูปแบบ คือ การจัดวางบนผนังด้านล่างเพียงด้านเดียว การจัดวางบนผนังด้านบนและล่างแบบ Inlined และการจัดวางบนผนังด้านอ่างเพียงด้านเดียว การจัดวางบนผนังด้านบนและล่างแบบ Inlined และการจัดวางบนผนังด้านบนและล่างแบบ Staggered ในช่องทางไหล โดยได้ศึกษาถึง ผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงค่าพารามิเตอร์หลัก เช่น ค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์ ความสูงของเทอร์ บิวเลเตอร์ (*h/w*) และระยะช่องว่างระหว่างเทอร์บิวเลเตอร์ (*Pi/h*) จากผลการคำนวณพบว่า ช่องทาง ไหลซึ่งติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์มีประสิทธิภาพการถ่ายเทความร้อนสูงกว่าช่องทางไหลผนังเรียบ และ จากการเปรียบเทียบรูปแบบการจัดวางทั้ง 3 แบบ การจัดวางเทอร์บิวเลเตอร์แบบ Staggered ให้ ประสิทธิภาพดีที่สุด เนื่องจากการจัดวางแบบนี้จะทำให้เกิดการถ่ายเทความร้อนค่อนข้างสูงและมี ความดันตกคร่อมไม่สูงมากนักสำหรับการเปลี่ยนแปลงค่าพารามิเตอร์ทุกๆ ค่า

Akansu [20] ได้ทำการศึกษาระเบียบวิธีเชิงตัวเลขสำหรับการถ่ายเทความร้อน และความ ดันตกคร่อมสำหรับอุปกรณ์เทอร์บิวเลเตอร์ประเภทวงแหวนวงกลมภายในท่อกลม โดยมีค่าฟลักซ์ ความร้อนภายนอกของท่อกลมคงที่ โดยใช้โปรแกรม FLUENT VERSION 6.1.22 สำหรับการทดลอง โดยทำการเปรียบเทียบอัตราส่วนความสูงของเทอร์บิวเลเตอร์ (H/D) และอัตราส่วนระยะห่างของ เทอร์บิวเลเตอร์ (L/D) ผลการคำนวณสรุปได้ว่า การเพิ่มขึ้นของอัตราส่วนความสูงของเทอร์บิวเลเตอร์ จะส่งผลให้ค่าอัตราการถ่ายเทความร้อนสูงขึ้น และในการเพิ่มขึ้นของอัตราส่วนระยะห่างของเทอร์บิว เลเตอร์จะส่งผลให้ค่าอัตราการถ่ายเทความร้อนน้อยลง

Pathipakka and Sivashanmugam [21] ได้ศึกษาระเบียบวิธีเชิงตัวเลขโดยใช้โปรแกรม FLUENT VERSION 6.3.26 ในการคำนวณลักษณะการถ่ายเทความร้อนสำหรับของไหลนาโนที่ไหล แบบราบเรียบภายในท่อกลมที่ติดตั้งแผ่นเกลียวบิด โดยมีมุมบิด (Y) เท่ากับ (y/w = 2.93, 3.91 และ 4.89) ตามลำดับ โดยศึกษาแผ่นเกลียวบิดที่มีมุมบิดต่างกัน และค่าความเข้มข้นของ Al₂O₃ ที่ผสมกับ น้ำต่างกัน ผลลัพธ์ในการคำนวณสรุปว่า การเพิ่มค่าอัตราการถ่ายเทความร้อนดีที่สุดเกิดในกรณีค่ามุม บิดของแผ่นเกลียวบิดที่เล็กที่สุด และค่าความเข้มข้นของ Al₂O₃ ที่ผสมกับน้ำที่มากที่สุด

Rao et al. [22] ได้ทำการเปรียบเทียบการทดลองและการคำนวณเชิงตัวเลขสำหรับ การศึกษาการถ่ายเทความร้อนในการไหลแบบปั่นป่วนสำหรับช่องทางการไหลที่มีลักษณะของแผ่น ทดสอบที่ต่างกัน 2 กรณีคือ รอยบุ๋มแบบทรงกลม และรอยบุ๋มแบบหยดน้ำ สำหรับทั้งสองรอยบุ๋มนี้มี อัตราส่วนเส้นผ่านศูนย์กลางที่เท่ากัน โดยทำการศึกษาการไหลแบบ 3 มิติ และเมื่อเปรียบเทียบรอย บุ๋มแบบหยดน้ำและรอยบุ๋มแบบทรงกลมพบว่า ช่องทางการไหลสำหรับของไหลที่ผ่านรอยบุ๋มแบบ หยดน้ำมีค่าการถ่ายเทความร้อนที่ดีกว่ารอยบุ๋มแบบทรงกลม ซึ่งรวมไปถึงค่าสมรรถนะการถ่ายเท ความร้อนที่ดีกว่าด้วย

Chulalongkorn University

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้นจะพบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่จะใช้วิธีการเพิ่มการถ่ายเทความร้อนด้วย หลักการ Passive technique โดยเพิ่มความสามารถในการถ่ายเทความร้อนโดยการติดตั้งเทอร์บิวเล เตอร์ภายในท่อกลม โดยเทอร์บิวเลเตอร์จะมีหน้าที่ช่วยเพิ่มพื้นที่แลกเปลี่ยนความร้อนและ ระดับ ความปั่นป่วนของของไหลภายในท่อกลม โดยจะใช้เทคนิคการเปลี่ยนแปลงค่าอัตราส่วนระยะห่างของ แต่ละเทอร์บิวเลเตอร์ (Pitch ratio, PR) [8-10] และอัตราส่วนเส้นผ่านศูนย์กลางของเทอร์บิวเลเตอร์ (Diameter ratio, DR) [4] ซึ่งนับว่าเป็นเทคนิคที่ดีและให้ผลลัพธ์ที่น่าพึงพอใจต่อการเพิ่ม ความสามารถในการถ่ายเทความร้อนภายในท่อกลม แต่สิ่งหนึ่งที่สำคัญในการใช้อุปกรณ์เพื่อเพิ่มการ ถ่ายเทความร้อนนั้นคือ เมื่อเพิ่มอุปกรณ์ใดๆจะส่งผลให้ค่าความดันตกคร่อม และค่าสัมประสิทธิ์แรง เสียดทานที่สูงขึ้นด้วย สำหรับการลดค่าความดันตกคร่อม และค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทานโดยการ ลดพื้นที่แลกเปลี่ยนความร้อนบางส่วนโดยการตัด หรือการเจาะรูของเทอร์บิวเลเตอร์ [5, 7]

เนื่องจากงานวิจัยที่วิจัยที่กล่าวมาข้างต้นส่วนใหญ่มีการติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์ที่มีลักษณะ รูปร่าง และมีพารามิเตอร์ที่แตกต่างกัน เพื่อให้สะดวกต่อการเปรียบเทียบข้อมูลจึงสรุปเป็นตาราง สำหรับงานวิจัยที่ผ่านมาได้ดังนี้

> จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University

ตารางที่ 1.1 การเปรียบเทียบข้อมูลต่างๆ ของงานวิจัยที่ผ่านมาที่ใช้หลักการ Passive technique ในการเพิ่มประสิทธิภาพการถ่ายเทความร้อน

งานวิจัย	ด้กษณะของสิ่งกิดขวาง	พารามิเตอร์ที่มีผลต่อการ ถ่ายเทความร้อน	สมรรถนะการถ่ายเท ความร้อน
Kongkaitpaiboon et al. [4]	CRT	DR และ PR	>
Kongkaitpaiboon et al. [5]	A A A A A A A A A A A A A A A A A A A	PR และ N	>
Kumar et al. [6]	CRT	DR ແລະ PR	>
Acır et al. [7]	CRT	PR และ N	>
Yakut and Sahin [8]	CORT	ระยะ Pitch	×
Yakut et al. [9]	CORT	ระยะ Pitch	×

สมรรถนะการถ่ายเท ความร้อน	>	×	×	~	~	×	×
พารามิเตอร์ที่มีผลต่อการ ถ่ายเทความร้อน	มุมบิด (y)	ระยะ Diameter และระยะ Pitch	ความหนาแน่นของเส้นลวด	WD ແລະ PR	PR	sees Pitch	sees Pitch
ดักษณะของสิ่งกิดขวาง	CORT llas Twisted tape	ขวดลวดสปริง	แปรงขดลวด	CRT ແຄະ TRT	CORT with fin	RTSG	RTSG ແລະ FTSG
งานวิจัย	Promvonge and Eiamsa-ard [11]	Akhavan-Behabadi et al. [12]	Sukchana [13]	Thianpong et al. [14]	Muthusamy et al. [15]	Duangthongsuk and Wongwises [16]	Duangthongsuk and Wongwises [17]

	PR	างตำแหน่งของ เปิวเลเตอร์	ເສະ L/D 🗙	ມປີ (y)	ไร่างของรอยนุ๋ม
ลักษณะของสิงกิดขวาง พารามิเตด ถ่ายเข	สิ่งกิดขวางรูปสี่เหลี่ยม 2	เทอร์บิวเลเตอร์ การจัดวา เทอร์	CRT CRT H/D	Twisted tape	Dimple
งานวิจัย	Panyarattana and Putivisutisak [18]	Kauwaranyu [19]	Akansu [20]	Pathipakka and Sivashanmugam [21]	Rao et al. [22]

จากการทบทวนงานวิจัยที่ผ่านมาสามารถสรุปได้ดังนี้

 วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เลือกใช้เทอร์บิวเลเตอร์รูปแบบวงแหวนวงกลม Circular-ring turbulators (CRT) [4] ในการศึกษาขั้นแรก เนื่องจากเมื่อทำการเปรียบเทียบเทอร์บิวเลเตอร์แต่ละ รูปแบบจากงานวิจัยที่ผ่านมานั้น พบว่าเทอร์บิวเลเตอร์รูปแบบวงแหวน (Ring turbulators (CRT) ให้ค่าความดันตกคร่อมที่ต่ำที่สุด เพราะเป็นการติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์แบบเป็นช่วงๆ ตลอดความยาว ของท่อกลม โดยมีตัวกำหนดการเว้นระยะห่างโดยใช้ค่า PR

 การเลือกใช้ค่าอัตราส่วนเส้นผ่านศูนย์กลาง (Diameter ratio, DR) พบว่า การเพิ่มค่าการ ถ่ายเทความร้อนควรเลือกใช้ค่า DR อยู่ในช่วง 0.5D – 0.7D โดยใช้หลักการวิเคราะห์ดังนี้

- ถ้าค่า DR มีค่าต่ำกว่า 0.5D จะทำให้ค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนลดลง อ้างอิงจาก การทดลองของ Kongkaitpaiboon et al. [4]

- ถ้าค่า DR มีค่าสูงกว่า 0.7*D* จะทำให้อัตราการถ่ายเทความร้อนมีค่าลดลง โดยการไหลจะ ไม่ได้รับผลกระทบของค่า DR อ้างอิงจากการทดลองของ Kumar et al. [6]

การเลือกใช้ค่าอัตราส่วนระยะห่างระหว่างเทอร์บิวเลเตอร์ (Pitch ratio, PR) ควรเลือกใช้
 ค่า PR อยู่ในช่วง 4D – 8D โดยใช้หลักการวิเคราะห์ดังนี้

- ถ้าค่า PR มีค่าต่ำกว่า 4D จะทำให้ค่าความดันตกคร่อม และค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทาน
 เพิ่มขึ้นสูงมากเพราะต้องเพิ่มจำนวนของเทอร์บิวเลเตอร์ภายในท่อกลม อ้างอิงจากการทดลองของ
 Kumar et al. [6]

- ถ้าค่า PR มีค่ามากกว่า 8D จะทำให้ค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนลดลง เนื่องจากถ้า เพิ่มระยะห่างระหว่างเทอร์บิวเลเตอร์ (PR) จะส่งผลให้จำนวนของเทอร์บิวเลเตอร์ลดลง สามารถ อ้างอิงจากการทดลองของ Kongkaitpaiboon et al. [4]

 การเลือกใช้แบบจำลองความปั่นป่วนแบบ Standard k – ɛ สำหรับแบบจำลองความ ปั่นป่วนแบบดังกล่าวนี้ได้รับความนิยมในการใช้ในการคำนวณกันอย่างแพร่หลายตั้งแต่อดีตตลอด จนถึงปัจจุบัน และยังเป็นแบบจำลองพื้นฐานที่สามารถคำนวณลักษณะการไหลแบบปั่นป่วนทั่วไปได้

จากการศึกษาการเพิ่มขึ้นของการถ่ายเทความร้อนของอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อนใน ้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะใช้ระเบียบวิธีไฟไนต์วอลุมในการวิเคราะห์ปัญหาลักษณะการไหล การถ่ายเท ้ความร้อน ความดันตกคร่อม และสมรรถนะการถ่ายเทความร้อน ซึ่งมีลักษณะการไหลแบบปั่นป่วน ภายในท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์รูปแบบต่างๆ โดยใช้หลัก Passive technique และ ้ค่าพารามิเตอร์ต่างๆ คล้ายกันกับกรณีของ Kongkaitpaiboon et al. [4] และใช้เทคนิคในการลดค่า ความดันตกคร่อม และสัมประสิทธิ์แรงเสียดทาน [5, 7] มาประยุกต์ใช้ในอุปกรณ์เทอร์บิวเลเทอร์โดย ทำการดัดแปลงจากการเจาะรูให้เป็นการตัดบางส่วนออกโดยมีลักษณะเป็นช่องสี่เหลี่ยมที่ถูกตัดออก ้บริเวณพื้นผิวตามแนวเส้นรอบวงภายนอก สำหรับแบบจำลองความปั่นป่วนที่เลือกใช้คือ แบบจำลอง Standard $k-\varepsilon$ [23] เนื่องจากเป็นแบบจำลองที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายที่สามารถทำนาย การไหลแบบปั่นป่วนลักษณะทั่วไปได้ สำหรับการคำนวณการไหลจะเริ่มจากสมการควบคุมพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย สมการความต่อเนื่อง สมการโมเมนตัม และสมการพลังงาน โดยจะคำนวณไป พร้อมๆ กันโดยพิจารณาลักษณะปัญหาในรูปแบบ 3 มิติ สำหรับการคำนวณผลลัพธ์นั้นจะมีหลักการ คือ การแบ่งลักษณะของปัญหาออกเป็นปริมาตรควบคุมย่อยๆ จากนั้นทำการกระจายพจน์ของเทอม การพาเป็นสมการพืชคณิตอย่างง่ายร่วมกันกับการใช้ Numerical scheme แบบ QUICK ซึ่งเป็น Differencing Scheme ที่มีความถูกต้องในอันดับที่สอง (2nd order scheme) ที่ทำให้เพิ่มความ แม่นยำของคำตอบมากขึ้น จากสมการพีชคณิตนั้นจะทำการแก้สมการด้วยวิธี Tri-diagonal matrix algorithm (TDMA) ร่วมกันกับขั้นตอนวิธี SIMPLE [24] เพื่อเข้าสู่กระบวนการหาผลเฉลยและเข้าสู่ กระบวนการทำซ้ำจนได้ผลลัพธ์ที่ลู่เข้า

1.3 วัตถุประสงค์ของวิทยานิพนธ์

เพื่อศึกษาและวิเคราะห์คุณลักษณะพลศาสตร์ของไหล และลักษณะการถ่ายเทความร้อน แบบปั่นป่วนในท่อแลกเปลี่ยนความร้อนที่มีการติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์รูปแบบต่างๆ และเพื่อ เปรียบเทียบความสามารถในการถ่ายเทความร้อนระหว่างท่อแลกเปลี่ยนความร้อนที่มีการติดตั้งเทอร์ บิวเลเตอร์รูปแบบต่างๆ และท่อแลกเปลี่ยนความร้อนผิวเรียบโดยใช้ระเบียบวิธีไฟไนต์วอลุม (Finite volume method) ร่วมกับแบบจำลองความปั่นป่วนแบบ Standard $k - \varepsilon$

1.4 ขอบเขตของวิทยานิพนธ์

- 1.4.1 ศึกษาระเบียบวิธีไฟไนต์วอลุมสำหรับการแก้ปัญหาพลศาสตร์ของไหลและการถ่ายเท ความร้อน ตลอดจนทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อของวิทยานิพนธ์นี้
- 1.4.2 ศึกษาปรากฏการณ์การไหลและการถ่ายเทความร้อนแบบปั่นป่วนด้วยการใช้ แบบจำลองความปั่นป่วน (Turbulence modeling) Standard $k-\varepsilon$
- 1.4.3 ทำการศึกษาการไหลของของไหลผ่านท่อแลกเปลี่ยนความร้อน โดยภายในที่มีการ ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์ประเภทวงแหวนวงกลม วงแหวนกรวย และวงแหวนเฟือง โดย ตั้งสมมติฐานดังนี้
 - การไหลเป็นแบบปั่นป่วน
 - คุณสมบัติต่างๆ ของของไหลมีค่าคงที่ตลอดทั้งขอบเขตที่พิจารณา
 - การไหลอยู่ในสภาวะคงตัวและเป็นชนิดอัดตัวไม่ได้
 - ของไหลแบบนิวโตเนียน
 - การไหลเกิดใน 3 มิติ
 - ไม่คิดผลกระทบการแรงลอยตัว
- 1.4.4 วิเคราะห์และสรุปผลการคำนวณเปรียบเทียบกับผลการทดลองหรือผลการคำนวณอื่น ที่มีอยู่แล้ว

1.5 ขั้นตอนการดำเนินงาน

- 1.5.1 ศึกษาระเบียบวิธีไฟไนต์วอลุมสำหรับการแก้ปัญหาพลศาสตร์ของไหลและการถ่ายเท ความร้อน ตลอดจนทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อของวิทยานิพนธ์
- 1.5.2 ศึกษาแบบจำลองสำหรับการไหลแบบปั่นป่วนแบบ Standard $k-\varepsilon$
- 1.5.3 ศึกษาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้ระเบียบวิธีไฟไนต์วอลุม สำหรับการแก้ปัญหา พลศาสตร์ของไหลและการถ่ายเทความร้อนแบบปั่นป่วน
- 1.5.4 ตรวจสอบความถูกต้องของโปรแกรมคอมพิวเตอร์กับปัญหาอย่างง่ายที่มีผลการ ทดลองหรือผลการคำนวณด้วยระเบียบวิธีเชิงตัวเลขอื่นๆ
- 1.5.5 ทดสอบโปรแกรมคอมพิวเตอร์กับผลการทดลองที่ใช้เงื่อนไขในการทดสอบเดียวกัน และเปรียบเทียบกับผลการทดลองจากแบบจำลองกับผู้ศึกษาท่านอื่น
- 1.5.6 วิเคราะห์และสรุปผลการคำนวณที่ได้จากโปรแกรม
- 1.5.7 จัดพิมพ์วิทยานิพนธ์

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากวิทยานิพนธ์

- 1.6.1 สามารถนำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ไปใช้วิเคราะห์การไหลและการถ่ายเทความร้อนผ่าน ท่อแลกเปลี่ยนความร้อน โดยภายในมีการติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์รูปแบบต่างๆ พร้อมแก้ปัญหาการไหลและการถ่ายเทความร้อนอื่นๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน
- 1.6.2 สามารถนำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบการระบายความร้อน ภายในท่อแลกเปลี่ยนความร้อน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของเครื่องแลกเปลี่ยนความ ร้อน
- สามารถออกแบบอุปกรณ์ประเภทเทอร์บิวเลเตอร์แบบง่าย ที่มีความสอดคล้องกับ ขนาดการใช้งาน เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการถ่ายเทความร้อนได้

บทที่ 2 ทฤษฎีและสมการพื้นฐานของการไหล

ในบทนี้จะกล่าวถึงสมการพื้นฐานของการไหลและการถ่ายเทความร้อนของของไหลประกอบ ไปด้วยสมการเชิงอนุพันธ์ที่ประกอบด้วยสมการพื้นฐาน ดังนี้

- 1. สมการความต่อเนื่อง (Continuity equation)
- 2. สมการอนุรักษ์โมเมนตัม (Momentum conservation equation)
- 3. สมการอนุรักษ์พลังงาน (Energy conservation equation)

ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เราจะกล่าวถึงการไหลแบบปั่นป่วน แต่สำหรับการไหลแบบราบเรียบ ภายในท่อกลม จะถูกนำมาวิเคราะห์เป็นจุดเริ่มต้นในการแก้สมการการไหลแบบปั่นป่วนต่อไป โดยจะ ตั้งสมมติฐานว่าของไหลที่นำมาวิเคราะห์มีคุณสมบัติต่อไปนี้

- 1) การไหลเป็นแบบปั่นป่วน
- 2) คุณสมบัติต่างๆของของไหลมีค่าคงที่ตลอดทั้งขอบเขตที่พิจารณา
- 3) การไหลอยู่ในสภาวะคงตัวและเป็นชนิดอัดตัวไม่ได้
- 4) ของไหลแบบนิวโตเนียน
- 5) การไหลเกิดใน 3 มิติ
- ไม่คิดผลกระทบการแรงลอยตัว

2.1 การไหลภายในท่อ

สำหรับการไหลภายในท่อนั้นของไหลที่ไหลเข้าสู่ท่อด้วยความเร็วสม่ำเสมอที่บริเวณทางเข้า ของท่อ เมื่อไหลไปตามท่อการแจกแจงความเร็วจะค่อยๆเปลี่ยนไป เนื่องจากได้รับผลกระทบจาก ความเสียดทานของผิวท่อ จนกระทั่งถึงจุดที่การเปลี่ยนแปลงสมบูรณ์แล้ว การแจกแจงความเร็วจะไม่ เปลี่ยนแปลงอีก แสดงดังรูปที่ 2.1 สามารถแบ่งช่วงการไหลภายในท่อออกเป็น 2 ช่วงดังนี้

รูปที่ 2.1 การเปลี่ยนแปลงการแจกแจงความเร็วภายในท่อกลม (Velocity profile)

1. ช่วงการไหลแบบกำลังพัฒนา (Entry region) เป็นบริเวณที่การแจกแจงความเร็วกำลังเกิด การเปลี่ยนแปลง ตั้งแต่ช่วงบริเวณทางเข้าจนถึงจุดที่มีการเปลี่ยนแปลงสมบูรณ์แล้ว

2. ช่วงการไหลแบบเต็มรูป (Fully developed region) เป็นบริเวณที่ต่อจากช่วงการไหลที่ กำลังพัฒนา สำหรับช่วงการไหลพัฒนาเต็มที่การแจกแจงความเร็วจะไม่มีการเปลี่ยนแปลงอีกต่อไป

การแจกแจงความเร็วสำหรับการไหลภายในท่อ สามารถหาได้จากสมการความต่อเนื่องและ สมการโมเมนตัมในรูปสมการเชิงอนุพันธ์โดยใช้พิกัดทรงกระบอก (Cylindrical coordinates) ดังต่อไปนี้

สมการความต่อเนื่อง (Continuity equation)

$$\frac{\partial \rho}{\partial t} + \frac{1}{r} \frac{\partial \rho r u_r}{\partial r} + \frac{1}{r} \frac{\partial \rho u_{\theta}}{\partial \theta} + \frac{\partial \rho u_x}{\partial x} + \frac{u_r}{r} = 0$$
(2.1)

สำหรับการไหลภายในท่อจะพิจารณาเป็นการไหลในสภาวะคงตัว เป็นการไหลที่อัดตัวไม่ได้ และไม่มีการเคลื่อนที่ในทิศทางแนวเส้นรอบวง ดังนั้นสมการ (2.1) สามารถลดรูปได้เป็น

$$\frac{1}{r}\frac{\partial ru_r}{\partial r} + \frac{\partial u_x}{\partial x} = 0$$
(2.2)

สำหรับการไหลแบบเต็มรูปแล้ว (Fully developed flow) นั้นคือ ความเร็วในแนวรัศมี $u_r = 0$ เทอมทางซ้ายจึงสามารถตัดทิ้งได้ ดังนั้นสามารถลดรูปได้เป็น $\frac{\partial u_x}{\partial x} = 0$

สมการอนุรักษ์โมเมนตัม (Momentum conservation equation)

X - momentum conservation equation :

$$u_{r}\frac{\partial u_{x}}{\partial r} + u_{x}\frac{\partial u_{x}}{\partial x} = -\frac{1}{\rho}\frac{\partial P}{\partial x} + \upsilon \left[\frac{1}{r}\frac{\partial}{\partial r}\left(r\frac{\partial u_{x}}{\partial r}\right) + \frac{\partial^{2}u_{x}}{\partial x^{2}}\right]$$
(2.3)

โดยการไหลภายในท่อจะพิจารณาเป็นการไหลในสภาวะคงตัว เป็นการไหลที่อัดตัวไม่ได้ ไม่มี การเคลื่อนที่ในทิศทางแนวเส้นรอบวง และไม่คิดแรงต่อเนื้อวัตถุ สำหรับสมการ (2.3) สามารถลดรูป ได้อีก เนื่องจากสมการความต่อเนื่องนั้นคือ เทอมแรกทางซ้ายมือตัดทิ้งได้เนื่องจาก $u_r = 0$ เทอมที่ สองตัดทิ้งได้เนื่องจาก $\frac{\partial u_x}{\partial x} = 0$ และเทอมสุดท้ายตัดทิ้งได้เนื่องจาก $\frac{\partial^2 u_x}{\partial x^2} = 0$ ดังนั้นจึงลดรูปเหลือ

$$\frac{d}{dr}\left(r\frac{du_x}{dr}\right) = \frac{r}{\mu}\frac{dP}{dx}$$
(2.4)

2.2 สมการพื้นฐานสำหรับการไหลแบบปั่นป่วน

สำหรับการไหลในการวิเคราะห์ปัญหาการไหลทั่วไปสามารถใช้สมการความต่อเนื่อง (Continuity equation) สมการอนุรักษ์โมเมนตัม (Momentum conservation equation) และ สมการอนุรักษ์พลังงาน (Energy conservation equation) ในการหาผลเฉลยของระบบสมการเชิง อนุพันธ์

สำหรับการไหลแบบปั่นป่วนนั้นค่าตัวแปรในการไหลจะมีค่าที่ไม่คงที่ และค่าเหล่านี้จะ เปลี่ยนแปลงไปตามเวลาที่เปลี่ยนตามไป เช่น ตัวอย่างของความเร็ว u และความดัน p ที่แสดงดัง รูปที่ 2.2 ทำให้การคำนวณค่าตัวแปรเกิดความยุ่งยากในการคำนวณเป็นอย่างมาก จึงมีการสมมติว่า คุณสมบัติต่างๆ ที่พิจารณาในกรณีของการไหลแบบปั่นป่วนนี้ สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน โดยใช้ หลัก Reynolds decomposition แบ่งออกเป็นส่วนที่เป็นส่วนที่หนึ่งคือ ค่าเฉลี่ยไม่ขึ้นกับเวลาเช่น \overline{u} , \overline{v} , \overline{w} และ \overline{p} และส่วนที่สองคือ ส่วนที่แทนผลของการสั่น (Fluctuation) ที่ขึ้นกับเวลา เช่น u', v', w' และ p'

รูปที่ 2.2 ลักษณะของพารามิเตอร์ต่างๆ ในการไหลแบบปั่นป่วน

2.2.1 สมการความต่อเนื่อง (Continuity equation)

จากกฎการอนุรักษ์มวลกล่าวว่า มวลไม่สามารถสร้างขึ้นเองหรือสูญหายไปจากระบบที่ พิจารณาได้ ดังนั้นอัตราการเปลี่ยนแปลงมวลทั้งหมดภายในปริมาตรควบคุมใดๆ เท่ากับปริมาณสุทธิ ที่ไหลออกและเข้าจากผิวของปริมาตรควบคุมนั้นๆ สามารถนำสมการมาเขียนอยู่ในรูปของ Tensor ได้ดังนี้

$$\frac{\partial u_i}{\partial x_i} = 0 \tag{2.5}$$

เมื่อ i = 1, 2 และ 3 แสดงปริมาณพิกัดในคาร์ทีเซียนเป็นแกน x, y และ z ตามลำดับ

2.2.2 สมการอนุรักษ์โมเมนตัม (Momentum conservation equation)

จากสมการอนุรักษ์โมเมนตัมกล่าวว่า อัตราการเปลี่ยนแปลงโมเมนตัมภายในปริมาตรควบคุม ใดๆ มีค่าเท่ากับแรงลัพธ์ที่กระทำกับปริมาตรและผิวของปริมาตรนั้นๆ

$$u_{j}\frac{\partial u_{i}}{\partial x_{i}} = -\frac{1}{\rho}\frac{\partial p}{\partial x_{i}} + \frac{1}{\rho}\frac{\partial \sigma_{ij}}{\partial x_{i}}$$
(2.6)

เมื่อ σ_{ij} เป็น Deviatoric part ของ Viscous stress tensor และหาค่าได้จากความสัมพันธ์ ของของไหลแบบ Newtonian คือ

$$\sigma_{ij} = 2\mu s_{ij} \tag{2.7}$$

เมื่อ
$$s_{ij} = \vec{n}$$
อค่า Mean stain-rate tensor $= \frac{1}{2} \left(\frac{\partial u_i}{\partial x_j} + \frac{\partial u_j}{\partial x_i} \right)$ (2.8)

จาก Reynolds decomposition ทุกตัวแปรในการไหลสามารถแบ่งออกเป็นส่วนที่เป็น ค่าเฉลี่ย และส่วนที่แทนผลของการสั่น ตัวอย่างเช่น ฟังชั่นของ f สามารถเขียนได้เป็น

$$f = \overline{f} + f' \tag{2.9}$$

จากนั้นทำการเฉลี่ยในช่วงเวลาหนึ่ง (Time-averaging) ได้ว่า

$$\overline{f}(\mathbf{x}) = \lim_{T \to \infty} \frac{1}{T} \int_{t}^{t+T} f(x,t) dt$$
(2.10)

ซึ่งเมื่อทำการเฉลี่ย จะทำให้ค่าเฉลี่ยของส่วนที่แทนผลของการสั่นนั้นมีค่าเป็นศูนย์ $\left(\overline{f'}=0
ight)$ และจะ ได้ค่าเฉลี่ยของผลคูณทั้งสองตัวแปรมีค่าเป็น $\overline{fg}=\overline{fg}+\overline{fg'}$

หากทำการเฉลี่ยในช่วงเวลาหนึ่งกับสมการความต่อเนื่อง (Continuity equation) และ สมการอนุรักษ์โมเมนตัม (Momentum conservation equation) จะได้

$$\frac{\partial \overline{u_i}}{\partial x_i} = 0 \tag{2.11}$$

$$\overline{u_j}\frac{\partial \overline{u_i}}{\partial x_j} = -\frac{1}{\rho}\frac{\partial \overline{p}}{\partial x_i} + \frac{1}{\rho}\frac{\partial \overline{\sigma_{ij}}}{\partial x_j} + \frac{\partial \overline{u_i'u_j'}}{\partial x_j}$$
(2.12)

สมการ (2.12) นี้มีรูปแบบสมการเหมือนกับสมการ (2.6) ยกเว้นเพียงเทอมของ Kinematic reynolds stress ($R_{ij} = \overline{u'_i u'_j}$) ที่เพิ่มขึ้นมาและเป็นพจน์ที่ไม่ทราบค่าด้วย แต่สามารถบอกได้ถึง ลักษณะการไหลแบบปั่นป่วนในเทอมของ R_{ij} ทำให้เกิดจำนวนตัวแปรมากกว่าจำนวนสมการ และไม่ สามารถแก้สมการเชิงอนุพันธ์ทั้งสองได้ ดังนั้นจึงต้องอาศัยวิธีการสร้างแบบจำลองความปั่นป่วน ซึ่งใน วิทยานิพนธ์นี้จะเลือกแบบจำลองความปั่นป่วนแบบ Standard $k - \epsilon$ เพราะเนื่องจากเป็นรูปแบบที่ รับความนิยมและสามารถทำนายคุณลักษณะของการแก้ปัญหาแบบจำลองความปั่นป่วนมากที่สุด 2.2.3 สมการอนุรักษ์พลังงาน (Energy conservation equation)

การศึกษาสมการอนุรักษ์พลังงานสำหรับการไหลแบบปั่นป่วนเราจะเริ่มจากพิจารณาในกรณี การไหลแบบราบเรียบสามารถเขียนอยู่ในรูปแบบเทนเซอร์ได้ดังนี้

$$\rho\mu_{j}\frac{\partial T}{\partial x_{j}} = \frac{\partial}{\partial x_{j}} \left(\frac{\mu}{\Pr}\frac{\partial T}{\partial x_{j}}\right)$$
(2.13)

หลังจากนั้นแทนค่า T ด้วย T = $\overline{T} + T'$ ลงในสมการ (2.13) แล้วทำการเฉลี่ยเช่นเดียวกับสมการ ความต่อเนื่องและสมการอนุรักษ์โมเมนตัมจะได้ว่า

$$\rho \overline{u}_{j} \frac{\partial \overline{T}}{\partial x_{j}} = \frac{\partial}{\partial x_{j}} \left(\frac{\mu}{\Pr} \frac{\partial \overline{T}}{\partial x_{j}} - \overline{u_{j}' T'} \right)$$
(2.14)

2.3 แบบจำลองความปั่นป่วน (Turbulence Modeling)

การศึกษาปรากฏการณ์การไหลแบบปั่นป่วนด้วยวิธีเชิงตัวเลขในการแก้ปัญหาในการไหล แบบปั่นป่วนมีความซับซ้อนเป็นอย่างมาก จึงได้มีการสร้างแบบจำลองส่วนใหญ่สร้างบนพื้นฐานของ Two-equation Model เช่น แบบจำลองความปั่นป่วน Standard $k - \varepsilon$ (Launder and Spalding [23]), Modified $k - \varepsilon$ (Sloan et al. [25])

ในวิทยานิพนธ์นี้ได้เลือกใช้แบบจำลองความปั่นป่วนที่นิยมใช้ และสามารถคำนวณการไหล แบบปั่นป่วนในลักษณะทั่วไปได้ คือ Standard k-arepsilon [23] มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

แบบจำลองความปั่นป่วน Standard k-arepsilon

1) สมการ Turbulent kinetic energy, TKE

สำหรับการไหลซึ่งเป็นแบบการพาและการแพร่กระจายมีผลอย่างมากต่อความแตกต่างใน การเกิดและสลายตัวของความปั่นป่วนในการไหล เพื่อให้มีการคำนวณที่แม่นยำขึ้น จึงได้มีการจำลอง สมการ Turbulent kinetic energy ถูกเสนอโดย Prandtl ในปี ค.ศ. 1945 (อ้างอิงโดย [26]) ซึ่งได้ ประมานค่า Characteristic velocity scale, *v_{mix}* สำหรับการไหลแบบปั่นป่วนโดยให้ *v_{mix}* มี ค่าประมาณ $\ell_{mix} \left| \frac{\partial U}{\partial y} \right|$ และได้กำหนดค่า Turbulent kinetic energy ของ turbulent fluctuation ต่อหนึ่งหน่วยมวล (k) มีความสัมพันธ์กับค่า Turbulent velocity fluctuation ดังนี้

$$k = \frac{1}{2}\overline{u'_{i}u'_{i}} = \frac{1}{2}\left(\overline{u'^{2}} + \overline{v'^{2}} + \overline{w'^{2}}\right)$$
(2.15)

ดังนั้นเราสามารถเขียน Eddy viscosity ในเทอมของความหนาแน่น (ho), Turbulence length scale (ℓ)และ Turbulent kinetic energy ได้ดังนี้

$$\mu_t = Cons \tan \bullet \rho k^{\frac{1}{2}} \ell \tag{2.16}$$

ซึ่งการหาค่า k มาแทนลงในสมการ (2.16) ทำได้โดยอาศัยเทอมของ Reynolds stress tensor ซึ่ง สามารถจัดอยู่ในรูป

$$R_{ii} = -\rho \overline{u_i' u_i'} = -2\rho k \tag{2.17}$$

เมื่อพิจารณาจากสมการ (2.17) ค่า k เรียกว่า Turbulent kinetic energy และสามารถหาค่าได้ จากสมการเชิงอนุพันธ์ของ Reynolds stress tensor แสดงได้ดังสมการต่อไปนี้

$$\overline{u_{k}}\frac{\partial R_{ij}}{\partial x_{k}} = -R_{ik}\frac{\partial \overline{u_{j}}}{\partial x_{k}} - R_{jk}\frac{\partial \overline{u_{i}}}{\partial x_{k}} + \varepsilon_{ij} - \prod_{ij} + \frac{\partial}{\partial x_{k}} \left[v\frac{\partial R_{ij}}{\partial x_{k}} + C_{ijk} \right]$$
(2.18)

 $\Pi_{ij} = \overline{p'\left(\frac{\partial u'_i}{\partial x_j} + \frac{\partial u'_j}{\partial x_i}\right)}$

$$\varepsilon_{ij} = \overline{2\mu \frac{\partial u_i'}{\partial x_k} \frac{\partial u_j'}{\partial x_k}}$$
(2.19b)

$$C_{ijk} = \overline{\rho u'_i u'_j u'_k} + \overline{p' u'_j} \delta_{jk} + \overline{p' u'_i} \delta_{ik}$$
(2.19c)

และเมื่อแทน R_{ij} จากสมการ (2.17) ลงในสมการ (2.18) สามารถจัดรูปใหม่ได้เป็น

$$\rho \overline{u_j} \frac{\partial k}{\partial x_j} = R_{ij} \frac{\partial \overline{u_i}}{\partial x_j} + \rho \varepsilon + \frac{\partial}{\partial x_j} \left[\mu \frac{\partial k}{\partial x_j} - \frac{1}{2} \overline{\rho u_i' u_i' u_j'} - \overline{p' u_j'} \right]$$
(2.20)

(2.19a)

เมื่อค่า *ɛ* คือค่า Dissipation rate of turbulent kinetic energy ต่อหนึ่งหน่วยมวล ซึ่งสามารถ นิยามโดยความสัมพันธ์ ดังต่อไปนี้

$$\varepsilon = v \frac{\overline{\partial u'_i \partial u'_i}}{\partial x_k \partial x_k}$$
(2.21)

สำหรับเทอม Reynolds stress tensor เราจะใช้การประมาณค่าด้วย Boussinesq approximation ซึ่งในการประมานแบบนี้ จะกำหนดให้ค่า Kinetic reynolds stress มี ความสัมพันธ์แบบเชิงเส้นกับค่า Mean strain rate tensor ($\overline{s_{ij}}$) ดังต่อไปนี้อ้างอิงใน [26]

$$R_{ij} = 2\mu_t \overline{s_{ij}} - \frac{2}{3}\rho k \delta_{ij}$$
(2.22)

เมื่อ $\overline{s_{ij}}$ คือ ค่า Mean strain rate tensor ซึ่งหาค่าได้จาก $\overline{s_{ij}} = \frac{1}{2} \left(\frac{\partial \overline{u_i}}{\partial x_j} + \frac{\partial \overline{u_j}}{\partial x_i} \right)$

 μ_t คือ Turbulent kinetic viscosity ซึ่งถูกกำหนดค่าโดย $\mu_t = C_\mu \rho \frac{k^2}{\varepsilon}$ และ $C_\mu = 0.09$

 $\delta_{\scriptscriptstyle ij}$ คือ Kronecker delta function ซึ่งนิยามเป็น

$$\mathcal{S}_{ij} = \begin{cases} 0; i \neq j \\ 1; i = j \end{cases}$$
(2.23)

เทอม Turbulent transport และ Pressure diffusion ได้มาจากข้อมูลการทดลองโดย อ้างอิง Mansour et al. [27] ดังต่อไปนี้

$$\frac{1}{2}\rho \overline{u_i' u_j' u_j'} + \overline{p' u_j'} = -\frac{\mu_t}{\sigma_k} \frac{\partial k}{\partial x_j}$$
(2.24)

เมื่อค่า $\sigma_{\mathbf{k}}$ คือค่า Prandtl-schmidt number ซึ่งมีค่าประมาณ 1.0

เทอม Dissipation ถูกจัดให้อยู่ในรูปความสัมพันธ์ของค่า Turbulent kinetic energy (k) กับค่า Turbulent length scale (ℓ) ซึ่งคุณสมบัติทั้งสองขึ้นกับความปั่นป่วนและ คุณสมบัติโดยธรรมชาติของการไหล ซึ่งถูกนำเสนอโดย Taylor ในปี ค.ศ. 1935 (อ้างอิงโดย [28]) คือ

$$\varepsilon \approx k^{\frac{3}{2}} / \ell$$
 (2.25)

เมื่อรวมสมการตั้งแต่ (2.20) - (2.24) เข้าด้วยกัน จะได้สมการ Turbulent kinetic energy, TKE ดังนี้

$$\rho \overline{u_j} \frac{\partial k}{\partial x_j} = G - \rho \varepsilon + \frac{\partial}{\partial x_j} \left[\left(\mu + \frac{\mu_i}{\sigma_k} \right) \frac{\partial k}{\partial x_j} \right]$$
(2.26)

และเมื่อค่า G คือค่า Rate of turbulent energy production ซึ่งมาสารถคำนวณได้จาก

$$G = \mu_{i} \left(\frac{\partial \overline{u_{i}}}{\partial x_{j}} + \frac{\partial \overline{u_{j}}}{\partial x_{i}} \right) \frac{\partial \overline{u_{i}}}{\partial x_{j}}$$
(2.27)

2) สมการ Dissipation rate

จากสมการ Transport equation ของ Dissipation rate (ɛ) สามารถคำนวณโดยใช้หลัก ความคล้ายคลึงทางมิติที่สอดคล้องกันกับสมการ TKE ดังนั้นจึงกำหนดให้ ɛ อยู่ในรูปของ Turbulent kinetic energy และ Turbulent length scale ได้ดังนี้

$$\mathcal{E} = \frac{k^{\frac{3}{2}}}{L}$$
(2.28)

เมื่อ *L* มีความสัมพันธ์กับค่า ℓ_m ดังนี้ $L = C_{\mu}^{-0.75} \ell_m$ และ ℓ_m คือ Prandtl mixing length ซึ่งนิยามจาก $\ell_m = \max[\kappa y, \lambda \delta]$ (โดยที่ δ คือ Boundary layer thickness, κ คือ Von Karman constant ($\kappa = 0.41$) และ λ คือค่าคงที่ ($\lambda = 0.09$) ดังนั้นสามารถเขียนสมการ ε ได้เป็น

$$\rho \overline{u_j} \frac{\partial \varepsilon}{\partial x_j} = \frac{\partial}{\partial x_j} \left[\left(\mu + \frac{\mu_t}{\sigma_{\varepsilon}} \right) \frac{\partial \varepsilon}{\partial x_j} \right] + C_{\varepsilon^1} \frac{\varepsilon}{k} G - C_{\varepsilon^2} \frac{\varepsilon^2}{k}$$
(2.29)

3) ค่าคงที่ของแบบจำลองความปั่นป่วนแบบ Standard $k-\varepsilon$

ในการพิจารณาการไหลแบบปั่นป่วนที่ง่ายที่สุด ทำได้โดยกำหนดให้การไหลเป็นแบบ Isotropic turbulence ดังนั้นสมการ TKE และสมการ *ɛ* จึงลดรูปได้เป็น

$$\frac{-\partial k}{\partial x} = -\varepsilon$$
 ແລະ $\overline{u} = -C_{\varepsilon 2} \frac{\varepsilon^2}{k}$ (2.30)

โดยค่า k มีความสัมพันธ์แบบ Power - law กับ $x \left(k \propto x^{-n}
ight)$ ซึ่งจะได้ว่า

$$C_{\varepsilon 2} = \frac{n+1}{n} \tag{2.31}$$

จากข้อมูลผลการทดลอง (อ้างอิงโดย Durbin and Reif [29]) ค่า *n* อยู่ในช่วง 1.3 ± 0.2 ในที่นี้เรา จะเลือกใช้ค่า *n* = 1.2 จึงทำให้สมการ (2.31) เปลี่ยนไปเป็น

$$C_{\epsilon_2} = 1.83$$

เมื่อพิจารณาที่บริเวณใกล้กับผนัง (k จะมีค่าคงที่) จะได้ว่าค่าอนุพันธ์ของทุกเทอมในสมการ TKE มี ค่าเป็นศูนย์ทั้งหมด ดังนั้นทำให้สมการ TKE เปลี่ยนไปเป็น

$$P = \varepsilon \tag{2.32}$$

จากสมการ (2.31) สังเกตได้ว่าค่า Production เท่ากับค่า Dissipation ซึ่งอยู่ในสภาพที่เรียกว่า Local equilibrium ดังนั้นเราจะได้

$$k = rac{u_{ au}}{\sqrt{C_{\mu}}}$$
 , $arepsilon = rac{u_{ au}}{\kappa y}$ และ $\mu_{ au} =
ho \kappa u_{ au} y$

เมื่อ u_r คือค่า Friction velocity จากนั้น แทนค่า ε และ μ_r จากความสัมพันธ์ของสมการข้างต้น ลงในสมการ ε จะได้

$$\kappa^{2} = \left(C_{\varepsilon 2} - C_{\varepsilon 1}\right)\sigma_{\varepsilon}\sqrt{C_{\mu}} \tag{2.33}$$

ดังนั้นค่าคงที่สำหรับการจำลองแบบปั่นป่วน k-arepsilon เมื่อ ${
m Re}$ มีค่าสูงๆ [23]

$$\mathbf{C}_{\mu}=0.09$$
 , $\sigma_{\scriptscriptstyle k}=1.0$, $\sigma_{\scriptscriptstyle arepsilon}=1.3$, $C_{\scriptscriptstyle arepsilon 1}=1.44$ ແລະ $C_{\scriptscriptstyle arepsilon 2}=1.83$

2.5 สรุปสมการสำหรับการไหลแบบปั่นป่วน

จากเนื้อหาที่กล่าวไปแล้วในบทนี้ เราสามารถสรุปสมการพื้นฐานที่จำเป็นต้องใช้ในการ คำนวณการไหลแบบปั่นป่วนดังแสดงในตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 สมการพื้นฐานสำหรับการไหลแบบปั่นป่วนในรูปแบบของเทนเซอร์สำหรับแบบจำลอง ความปั่นป่วน Standard *k – ะ*

Transport equation	Differential form
Continuity	$\frac{\partial \overline{u_i}}{\partial x_i} = 0$
Momentum	$\rho \overline{u_j} \frac{\partial \overline{u_i}}{\partial x_j} = -\frac{\partial \overline{p}}{\partial x_i} + \frac{\partial \overline{\sigma_{ij}}}{\partial x_j} - \frac{\partial \rho \overline{u_i' u_j'}}{\partial x_j}$
Energy Chui	$\rho \overline{u_j} \frac{\partial \overline{T}}{\partial x_j} = \frac{\partial}{\partial x_j} \left(\frac{\mu}{\Pr} \frac{\partial \overline{T}}{\partial x_j} - \overline{u_j' T'} \right)$
Turbulent kinetic energy	$\rho \overline{u_j} \frac{\partial k}{\partial x_j} = G - \rho \varepsilon + \frac{\partial}{\partial x_j} \left[\left(\mu + \frac{\mu_t}{\sigma_k} \right) \frac{\partial k}{\partial x_j} \right]$
Dissipation rate	$\rho \overline{u_j} \frac{\partial \varepsilon}{\partial x_j} = C_{\varepsilon 1} \frac{\varepsilon}{k} G - C_{\varepsilon 2} \frac{\varepsilon^2}{k} + \frac{\partial}{\partial x_j} \left[\left(\mu + \frac{\mu_i}{\sigma_{\varepsilon}} \right) \frac{\partial \varepsilon}{\partial x_j} \right]$
Rate of turbulent energy production	$G = \mu_t \left(\frac{\partial \overline{u_i}}{\partial x_j} + \frac{\partial \overline{u_j}}{\partial x_i} \right) \frac{\partial \overline{u_i}}{\partial x_j}$
Eddy viscosity	$\mu_t = C_{\mu} \rho \frac{k^2}{\varepsilon}$

Reynolds stress	$R_{ij} = 2\mu_i \overline{s_{ij}} - \frac{2}{3}\rho k\delta_{ij}$
Mean strain-rate tensor	$s_{ij} = \frac{1}{2} \left(\frac{\partial u_i}{\partial x_j} + \frac{\partial u_j}{\partial x_i} \right)$
Boussinesq approximation	$R_{ij} = 2\mu_i \overline{s_{ij}} - \frac{2}{3}\rho k\delta_{ij}$

เมื่อ $\sigma_{ij}=2\mu s_{ij}$

Closure coefficients : $C_{\mu} = 0.09$, $\sigma_k = 1.0$, $\sigma_{\varepsilon} = 1.3$, $C_{\varepsilon 1} = 1.44$ ແລະ $C_{\varepsilon 2} = 1.92$

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University

บทที่ 3 ระเบียบวิธีไฟไนต์วอลุม

3.1 บทนำ

สำหรับงานวิทยานิพนธ์นี้จะทำการประยุกต์ระเบียบวิธีไฟไนต์วอลุมกับวิธีเชิงตัวเลขใช้ ร่วมกันแก้ไขปัญหาการไหลและการถ่ายเทความร้อน โดยประกอบไปด้วยส่วนประกอบหลัก คือ

- 1) สมการควบคุมพื้นฐานและการกระจายพจน์
- 2) กระบวนการหาผลเฉลย

3.2 สมการควบคุมพื้นฐาน (Governing equation)

สำหรับการไหลภายในท่อกลมนั้นรูปแบบทั่วไปของสมการควบคุมพื้นฐานสำหรับปัญหาการ ไหลในสามมิติ สำหรับการไหลแบบอัดตัวไม่ได้ประกอบไปด้วย สมการอนุรักษ์มวล สมการโมเมนตัม โดยใช้พิกัดทรงกระบอก (Cylindrical coordinates) แสดงดังต่อไปนี้

สมการความต่อเนื่อง (Continuity equation)

$$\frac{\partial \rho}{\partial t} + \frac{1}{r} \frac{\partial \rho r u_r}{\partial r} + \frac{1}{r} \frac{\partial \rho u_{\theta}}{\partial \theta} + \frac{\partial \rho u_x}{\partial x} + \frac{u_r}{r} = 0$$
(3.1)

สมการอนุรักษ์โมเมนตัม (Momentum conservation equation)

$$\frac{\partial u_x}{\partial t} + \frac{\partial (u_x u_x)}{\partial x} + \frac{\partial (u_r u_x)}{\partial r} + \frac{1}{r} \frac{(\partial u_\theta u_x)}{\partial \theta} + \frac{(u_r u_x)}{r}$$

$$= -\frac{1}{\rho} \frac{\partial p}{\partial x} \left(\frac{\partial \tau_{xx}}{\partial x} + \frac{\partial \tau_{rx}}{\partial r} + \frac{1}{r} \frac{\partial \tau_{\theta x}}{\partial \theta} + \frac{\tau_{rx}}{r} \right) + f_x \qquad (3.2)$$

$$\frac{\partial u_r}{\partial t} + \frac{\partial (u_x u_r)}{\partial x} + \frac{\partial (u_r u_r)}{\partial r} + \frac{1}{r} \frac{(\partial u_\theta u_r)}{\partial \theta} + \frac{(u_r u_r - u_\theta u_\theta)}{r}$$

$$= -\frac{1}{\rho} \frac{\partial p}{\partial r} \left(\frac{\partial \tau_{xr}}{\partial x} + \frac{\partial \tau_{rr}}{\partial r} + \frac{1}{r} \frac{\partial \tau_{\theta r}}{\partial \theta} + \frac{(\tau_{rr} - \tau_{\theta \theta})}{r} \right) + f_r \qquad (3.3)$$

$$\frac{\partial u_{\theta}}{\partial t} + \frac{\partial (u_{x}u_{\theta})}{\partial x} + \frac{\partial (u_{r}u_{\theta})}{\partial r} + \frac{1}{r} \frac{(\partial u_{\theta}u_{\theta})}{\partial \theta} + 2\frac{(u_{r}u_{\theta})}{r}$$
$$= -\frac{1}{\rho} \frac{1}{r} \frac{\partial p}{\partial x} \left(\frac{\partial \tau_{x\theta}}{\partial x} + \frac{\partial \tau_{r\theta}}{\partial r} + \frac{1}{r} \frac{\partial \tau_{\theta\theta}}{\partial \theta} + 2\frac{\tau_{r\theta}}{r} \right) + f_{\theta} \qquad (3.4)$$

โดยที่ $au_{_{ij}}$ คือ the Components of the viscous tensor (j = x, r, heta)

$$\begin{split} \tau_{xx} &= 2\upsilon \left(\frac{\partial u_x}{\partial x}\right), \ \tau_{rr} = 2\upsilon \left(\frac{\partial u_r}{\partial r}\right), \ \tau_{\theta\theta} = 2\upsilon \left(\frac{1}{r}\frac{\partial u_{\theta}}{\partial \theta} + \frac{u_r}{r}\right), \ \tau_{xr} = \tau_{rx} = \upsilon \left(\frac{\partial u_r}{\partial x} + \frac{\partial u_x}{\partial r}\right) \\ \tau_{x\theta} &= \tau_{\theta x} = \upsilon \left(\frac{\partial u_{\theta}}{\partial x} + \frac{1}{r}\frac{\partial u_x}{\partial \theta}\right) \text{ way } \tau_{r\theta} = \tau_{\theta r} = \upsilon \left(\frac{\partial u_{\theta}}{\partial r} - \frac{u_{\theta}}{r} + \frac{1}{r}\frac{\partial u_r}{\partial \theta}\right) \end{split}$$

สมการอนุรักษ์พลังงาน (Energy conservation equation)

$$\rho c_{p} \left(\frac{\partial}{\partial t} (T) + \frac{\partial}{\partial x} (u_{x}T) + \frac{\partial}{\partial r} (u_{r}T) + \frac{1}{r} \frac{\partial}{\partial \theta} (u_{\theta}T) \right)$$
$$= k \left(\frac{\partial^{2}T}{\partial x^{2}} + \frac{1}{r} \left(r \frac{\partial^{2}T}{\partial r^{2}} \right) + \frac{1}{r^{2}} \frac{\partial^{2}T}{\partial \theta^{2}} \right) + \ddot{q} \qquad (3.5)$$

เพื่อให้ง่ายต่อการกระจายพจน์สำหรับปัญหาการพาและการแพร่วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึง เลือกใช้รูปแบบทั่วไปของสมการควบคุมพื้นฐานสำหรับปัญหาการไหลสามมิติจะได้ดังนี้ สมการความต่อเนื่อง (Continuity equation)

$$\frac{\partial \rho}{\partial t} + \frac{\partial}{\partial x} (\rho u) + \frac{\partial}{\partial y} (\rho v) + \frac{\partial}{\partial z} (\rho w) = 0$$
(3.6)

สมการอนุรักษ์โมเมนตัม (Momentum conservation equation)

X - momentum conservation equation

$$\frac{\partial}{\partial t}(\rho u) + \frac{\partial}{\partial x}(\rho u u) + \frac{\partial}{\partial y}(\rho v u) + \frac{\partial}{\partial z}(\rho w u) = -\frac{\partial p}{\partial x} + \mu \left(\frac{\partial^2 u}{\partial x^2} + \frac{\partial^2 u}{\partial y^2} + \frac{\partial^2 u}{\partial z^2}\right) + f_x \qquad (3.7)$$

Y - momentum conservation equation

$$\frac{\partial}{\partial t}(\rho v) + \frac{\partial}{\partial x}(\rho u v) + \frac{\partial}{\partial y}(\rho v v) + \frac{\partial}{\partial z}(\rho w v) = -\frac{\partial p}{\partial y} + \mu \left(\frac{\partial^2 v}{\partial x^2} + \frac{\partial^2 v}{\partial y^2} + \frac{\partial^2 v}{\partial z^2}\right) + f_y$$
(3.8)

Z - momentum conservation equation

$$\frac{\partial}{\partial t}(\rho w) + \frac{\partial}{\partial x}(\rho u w) + \frac{\partial}{\partial y}(\rho v w) + \frac{\partial}{\partial z}(\rho w w) = -\frac{\partial p}{\partial z} + \mu \left(\frac{\partial^2 w}{\partial x^2} + \frac{\partial^2 w}{\partial y^2} + \frac{\partial^2 w}{\partial z^2}\right) + f_z \quad (3.9)$$

สมการอนุรักษ์พลังงาน (Energy conservation equation)

$$\frac{\partial}{\partial t}\left(\rho c_{p}T\right) + \frac{\partial}{\partial x}\left(\rho u c_{p}T\right) + \frac{\partial}{\partial y}\left(\rho v c_{p}T\right) + \frac{\partial}{\partial z}\left(\rho w c_{p}T\right) = k\left(\frac{\partial^{2}T}{\partial x^{2}} + \frac{\partial^{2}T}{\partial y^{2}} + \frac{\partial^{2}T}{\partial z^{2}}\right) + q'' \quad (3.10)$$

โดยในบทนี้แสดงการแก้ปัญหาการไหลและการถ่ายเทความร้อนที่สามารถเขียนอยู่ในรูป สมการเชิงอนุพันธ์ด้วยการใช้ระเบียบวิธีไฟไนต์วอลุม สามารถแสดงให้อยู่รูปทั่วไปของตัวแปร ϕ ได้ และแก้สมการรูปทั่วไปของสมการความต่อเนื่องสำหรับการไหลในสามมิติได้ดังนี้

$$\frac{\partial(\rho\phi)}{\partial t} + \frac{\partial}{\partial x_i} (\rho\phi u_i) = \frac{\partial}{\partial x_i} \left(\Gamma \frac{\partial\phi}{\partial x_i} \right) + S_{\phi}$$
(3.11)

3.3 การกระจายพจน์สำหรับปัญหาการพาและการแพร่กระจาย

จากสมการ (3.11) ;
$$\frac{\partial(\rho\phi)}{\partial t} + \frac{\partial}{\partial x_i} (\rho\phi u_i) = \frac{\partial}{\partial x_i} \left(\Gamma \frac{\partial\phi}{\partial x_i}\right) + S_{\phi}$$

เป็นสมการเชิงอนุพันธ์พื้นฐานที่จำนำมาแก้สมการ โดยสามารถใช้ระเบียบวิธีเชิงตัวเลขด้วย วิธีไฟไนต์วอลุม (Finite volume method) มาเปลี่ยนรูปแบบของสมการที่อยู่ในรูปอนุพันธ์ย่อยให้ เป็นสมการพิชคณิต โดยทำการอินทิเกรตตลอดปริมาตรควบคุม CV จะได้เป็นดังนี้

$$\int_{CV} \frac{\partial(\rho\phi)}{\partial t} dv + \int_{CV} \frac{\partial}{\partial x_i} (\rho\phi u_i) dv = \int_{CV} \frac{\partial}{\partial x_i} \left(\Gamma \frac{\partial\phi}{\partial x_i} \right) dv + \int_{CV} S_{\phi} dV$$
(3.12)

ในกรณีที่ของไหลมีสถานะที่คงตัว (Steady state) จึงไม่มีการเปลี่ยนแปลงของ ϕ เทียบ กับเวลา สามารถตัดเทอมที่ 1 ทางด้านซ้ายของสมการ (3.12) ทิ้งได้ โดยสมการ (3.12) จะลดรูปเป็น

$$\int_{CV} \frac{\partial}{\partial x_i} (\rho \phi u_i) dv = \int_{CV} \frac{\partial}{\partial x_i} \left(\Gamma \frac{\partial \phi}{\partial x_i} \right) dv + \int_{CV} S_{\phi} dV$$
(3.13)

จากสมการ (3.13) เป็นสมการพื้นฐานในรูปทั่วไปที่เขียนในรูปอินทิเกรต เมื่อพิจารณาเป็น ปัญหาการแพร่กระจายและการพาในสามมิติจะได้

$$\frac{\partial(\rho u\phi)}{\partial x} + \frac{\partial(\rho v\phi)}{\partial y} + \frac{\partial(\rho w\phi)}{\partial z} = \frac{\partial}{\partial x} \left(\Gamma \frac{\partial \phi}{\partial x}\right) + \frac{\partial}{\partial y} \left(\Gamma \frac{\partial \phi}{\partial y}\right) + \frac{\partial}{\partial z} \left(\Gamma \frac{\partial \phi}{\partial z}\right) + S_{\phi}$$
(3.14)

เปลี่ยนรูปสมการเชิงอนุพันธ์ด้วยการใช้ระเบียบวิธีไฟไนต์วอลุม โดยทำการอินทิเกรต สมการเริ่มต้นตลอดปริมาตรควบคุม

$$\int_{\Delta V} \left[\frac{\partial (\rho u \phi)}{\partial x} + \frac{\partial (\rho v \phi)}{\partial y} + \frac{\partial (\rho w \phi)}{\partial z} \right] dV = \int_{\Delta V} \left[\frac{\partial}{\partial x} \left(\Gamma \frac{\partial \phi}{\partial x} \right) + \frac{\partial}{\partial y} \left(\Gamma \frac{\partial \phi}{\partial y} \right) + \frac{\partial}{\partial z} \left(\Gamma \frac{\partial \phi}{\partial z} \right) + S_{\phi} \right] dV$$
(3.15)

พิจารณาในปริมาตรควบคุมในสามมิติ (รูปที่ 3.1)

$$\int_{\Delta V} \frac{\partial (\rho u \phi)}{\partial x} dx dy dz + \int_{\Delta V} \frac{\partial (\rho v \phi)}{\partial y} dx dy dz + \int_{\Delta V} \frac{\partial (\rho w \phi)}{\partial z} dx dv dz =$$
$$\int_{\Delta V} \frac{\partial}{\partial x} \left(\Gamma \frac{\partial \phi}{\partial x} \right) dx dy dz + \int_{\Delta V} \frac{\partial}{\partial y} \left(\Gamma \frac{\partial \phi}{\partial y} \right) dx dy dz + \int_{\Delta V} \frac{\partial}{\partial z} \left(\Gamma \frac{\partial \phi}{\partial z} \right) + \int_{\Delta V} S_{\phi} dV \quad (3.16)$$

รูปที่ 3.1 การวางตัวของปริมาตรควบคุมในสามมิติ โดยกำหนดให้ $A_e = A_w = 1 \times \Delta y$, $A_n = A_s = 1 \times \Delta x$ และ $A_b = A_f = 1 \times \Delta z$

3.3.1 เทอมการพา (Convection term)

ฟลักซ์ที่ไหลผ่านผิวปริมาตรควบคุมทิศตะวันออก (E)

$$(\rho uA)_e \phi_e = F_e \phi_e \tag{3.18a}$$

ฟลักซ์ที่ไหลผ่านผิวปริมาตรควบคุมทิศตะวันตก (W)

$$(\rho uA)_{w}\phi_{w} = F_{w}\phi_{w} \tag{3.18b}$$

ฟลักซ์ที่ไหลผ่านผิวปริมาตรควบคุมทิศเหนือ (N)

$$\left(\rho v A\right)_{n} \phi_{n} = F_{n} \phi_{n} \tag{3.18c}$$

ฟลักซ์ที่ไหลผ่านผิวปริมาตรควบคุมทิศใต้ (S)

$$(\rho vA)_{s} \phi_{s} = F_{s} \phi_{s} \tag{3.18d}$$

ฟลักซ์ที่ไหลผ่านผิวปริมาตรควบคุมทิศตะวันออกเฉียงเหนือ (B)

$$\left(\rho wA\right)_{f} \phi_{f} = F_{f} \phi_{f} \tag{3.18e}$$

ฟลักซ์ที่ไหลผ่านผิวปริมาตรควบคุมทิศตะวันตกเฉียงใต้ (F)

$$\left(\rho wA\right)_{b}\phi_{b} = F_{b}\phi_{b} \tag{3.18f}$$

เมื่อ F คือ สัมประสิทธิ์การพาความร้อน ซึ่งมีค่าเท่ากับ ho uA

3.3.2 เทอมการแพร่กระจาย (Diffusion term)

$$\int_{\Delta V} \frac{\partial}{\partial x} \left(\Gamma \frac{\partial \phi}{\partial x} \right) dx dy dz + \int_{\Delta V} \frac{\partial}{\partial y} \left(\Gamma \frac{\partial \phi}{\partial y} \right) dx dy dz + \int_{\Delta V} \frac{\partial}{\partial z} \left(\Gamma \frac{\partial \phi}{\partial z} \right) = \left[\Gamma_e A_e \left(\frac{\partial \phi}{\partial x} \right)_e - \Gamma_w A_w \left(\frac{\partial \phi}{\partial x} \right)_w \right]$$

$$+\left[\Gamma_{n}A_{n}\left(\frac{\partial\phi}{\partial x}\right)_{n}-\Gamma_{s}A_{s}\left(\frac{\partial\phi}{\partial x}\right)_{s}\right]+\left[\Gamma_{b}A_{b}\left(\frac{\partial\phi}{\partial x}\right)_{b}-\Gamma_{f}A_{f}\left(\frac{\partial\phi}{\partial x}\right)_{f}\right]$$
(3.19)

การแพร่กระจายที่ไหลผ่านผิวปริมาตรควบคุมทิศตะวันออก (E)

$$\Gamma_e A_e \left(\frac{\partial \phi}{\partial x}\right)_e = \Gamma_e A_e \frac{\left(\phi_E - \phi_P\right)}{\delta x_{PE}} = D_e \left(\phi_E - \phi_P\right)$$
(3.20a)

การแพร่กระจายที่ไหลผ่านผิวปริมาตรควบคุมทิศตะวันตก (W)

$$\Gamma_{w}A_{w}\left(\frac{\partial\phi}{\partial x}\right)_{w} = \Gamma_{w}A_{w}\frac{\left(\phi_{P}-\phi_{W}\right)}{\delta x_{WP}} = D_{w}\left(\phi_{P}-\phi_{W}\right)$$
(3.20b)

การแพร่กระจายที่ไหลผ่านผิวปริมาตรควบคุมทิศเหนือ (N)

$$\Gamma_n A_n \left(\frac{\partial \phi}{\partial x}\right)_n = \Gamma_n A_n \frac{\left(\phi_N - \phi_P\right)}{\delta x_{PN}} = D_n \left(\phi_N - \phi_P\right)$$
(3.20c)

การแพร่กระจายที่ไหลผ่านผิวปริมาตรควบคุมทิศใต้ (S)

$$\Gamma_{s}A_{s}\left(\frac{\partial\phi}{\partial x}\right)_{s} = \Gamma_{s}A_{s}\frac{\left(\phi_{P}-\phi_{S}\right)}{\delta x_{SP}} = D_{s}\left(\phi_{P}-\phi_{S}\right)$$
(3.20d)

การแพร่กระจายที่ไหลผ่านผิวปริมาตรควบคุมทิศตะวันออกเฉียงเหนือ (B)

$$\Gamma_f A_f \left(\frac{\partial \phi}{\partial x}\right)_f = \Gamma_f A_f \frac{\left(\phi_F - \phi_P\right)}{\delta x_{PF}} = D_f \left(\phi_F - \phi_P\right)$$
(3.20e)

การแพร่กระจายที่ไหลผ่านผิวปริมาตรควบคุมทิศตะวันตกเฉียงใต้ (F)

$$\Gamma_{b}A_{b}\left(\frac{\partial\phi}{\partial x}\right)_{b} = \Gamma_{b}A_{b}\frac{\left(\phi_{P}-\phi_{B}\right)}{\delta x_{BP}} = D_{b}\left(\phi_{P}-\phi_{B}\right)$$
(3.20f)

เมื่อ D คือ สัมประสิทธิ์การแพร่กระจาย ซึ่งมีค่าเท่ากับ $rac{\Gamma A}{\delta x}$

3.3.3 Source term

ลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เราสามารถประมาณค่า Source term ในรูปของความสัมพันธ์เชิงเส้น

$$S_{\phi} = S_u + S_p \phi_p \tag{3.21}$$

เมื่อ S_u คือ เทอมค่าคงที่

 S_p คือ เทอมสัมประสิทธิ์ของ ϕ_p

หลังจากนั้นทำการอินทิเกรตสมการ (3.21) จะได้

$$\int_{\Delta V} S_{\phi} dV = S_u \Delta V + S_p \phi_p \Delta V$$
(3.22)

3.4 การประมาณค่าโดยใช้แบบแผนเชิงตัวเลข

เมื่อทำการประมาณค่าของ ϕ บนปริมาตรควบคุม สามารถหาได้จากการประมาณค่าด้วย Scheme ต่างๆ เช่น Central differencing scheme, Upwind differencing scheme, Second order Upwind differencing scheme, Hybrid differencing scheme, Power-law scheme หรือ Quadratic Upwind Interpolation for Convective Kinematics (QUICK) เป็นต้น โดยใน วิทยานิพนธ์นี้จะใช้ QUICK scheme เนื่องจาก QUICK scheme ถูกเสนอโดย Leonard (1979) เป็น Scheme ที่ใช้ในการประมาณค่ารูปแบบสมการกำลังสอง ซึ่งจำเป็นต้องใช้ Upstream 2 จุด ในการประมาณค่าเพื่อความแม่นยำมากขึ้นในการประมาณค่า ର୍ଉ และ Downstream 1 Convection term กล่าวคือ QUICK scheme เป็น Differencing Scheme ที่มีความถูกต้องใน order scheme) จึงทำให้เพิ่มความแม่นยำของคำตอบมากขึ้น และเมื่อ อันดับที่สอง (2nd) เปรียบเทียบความแม่นยำระหว่าง QUICK scheme และ Upwind scheme จะพบว่า QUICK scheme มีความแม่นยำที่มากกว่า คือ เข้าใกล้ค่า Exact solution มากกว่า Upwind scheme ดัง รูปที่ 3.2

รูปที่ 3.2 การเปรียบเทียบผลเฉลย ระหว่าง QUICK scheme และ Upwind scheme [30]

45

จากสมการ (3.11) จะทำการใช้แบบแผนเชิงตัวเลขอย่างง่ายแสดงให้เห็นถึงสมการพีชคณิตที่ สามารถนำไปใช้งานต่อได้ โดยใช้ Central differencing scheme เป็นการประมาณค่าเชิงเส้นของ ค่า ϕ โดยทำการหาค่าเฉลี่ยที่เกิดขึ้นที่ Interface ของปริมาตรควบคุมโดยอาศัยค่าจากจุดใกล้เคียง ซึ่งมีความสัมพันธ์กันแบบเชิงเส้นโดยพิจารณาจากการวางตัวของปริมาตรควบคุมในสามมิติดัง รูปที่ 3.1 ดังนี้

$$\phi_e = \frac{1}{2} \left(\phi_E + \phi_P \right) \tag{3.23a}$$

$$\phi_{w} = \frac{1}{2} \left(\phi_{P} + \phi_{W} \right) \tag{3.23b}$$

$$\phi_n = \frac{1}{2} \left(\phi_N + \phi_P \right) \tag{3.23c}$$

$$\phi_s = \frac{1}{2} \left(\phi_P + \phi_S \right) \tag{3.23d}$$

$$\phi_f = \frac{1}{2} \left(\phi_F + \phi_P \right) \tag{3.23e}$$

$$\phi_b = \frac{1}{2} \left(\phi_P + \phi_B \right) \tag{3.23f}$$

นำสมการ (3.23) แทนค่าลงในสมการ (3.15) และนำค่าเฉลี่ยของค่า ϕ ที่ Interface ต่างๆ จะได้ว่า

$$\frac{1}{2}(\rho u)_{e}(\phi_{E}-\phi_{P})-\frac{1}{2}(\rho u)_{w}(\phi_{P}-\phi_{W})+\frac{1}{2}(\rho u)_{n}(\phi_{N}-\phi_{P})-\frac{1}{2}(\rho u)_{s}(\phi_{P}-\phi_{S})$$
$$+\frac{1}{2}(\rho u)_{f}(\phi_{F}-\phi_{P})-\frac{1}{2}(\rho u)_{b}(\phi_{P}-\phi_{B})=\frac{\Gamma_{e}(\phi_{E}-\phi_{P})}{(\delta x)_{e}}-\frac{\Gamma_{w}(\phi_{P}-\phi_{W})}{(\delta x)_{w}}+\frac{\Gamma_{n}(\phi_{N}-\phi_{P})}{(\delta x)_{n}}$$
$$\frac{\Gamma_{s}(\phi_{P}-\phi_{S})}{(\delta x)_{s}}-\frac{\Gamma_{f}(\phi_{F}-\phi_{P})}{(\delta x)_{f}}+\frac{\Gamma_{b}(\phi_{P}-\phi_{B})}{(\delta x)_{b}}+S_{\phi}V$$
(3.24)

โดย F =
ho uA และ $D = rac{\Gamma A}{\delta}$ จะสามารถเขียนสมการพืชคณิตของสมการทั่วไปจาก (3.24) ได้ดังนี้

$$a_{P}\phi_{P} = a_{E}\phi_{E} + a_{W}\phi_{W} + a_{N}\phi_{N} + a_{S}\phi_{S} + a_{F}\phi_{F} + a_{B}\phi_{B} + S_{\phi}\Delta V$$
(3.25)

โดยที่
$$a_E = D_e - \frac{F_e}{2}$$

 $a_W = D_w - \frac{F_w}{2}$
 $a_N = D_n - \frac{F_n}{2}$
 $a_S = D_s - \frac{F_s}{2}$
 $a_F = D_f - \frac{F_f}{2}$
 $a_B = D_b - \frac{F_b}{2}$

ແລະ $a_P = a_E + a_W + a_N + a_S + a_F + a_B + \left(F_e - F_w + F_n - F_s + F_f - F_b\right) - S_P \Delta V$

3.5 กระบวนการหาผลเฉลย

กระบวนการหาผลเฉลยนั้นจะใช้ระเบียบวิธีไฟไนต์วอลุมในการเปลี่ยนสมการเชิงอนุพันธ์ให้ อยู่ในรูปของสมการพีชคณิตที่แต่ละจุดต่อ ซึ่งการหาผลเฉลยจะใช้เทคนิควิธี Tri-diagonal matrix algorithm (TDMA) แบบ Line-by-line ในการแก้ระบบสมการ และเพื่อให้สมการอนุรักษ์โมเมนตัม และสมการความต่อเนื่องมีความสอดคล้องกัน และใช้กระบวนการหาคำตอบที่เรียกว่าระเบียบวิธี SIMPLE (Semi-implicit method for pressure-linked equations)

3.5.1 ระเบียบวิธี TDMA

เมื่อพิจารณารูปที่ 3.3 จะพบว่ามีลักษณะเป็นเส้นๆ ประกอบกัน สามารถคำนวณค่าตัวแปรที่ จุดต่างๆ บนเส้นแต่ละเส้นโดยวิธี TDMA โดยสมมติว่าทราบค่าบริเวณจุดต่อข้างเคียงและใช้วิธีการ คำนวณซ้ำ (Iterative method) จนได้ผลลัพธ์ที่ลู่เข้า

รูปที่ 3.3 โดเมนการคำนวณ (Computational domain) ที่ใช้ระเบียบวิธี TDMA แบบ line-by-line ในการคำนวณ

สำหรับจุดหนึ่งบนเส้นตัวอย่างในรูปที่ 3.1 และสมการการกระจายพจน์ที่อยู่ในรูปทั่วไปคือ

$$a_{P}\phi_{P} = a_{E}\phi_{E} + a_{W}\phi_{W} + a_{N}\phi_{N} + a_{S}\phi_{S} + S_{c}$$
(3.26)

โดยที่กำหนดให้ $a_N \phi_N + a_S \phi_S + S_c = C$ ดังนั้นจึงสามารถจัดรูปสมการ (3.26) ใหม่ได้เป็น

$$D_i \phi_i = A_i \phi_{i+1} + B_i \phi_{\phi-1} + C_i \tag{3.27}$$

เมื่อ *i* คือ ตำแหน่งของจุดต่อบน Grid ในแนวแกน x หรือแกน y และจากกระบวนการทำซ้ำโดย การแทนไปข้างหน้าสามารถจัดรูปได้เป็น

$$\phi_i = A'_i \phi_{i+1} + C'_i \tag{3.28}$$

ซึ่งค่า A_i' และ C_i' สามารถค่าได้จากกระบวนการทำซ้ำโดยแทนค่าไปข้างหน้า

$$A_i' = \frac{A_i}{D_i - B_i A_{i-1}'}$$
(3.29)

$$C'_{i} = \frac{C_{i} + C'_{i-1}B_{i}}{D_{i} - B_{i}A'_{i-1}}$$
(3.30)

เนื่องจากเราทราบเงื่อนไขขอบของโดเมนการคำนวณ คือ ที่จุด i=1 และ i=n+1 ดังนั้นจะได้ว่า ค่าของ A'_i และ C'_i ที่จุดเหล่านี้ คือ

$$A'_{i=1} = 0$$
 เมื่อ $C'_{i=1} = \phi_1$
 $A'_{i=n} = 0$ เมื่อ $C'_{i=n} = \phi_{n+1}$

สามารถหาค่าของ A' และ C' สำหรับทุกๆตำแหน่ง i ได้ และหลังจากนั้นสามารถหาค่าของ ϕ_i ได้ โดยใช้วิธีแทนย้อนกลับ (Backward substitution)

3.5.2 ค่าผ่อนปรน

กระบวนการหาผลเฉลยของสมการเชิงอนุพันธ์อาจมีการใช้ค่าผ่อนปรนเพื่อควบคุมการลู่เข้า ของกระบวนการหาผลเฉลย อีกทั้งยังช่วยลดระดับการเปลี่ยนแปลงค่าการคำนวณได้หลายระดับ ทำ ให้เกิดเสถียรภาพ (Stability) และความแม่นยำในการคำนวณ โดยเมื่อประยุกต์ใช้ค่าผ่อนปรนกับตัว แปรทั่วไป และ *ф* ที่จุดต่อ *P* ใดๆ สามารถเขียนสมการได้ดังนี้

$$\phi_P = \alpha \phi_P^{new} + (1 - \alpha) \phi_P^{old}$$
(3.31)

เมื่อ ϕ^{old} คือ ค่าของ ϕ ที่ได้จากการคำนวณซ้ำรอบที่แล้ว

 $\phi^{\scriptscriptstyle new}$ คือ ค่าของ ϕ ที่คำนวณได้โดยตรงจากสมการการกระจายพจน์

lpha คือ ค่า Under-relaxation factor โดย lpha มีค่าอยู่ในช่วง 0 ถึง 1 และเมื่อ ประยุกต์ใช้ค่าผ่อนปรนกับสมการการกระจายพนจ์สำหรับ ϕ_P จะได้

$$\frac{a_P}{\alpha} = \sum a_{NB}\phi_{NB} + S_u + \frac{(1-\alpha)}{\alpha}a_P\phi_P^{old}$$
(3.32)

สำหรับการเลือกใช้ค่าผ่อนปรนที่เหมาะสมนั้น จะขึ้นอยู่กับปัญหาที่จะทำการวิเคราะห์ ข้อแนะนำทั่วไปในการใช้ค่าผ่อนปรนกับปัญหาใดๆ คือ ควรใช้ค่าผ่อนปรนที่มีค่าน้อย (มีค่าใกล้ 0)
3.5.3 ระเบียบวิธี SIMPLE

ระเบียบวิธี SIMPLE (Semi-implicit method for pressure-linked equations) ถูก พัฒนาโดย Patankar and Spalding [24], และรายละเอียดเกี่ยวกับระเบียบวิธี SIMPLE อ้างอิงโดย Versteeg and Malalasekera [30] และ Patankar [31] ในการแก้สมการโมเมนตัมผลเฉลยของค่า ความเร็ว *u* , *v* และ *w* ที่ได้ ต้องมีความสอดคล้องกับสมการความต่อเนื่อง เพื่อให้ผลเฉลยที่ได้ จากระเบียบวิธีไฟในต์วอลุมนั้นมีความถูกต้อง จึงต้องมีการใช้ระเบียบระเบียบวิธี SIMPLE ร่วมเข้ามา ซึ่งเริ่มต้นด้วยการสมมติค่าความดันและความเร็วของปัญหาการไหล แล้วทำการคำนวณหาค่า ความเร็วเพื่อที่จะนำค่าความเร็วนี้ไปคำนวณเพื่อหาค่าความดันอีกครั้งหนึ่ง โดยใช้วิธี Pressurecorrection method ช่วยในการคำนวณหาความดันที่ถูกต้อง ซึ่งค่า Pressure-correction ที่ได้ ออกมาจะเอากลับมาใช้เพื่อคำนวณหาค่าความเร็วที่ถูกต้อง และทำซ้ำตามระเบียบวิธีที่ว่ามานี้ จนกระทั่งได้ค่าผลเฉลยลู่เข้า สมการการกระจายพจน์ของสมการอนุรักษ์โมเมนตัมในปริมาตรควบคุม ที่ผิวหน้า *w*,*s* และ *b* (รูปที่ 3.1) สามารถเขียนได้ดังนี้

แกน x
$$a_W u_W = \sum_{nb} a_{nb} u_{nb} + (p_W - p_P) A + S_u \Delta V$$
 (3.33)

unu y
$$a_{s}v_{s} = \sum_{nb} a_{nb}v_{nb} + (p_{s} - p_{p})A + S_{v}\Delta V$$
 (3.34)

แกน z
$$a_B w_B = \sum_{nb} a_{nb} w_{nb} + (p_B - p_P) A + S_w \Delta V$$
 (3.35)

โดยที่
$$\sum_{nb} a_{nb} u_{nb} = a_E u_E + a_W u_W + a_N u_N + a_S u_S + a_F u_F + a_B u_B - S_P$$
$$\sum_{nb} a_{nb} v_{nb} = a_E v_E + a_W v_W + a_N v_N + a_S v_S + a_F v_F + a_B v_B - S_P$$
$$\sum_{nb} a_{nb} w_{nb} = a_E w_E + a_W w_W + a_N w_N + a_S w_S + a_F w_F + a_B w_B - S_P$$

เราจำทำสมการอนุรักษ์มวลให้อยู่ในรูปของสมการของผลต่างความดัน เพื่อใช้แก้ไขค่าความ ดันกับความเร็วในสนามการไหลโดยเริ่มจากการสมมติค่าดังนี้

$$p = p^* + p'$$
 (3.36a)

$$u = u^* + u'$$
 (3.36b)

$$v = v^* + v'$$
 (3.36c)

$$w = w^* + w'$$
 (3.36d)

โดย *p*, *u*, *v* และ *w* คือ ค่าของความดันและความเร็วที่ถูกต้อง

 p^*, u^*, v^* และ w^* คือ ค่าความดันและความเร็วที่คำนวณได้ในแต่ละขั้นตอนได้จาก p^* p', u', v' และ w' คือ ค่าที่ปรับแก้ไขของความดัน (Pressure correction) และ ความเร็ว (Velocity correction)

และความเร็ว *u^{*}*, *v^{*}* และ *w^{*}* สามารถคำนวณได้จากสมการอนุรักษ์โมเมนตัม (3.33 - 3.35) ซึ่ง สามารถกระจายพจน์ของความเร็วได้เป็น

$$a_{W}u_{W}^{*} = \sum_{nb} a_{nb}u_{nb}^{*} + \left(p_{W}^{*} - p_{P}^{*}\right)A_{W} + S_{u}\Delta V$$
(3.37)

$$a_{S}v_{S}^{*} = \sum_{nb} a_{nb}v_{nb}^{*} + \left(p_{S}^{*} - p_{P}^{*}\right)A_{S} + S_{v}\Delta V$$
(3.38)

$$a_{B}w_{B}^{*} = \sum_{nb} a_{nb}w_{nb}^{*} + \left(p_{B}^{*} - p_{P}^{*}\right)A_{b} + S_{w}\Delta V$$
(3.39)

และนำสมการ (3.36) แทนในสมการ (3.33 - 3.34) แล้วลบด้วยสมการ (3.37 – 3.39) ตามลำดับ จะได้เป็น

$$a_{W}u'_{W} = \sum_{nb} a_{nb}u'_{nb} + (p'_{W} - p'_{P})A_{w}$$
(3.40)

$$a_{s}v_{s}' = \sum_{nb} a_{nb}v_{nb}' + (p_{s}' - p_{P}')A_{s}$$
(3.41)

$$a_{B}w'_{B} = \sum_{nb} a_{nb}w'_{nb} + (p'_{B} - p'_{P})A_{b}$$
(3.42)

โดยกำหนดให้ $\sum_{nb} a_{nb} u'_{nb}$, $\sum_{nb} a_{nb} v'_{nb}$ และ $\sum_{nb} a_{nb} w'_{nb}$ มีค่าเป็นศูนย์ เพื่อง่ายต่อการหาคำตอบ [31] เมื่อการไหลสอดคล้องกับสมการอนุรักษ์มวล จะได้สมการของค่าแก้ไขความเร็ว (Velocitycorrection), u_w เป็น

$$a_W u'_W = (p'_W - p'_P) A_w$$

หรือ $u'_W = d_w (p'_W - p'_P)$ (3.43)

เมื่อ $d_w = \frac{A_w}{a_w}$

จากนั้นแทนสมการ (3.43) ลงใน สมการ (3.36b) จะได้

$$u_{w} = u_{w}^{*} + d_{w} \left(p_{W}' - p_{P}' \right)$$
(3.44a)

ในทำนองเดียวกันสำหรับ u_e, v_n, v_s, w_f และ w_b จะได้

$$u_{e} = u_{e}^{*} + d_{e} \left(p_{E}' - p_{P}' \right) \qquad \text{ide} \qquad d_{e} = \frac{A_{e}}{a_{e}}$$
(3.44b)

$$v_n = v_n^* + d_n \left(p'_N - p'_P \right)$$
 $\vec{ij}_0 \qquad d_n = \frac{A_n}{a_n}$ (3.44c)

$$v_{s} = v_{s}^{*} + d_{s} \left(p_{S}' - p_{P}' \right)$$
 $\vec{lio} \quad d_{s} = \frac{A_{s}}{a_{s}}$ (3.44d)

$$w_f = w_f^* + d_f \left(p_B' - p_P' \right)$$
 $\vec{u} = \frac{A_f}{a_f}$ (3.44e)

$$w_{b} = w_{b}^{*} + d_{b} \left(p_{B}^{\prime} - p_{P}^{\prime} \right)$$
 $\vec{u} = \frac{A_{b}}{a_{b}}$ (3.44f)

จากสมการสมการความต่อเนื่อง สมการ (3.6)

$$\frac{\partial \rho}{\partial t} + \frac{\partial}{\partial x} (\rho u) + \frac{\partial}{\partial y} (\rho v) + \frac{\partial}{\partial z} (\rho w) = 0$$

ทำการอินทิเกรตตลอดทั้งปริมาตรควบคุมได้เป็น

$$\left[\left(\rho u A\right)_{e}-\left(\rho u A\right)_{w}\right]+\left[\left(\rho u A\right)_{n}-\left(\rho u A\right)_{s}\right]+\left[\left(\rho u A\right)_{f}-\left(\rho u A\right)_{b}\right]=0 \qquad (3.45)$$

เมื่อแทนค่าความเร็วจากสมการ (3.44) ลงในสมการ (3.45) จะได้สมการของความดันแก้ไข (Pressure-correction equation)

$$a_{P}P_{P}' = a_{E}P_{E}' + a_{W}P_{W}' + a_{N}P_{N}' + a_{S}P_{S}' + a_{F}P_{F}' + a_{B}P_{B}' + b$$
(3.46)

เมื่อ

 $a_E = \rho_e d_e A_e$

จากวิธีทั้งหมดนี้สามารถสรุประเบียบวิธี SIMPLE ได้ดังนี้

- 1) สมมติค่าของ p^* , u^* , v^* และ w^*
- 2) คำนวณค่า u^* , v^* และ w^* จากสมการ (3.37) (3.39)
- 3) นำค่า u^* , v^* และ w^* ที่ได้จากการคำนวณมาแทนในสมการ (3.45)
- 4) คำนวณค่า p' จากสมการ (3.46) แล้วนำมาแทนค่าลงในสมการ (3.36a) จากนั้นจึงนำ
 ค่า p ที่คำนวณได้มากำหนดให้เป็น p* ค่าใหม่
- 5) คำนวณค่า u,v และ w จากสมการ (3.43) และ (3.44) โดยใช้ค่า p' จากขั้นตอนที่
 4) จากนั้นจึงกำหนดค่า u,v และ w ที่ได้เป็น u^{*}, v^{*} และ w^{*} ค่าใหม่
- 6) ทำซ้ำในขั้นตอนที่ 2) 5) จนกระทั่ง p^{*}, u^{*}, v^{*} และ w^{*} มีผลเฉลยลู่เข้าเป็นค่าที่ ถูกต้อง โดยตรวจสอบจากการเข้าใกล้ศูนย์ของเทอม b (Mass source term) ใน สมการ (3.46) ซึ่งแสดงว่าค่า p^{*}, u^{*}, v^{*} และ w^{*}ที่คำนวณได้มีความสอดคล้องกับ สมการอนุรักษ์มวล

โดยขั้นตอนระเบียบวิธี SIMPLE สามารถแสดงเป็นแผนภาพได้แสดงดังรูปที่ 3.4

รูปที่ 3.4 ระเบียบวิธี SIMPLE

บทที่ 4 การตรวจสอบความถูกต้องของโปรแกรม

ในบทนี้จะนำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่คำนวณด้วยระเบียบวิธีไฟในต์วอลุมร่วมกับการใช้ แบบจำลองความปั่นป่วน Standard *k*—*c* (รายละเอียดอยู่ในบทที่ 3) มาตรวจสอบความถูกต้อง (Validation) โดยโปรแกรม ANSYS FLUENT 15.0 ซึ่งเป็นโปรแกรมเชิงพาณิชย์ (Commercial program) ที่ได้รับความนิยมกันอย่างแพร่หลายสำหรับการศึกษาการจำลองลักษณะการไหลรูปแบบ ต่างๆ โดยการตรวจสอบความถูกต้องของโปรแกรมนั้นจะทำการเปรียบเทียบกับผลการศึกษาของ งานวิจัยที่เคยมีผู้ศึกษาได้ทำการทดลองมาก่อนหน้านี้ เพื่อให้มีความมั่นใจว่าการใช้งานโปรแกรมมี ความแม่นยำและน่าเชื่อถือพอที่สามารถนำไปเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาการไหลได้ สำหรับการ ตรวจสอบความถูกต้องของโปรแกรมคอมพิวเตอร์จะทำแบ่งการตรวจสอบความถูกต้องออกเป็นสอง ส่วน โดยส่วนแรกจะเป็นการตรวจสอบความถูกต้องของการไหลแบบปั่นป่วนภายในท่อกลมที่ติดตั้ง เทอร์บิวเลเตอร์ และส่วนที่สองจะเป็นการตรวจสอบความถูกต้องของการไหลแบบปั่นป่วน และการ ถ่ายเทความร้อนภายในท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์ สำหรับการตรวจสอบความถูกต้องของ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ด้วยระเบียบวิธีไฟในต์วอลุม เพื่อศึกษาลักษณะการไหล ค่าอัตราการถ่ายเท ความร้อน และค่าความดันตกคร่อม จะนำผลลัพธ์ที่ได้จากการคำนวณด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ไป เปรียบเทียบกับผลการทดลองของ Kongkaitpaiboon et al. [4] ที่มีอยู่แล้ว

4.1 การตรวจสอบความถูกต้องของการไหลแบบปั่นป่วนภายในท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์

สำหรับการศึกษาการวิเคราะห์ลักษณะการไหลและการถ่ายเทความร้อน ร่วมไปถึงความดัน ตกคร่อมตลอดความยาวของท่อกลม จะทำการเปรียบเทียบผลการคำนวณเชิงตัวเลขกับผลการ ทดลองของ Kongkaitpaiboon et al. [4] ซึ่งทำการจำลองการไหลในสามมิติ เพื่อศึกษาพฤติกรรม การไหลของอากาศที่ไหลเข้าสู่ท่อกลมและไหลผ่านวงแหวนเทอร์บิวเลเตอร์ โดยจะพิจารณา ประสิทธิภาพการถ่ายเทความร้อนของของไหลและลักษณะการไหลที่ค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์ต่างๆ สำหรับลักษณะรูปร่าง และพารามิเตอร์ของเทอร์บิวเลเตอร์แบบต่างๆ (แสดงรายละเอียดอยู่ใน บทที่ 1) โดยขั้นตอนแรกจะทำการสร้างกริด (Grid generation) เพื่อแบ่งรูปร่างลักษณะของปัญหา ออกเป็นชิ้นส่วนย่อยๆ ทำการเลือกจำนวนกริด (Grid number) ที่เหมาะสมที่ใช้ในการคำนวณ ลักษณะของปัญหาในการไหล โดยจะใช้กริดที่มีความละเอียดแบบสม่ำเสมอตลอดทั้งโดเมนการไหล เพื่อให้ผลลัพธ์ในการคำนวณมีความถูกต้องด้วยวิธีการทดสอบ Grid independency เมื่อทำการ ตัดสินใจเลือกจำนวนกริดที่เหมาะสมแล้วจึงเข้าสู่ขั้นตอนการหาผลลัพธ์สำหรับการคำนวณเพื่อไป เปรียบเทียบกับผลการทดลอง

สำหรับการคำนวณด้วยระเบียบวิธีเซิงตัวเลขมีขั้นตอนในการหาผลเฉลยโดยการใช้ระเบียบวิธี TDMA ร่วมกับขั้นตอนวิธี SIMPLE [31] เพื่อให้แน่ใจว่าผลเฉลยที่ได้มีความถูกต้องไม่ผิดไปจาก ลักษณะทางกายภาพที่เกิดขึ้นจริง สำหรับการแก้ปัญหาระบบสมการระหว่างความดันและความเร็ว (Pressure-velocity coupling) และใช้ QUICK scheme ทำการกระจายพจน์ของการพา (Convection term) โดยที่ QUICK scheme เป็น Differencing Scheme ที่มีความถูกต้องใน อันดับที่สอง (2nd order scheme) ซึ่งทำให้ทำให้ผลลัพธ์มีความแม่นยำมากขึ้น (รายละเอียดอยู่ใน บทที่ 3)

4.1.1 การสร้างกริดของขอบเขตในการวิจัย (Grid generation)

สำหรับการเปรียบเทียบระหว่างผลที่ได้จากการศึกษาเชิงตัวเลขกับผลการทดลองของ Kongkaitpaiboon et al. [4] ซึ่งทำการจำลองการไหลในสามมิติในกรณีการไหลภายในท่อกลมผ่าน เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม จะทำการสร้างโครงสร้างกริด เลือกสร้างแบบที่ขนาดของรูปทรงใน แต่ละส่วน โดยทำการเปรียบเทียบขนาดของกริดดังแสดงในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ตารางเปรียบเทียบรูปโครงสร้างของท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) กับขนาดของกริด (Grid number)

Case	Туре	DR	PR	Grid size (mm)	Grid number
1	CRT	0.5	4	4.5	559,315
2	CRT	0.5	4	4	623,489
3	CRT	0.5	4	3	1,184,996

จากตารางที่ 4.1 ท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนประเภทวงกลม (CRT) โดยกำหนด Grid size เท่ากับ 3 เท่าๆกันในทุกมิติแต่ละเซลล์ (กรณีที่ 3) จะได้จำนวนของกริดเท่ากับ 1,184,996 ซึ่งพบว่าลักษณะของกริดมีความละเอียดค่อนข้างมาก แสดงดังรูปที่ 4.1

(ก) ลักษณะของกริดบริเวณผนังภายนอกของท่อกลม (กริดรูปแบบสี่เหลี่ยม)

(ข) ลักษณะของกริดบริเวณที่ของไหลไหลผ่านเทอร์บิวเลเตอร์ภายในของท่อกลม(กริดรูปแบบสามเหลี่ยม)

รูปที่ 4.1 กริดที่ใช้ในการคำนวณสำหรับปัญหาในการไหล โดยมี Grid size เท่ากับ 3 มิลลิเมตรเท่าๆ กันในทุกมิติแต่ละเซลล์

(ก) ลักษณะของกริดบริเวณผนังภายนอกของท่อกลม (กริดรูปแบบสี่เหลี่ยม)

(ข) ลักษณะของกริดบริเวณที่ของไหลไหลผ่านเทอร์บิวเลเตอร์ภายในของท่อกลม(กริดรูปแบบสามเหลี่ยม)

รูปที่ 4.1 แสดงกริดที่ใช้ในการคำนวณสำหรับปัญหาในการไหลโดยเริ่มจากการแทนลักษณะ รูปร่างของปัญหาด้วยกริดขนาดเล็กทำให้การสร้างโดเมนของการคำนวณมีความแม่นยำมากขึ้น รูปที่ 4.1 (ก) แสดงการสร้างกริดรูปแบบสี่เหลี่ยมที่บริเวณผนังภายนอกของท่อกลม โดยกริดรูปแบบ สี่เหลี่ยมแสดงถึงขอบเขตของโดเมนที่ใช้ในการคำนวณค่าฟลักซ์ความร้อนตลอดแนวความยาวของ ผนังท่อกลม ซึ่งการสร้างกริดรูปแบบสี่เหลี่ยมนั้นเพียงพอต่อการคำนวณค่าฟลักซ์ความร้อนของท่อ กลม รูปที่ 4.1 (ข) แสดงการสร้างกริดรูปแบบส่เหลี่ยมนั้นเพียงพอต่อการคำนวณค่าฟลักซ์ความร้อนของท่อ กลม รูปที่ 4.1 (ข) แสดงการสร้างกริดรูปแบบสามเหลี่ยมของของไหลบริเวณภายในท่อกลม โดยการ คำนวณค่าพารามิเตอร์ต่างๆ จะต้องแบ่งรูปร่างลักษณะของปัญหาออกเป็นชิ้นส่วนย่อยๆ ซึ่งการ สร้างกริดรูปแบบสามเหลี่ยมนั้นสามารถแทนส่วนโค้งของท่อได้ดีกว่ารูปแบบสี่เหลี่ยม เนื่องจากความ ซับซ้อนของการไหลภายในท่อกลมเกิดขึ้นในบริเวณที่มีการติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์ ดังนั้นขนาดของกริด ภายในท่อกลมจึงมีขนาดเล็ก และละเอียดมากเพื่อนำไปสู่ความแม่นยำของผลลัพธ์ภายในท่อกลม

4.1.2 การทดสอบ Grid independency

การทดสอบ Grid independency ทำให้ทราบถึงความเหมาะสมที่สุดในการทำการสร้าง กริด (Grid generation) ที่ใช้ในการทดสอบสนามการไหลที่เหมาะสมมากที่สุด จากตารางที่ 4.1 จะ ทำการทดสอบกริดทั้งหมด 3 กรณีโดยจำนวนกริดทั้งหมด 3 ค่าคือ 559,315, 623,489 และ 1,184,996 ตามลำดับ โดยการทดสอบ Grid independency แสดงดังรูปที่ 4.2

รูปที่ 4.2 การทดสอบ Grid independency ที่บริเวณทางเข้าและทางออกของเทอร์บิวเลเตอร์โดยใช้ แบบจำลองความปั่นป่วน Standard k-arepsilon สำหรับที่ Re= 4,000

รูปที่ 4.2 แสดงให้เห็นว่าผลลัพธ์ที่ได้จากขนาดของกริดเท่ากับ 623,489 และ 1,184,996 มี ความใกล้เคียงกันอย่างมาก แต่เนื่องจากขนาดของกริดที่แตกต่างกันทำให้มีผลต่อระยะเวลาในการ คำนวณมาก จึงทำการตัดสินใจเลือกขนาดกริดเท่ากับ 623,489 ไปคำนวณเพื่อเปรียบเทียบค่า นัสเซลสนัมเบอร์เฉลี่ย และค่าความดันตกคร่อมกับผลการทดลองของ Kongkaitpaiboon et al. [4]

4.1.3 การกำหนดเงื่อนไขขอบของปัญหา (Boundary conditions)

สำหรับระเบียบวิธีการคำนวณเชิงตัวเลขในการหาผลเฉลยลักษณะของปัญหาจำเป็นต้อง กำหนดเงื่อนไขขอบของบริเวณที่ต้องการจำลองปัญหานั้นๆ โดยจะมีลักษณะที่แตกต่างกันออกไปตาม ลักษณะทางกายภาพและตัวแปรต่างๆที่เราสนใจ การกำหนดเงื่อนไขขอบในแบบต่างๆ สำหรับการ จำลองการไหลแบบปั่นป่วนภายในท่อกลมที่ใช้ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะประกอบไปด้วย 4 เงื่อนไข ขอบซึ่งแสดงดังต่อไปนี้

4.1.3.1 เงื่อนไขขอบบริเวณทางเข้า

สำหรับการกำหนดเงื่อนไขขอบที่บริเวณทางเข้าจะมีค่าตัวแปรสำหรับการไหลทุกตัวถูก กำหนดที่ทางเข้าได้แก่ *u*, *v*, *w*, *T*, *k* และ *ɛ* โดยค่าที่กำหนดจะเป็นไปตามผลการทดลองก่อนหน้า นี้หรือการประมาณค่าตามลักษณะของปัญหา

4.1.3.2 เงื่อนไขขอบบริเวณทางออก

สำหรับการกำหนดเงื่อนไขขอบที่บริเวณทางออก ถ้าบริเวณทางออกที่พิจารณาไม่มี ผลกระทบต่อการไหล โดยมีลักษณะการไหลแบบเต็มรูป (Fully developed flow) และจะไม่มีการ เปลี่ยนแปลงไปตามทิศการไหลอีกต่อไป กล่าวคือ ค่าของตัวแปรต่างๆจะไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงตาม ทิศทางการไหล ในที่นี้จะใช้เงื่อนไขเกรเดียนท์ความดันบริเวณทางออกเป็นศูนย์ (Zero pressure gradient) ทำให้ได้เงื่อนไขขอบบริเวณทางออกดังนี้

$$\left. \frac{\partial P}{\partial x} \right|_{exit} = 0 \tag{4.1}$$

4.1.3.3 เงื่อนไขขอบบริเวณผนังท่อ

สำหรับการกำหนดเงื่อนไขขอบบริเวณผนังท่อกลมสามารถแบ่งออกเป็น 2 เงื่อนไขขอบ คือ

- 1) เงื่อนไขขอบบริเวณผนังท่อด้านใน
- 2) เงื่อนไขขอบบริเวณผนังท่อด้านนอก

1) เงื่อนไขขอบบริเวณผนังท่อด้านใน

เงื่อนไขแบบที่ของไหลไม่เกิดการไถล (No-slip condition) เป็นเงื่อนไขขอบที่ส่วนของ ความเร็วที่บริเวณขอบของผนังมีค่าเท่ากับศูนย์ (*u*, *v*, และ *w* = 0) ซึ่งนั่นหมายความว่าจะไม่มีการ คำนวณสมการโมเมนตัมที่บริเวณขอบผนังท่อกลมของปริมาตรควบคุมที่ติดกับผนัง เงื่อนไขขอบที่กำหนดให้ฟลักซ์ความร้อนคงที่ที่บริเวณผนังท่อด้านนอก เพื่อให้เกิดความ สอดคล้องกับกฎการอนุรักษ์พลังงาน โดยฟลักซ์ความร้อนที่ออกจากของผนังของท่อกลมจะต้อง เท่ากับฟลักซ์ความร้อนที่ไหลเข้าสู่ของไหล $q_w = q_f$ โดยที่ $q = -k \frac{\partial T}{\partial x}$ ดังนั้น จะได้เงื่อนไขขอบ ของการถ่ายเทความร้อนที่บริเวณผนังของท่อกลมและของไหลแสดงได้ดังนี้

$$-k \left. \frac{\partial T}{\partial x} \right|_{\text{wall}} = -k \left. \frac{\partial T}{\partial x} \right|_{\text{fluid}}$$
(4.2)

4.2 การตรวจสอบความถูกต้องของการไหลแบบปั่นป่วน และการถ่ายเทความร้อนภายในท่อ กลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์

การหาประสิทธิภาพการถ่ายเทความร้อนที่ไหลผ่านท่อแลกเปลี่ยนความร้อน จะมีตัวแปร สำคัญที่บ่งบอกถึงความสามารถในการแลกเปลี่ยนความร้อน คือ

- 1. ค่านัสเซลสนัมเบอร์เฉลี่ย (Average Nusselt number, Nu)
- 2. ค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทาน (Friction factor, f)
- 3. ค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อน (Heat transfer performance, η)

HULALONGKORN UNIVERSITY

4.2.1 ค่านัสเซลสนัมเบอร์เฉลี่ย (Average Nusselt number, \mathbf{Nu})

ค่านัสเซลสนัมเบอร์เฉลี่ย (Average Nusselt number, **Nu**) เป็นค่าตัวแปรสำคัญที่ใช้บ่ง บอกประสิทธิภาพในการถ่ายเทความร้อนซึ่งสามารถคำนวณได้จาก

$$Nu = \frac{hD_h}{k}$$
(4.3)

โดยที่ h คือ ค่าสัมประสิทธิ์การพาความร้อนเฉลี่ย (Average heat transfer coefficient)

 D_h คือ เส้นผ่านศูนย์กลางไฮดรอลิก (Hydraulic diameter)

k คือ ค่าการนำความร้อน (Thermal conductivity)

สำหรับค่าสัมประสิทธิ์การพาความร้อนเฉลี่ย (Average heat transfer coefficient, *h*) สามารถคำนวณได้จากสมการความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการถ่ายเทความร้อนและการเปลี่ยนแปลง อุณหภูมิของผนังท่อกลมกับของไหลภายในท่อกลม สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$Q = hA(T_w - T_f) \tag{4.4}$$

โดยที่ $\ Q$ คือ อัตราการถ่ายเทความร้อน (Heat transfer rate)

A คือ พื้นที่แลกเปลี่ยนความร้อนตลอดความยาวของท่อกลม (Heat transfer area) $(T_w - T_f)$ คือ การเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิของผนังท่อกลมกับของไหลภายในท่อกลม

สำหรับการตรวจสอบความถูกต้องของโปรแกรมทำโดยประยุกต์ใช้สมการของ Dittus and Boelter [32] ที่หาค่านัสเซลสนัมเบอร์สำหรับการไหลแบบปั่นป่วนเต็มรูป (Fullyturbulent flow) ของของไหลที่ไหลผ่านท่อกลมผิวเรียบที่ค่า **R**e> 10,000 จากความสัมพันธ์ดังนี้

Nu = 0.023 Re^{0.8} Prⁿ
$$\begin{cases} n=0.3; (T_s < T_m) \\ n=0.4; (T_s > T_m) \end{cases}$$
 (4.5)

4.2.2 ค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทาน (Friction factor, f)

ค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทานเป็นแฟกเตอร์ที่บ่งบอกถึงลักษณะแรงเสียดทานของของไหลที่ ไหลผ่านพื้นผิวสัมผัสที่เกิดจากความเค้นเฉือนระหว่างของไหลกับผนังท่อกลม โดยมีความสัมพันธ์กับ ค่าความดันตกคร่อมภายในท่อกลมดังนี้

$$\Delta P = f \frac{L}{D} \frac{u_m^2}{2} \rho \tag{4.6}$$

โดยที่ ΔP คือ ความดันตกคร่อม (Pressure drop)

- f คือ ค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทาน (Friction factor)
- แ_m คือ ความเร็วเฉลี่ยของของไหล (Mean velocity)
- L คือ ความยาวของท่อกลมที่ของไหลไหลผ่าน (Length of pipe)
- D คือ เส้นผ่านศูนย์กลางภายในของท่อกลม (Inner diameter of the pipe)
- hoคือ ความหนาแน่นของของไหล (Density of fluid)

$$f = 0.316 \,\mathrm{Re}^{-0.25} \tag{4.7}$$

4.2.3 ค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อน (Heat transfer performance, η)

ค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนเป็นค่าที่ใช้บอกถึงความสามารถของเครื่องแลกเปลี่ยน ความร้อนหรืออุปกรณ์ที่ใช้ถ่ายเทความร้อนรูปแบบต่างๆ โดยค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อน หรือ ประสิทธิภาพการทำงานของเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อนมีความสัมพันธ์ระหว่างสองตัวแปรคือ ค่า อัตราการถ่ายเทความร้อน (Heat transfer rate, Q) และค่าความดันตกคร่อม (Pressure drop, ΔP) เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของค่าอัตราการถ่ายเทความร้อนสำหรับท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเล เตอร์กับท่อกลมผิวเรียบจากความสัมพันธ์ดังนี้

$$\left(\frac{Q_t}{Q_p}\right) = \left(\frac{\mathrm{Nu}_t}{\mathrm{Nu}_p}\right) = \left(\frac{\mathrm{Re}_t}{\mathrm{Re}_p}\right)$$
(4.8)

โดยทั้งสามตัวแปรนี้จะมีค่าแปรผันตามกัน กล่าวคือ เมื่อค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์เพิ่มขึ้นจะส่งผล ให้ค่าอัตราการถ่ายเทความร้อนและค่านัสเซลสนัมเบอร์เพิ่มขึ้นด้วย และเมื่อพิจารณาที่สภาวะกำลัง ขับ (Pumping power, *P*) เดียวกัน สามารถเขียนในพจน์ของค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทานและค่า เรย์โนลด์นัมเบอร์ได้ดังนี้

$$(f \operatorname{Re}^3)_t = (f \operatorname{Re}^3)_p \tag{4.9}$$

ทำการจัดรูปใหม่ได้เป็น

สำหรับค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อน (Heat transfer performance, η) คืออัตราส่วน ของค่าสัมประสิทธิ์การพาความร้อนเฉลี่ยของท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์กับค่าสัมประสิทธิ์การพา

 $\left(\frac{\operatorname{Re}_{t}}{\operatorname{Re}_{n}}\right) = \left(\frac{f_{t}}{f_{n}}\right)^{-\frac{1}{3}}$

ความร้อนเฉลี่ยของท่อกลมผิวเรียบที่กำลังขับเดียวกัน (อ้างอิงจาก Webb [34]) ซึ่งแสดง ความสัมพันธ์ได้ดังนี้

$$\eta = \frac{h_t}{h_p} \bigg|_{pp} = \frac{\mathrm{Nu}_t}{\mathrm{Nu}_p} \bigg|_{pp} = \left(\frac{\mathrm{Nu}_t}{\mathrm{Nu}_p}\right) \left(\frac{f_t}{f_p}\right)^{-\frac{1}{3}}$$
(4.10)

กล่าวคือ ค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนเป็นแฟกเตอร์ที่บ่งบอกถึงการประสิทธิภาพการ ถ่ายเทความร้อน เนื่องจากเป็นอัตราส่วนของแฟกเตอร์ทั้งสองตัวคือ อัตราส่วนของค่านัสเซลสนัม เบอร์ของท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์กับท่อกลมผิวเรียบ (Nu_t / Nu_p) และอัตราส่วนของค่า สัมประสิทธิ์แรงเสียดทานของท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์กับท่อกลมผิวเรียบ (f_t / f_p) จาก ความสัมพันธ์ดังกล่าวจึงได้ค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนดังนี้

$$\eta = \frac{(Nu_t/Nu_p)}{(f_t/f_p)^{1/3}}$$
(4.11)

สำหรับการติดตั้งอุปกรณ์สิ่งกีดขวาง หรือเทอร์บิวเลเตอร์เพื่อใช้ในการเพิ่มการถ่ายเทความ ร้อน ควรมีค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อน (Heat transfer performance, η) มากกว่าหนึ่งเท่า ของท่อผิวเรียบขึ้นไป ($\eta > 1$) ถ้ามีค่าน้อยกว่าหนึ่งเท่าของท่อผิวเรียบลงไป ($\eta < 1$) ก็ไม่คุ้มกับการ ออกแบบขึ้นรูปเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของเทอร์บิวเลเตอร์ (อ้างอิงจาก Webb [34]) ทั้งนี้ค่าสมรรถนะ การถ่ายเทความร้อนสามารถบ่งบอกถึงการเลือกลักษณะรูปร่างของเทอร์บิวเลเตอร์ รวมไปถึงการ เลือกอัตราส่วนเส้นผ่านศูนย์กลางและอัตราส่วนระยะห่างของเทอร์บิวเลเตอร์ได้

รูปที่ 4.3 การเปรียบเทียบระหว่างผลที่ได้จากการคำนวณค่านัสเซลสนัมเบอร์เฉลี่ยที่ค่าเรย์โนลด์นัม เบอร์ต่างๆ กับค่าที่ได้จากสมการของ Dittus and Boelter [32] สำหรับท่อกลมผิวเรียบ

รูปที่ 4.4 การเปรียบเทียบระหว่างผลที่ได้จากการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทานที่ค่าเรย์โนลด์ นัมเบอร์ต่างๆ กับค่าที่ได้จากสมการของ Blasius [33] สำหรับท่อกลมผิวเรียบ

รูปที่ 4.3 แสดงการเปรียบเทียบระหว่างผลการคำนวณของค่านัสเซลสนัมเบอร์เฉลี่ยที่ค่า เรย์โนลด์นัมเบอร์ต่างๆ กับสมการของ Dittus and Boelter [32] ในท่อกลมผิวเรียบโดยไม่มีการ ติดตั้งเทอร์บิวเตอร์ พบว่าผลการคำนวณค่านัสเซลสนัมเบอร์เฉลี่ยมีความใกล้เคียง และมีแนวโน้มไป ในทิศทางเดียวกับสมการของ Dittus and Boelter [32] เช่นเดียวกันกับรูปที่ 4.4 การเปรียบเทียบ ระหว่างผลการคำนวณของค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทานที่ค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์ต่างๆ กับสมการของ Blasius [33] ในท่อกลมผิวเรียบ พบว่าผลการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทานมีความใกล้เคียง และมีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกับสมการของ Blasius [33] จากผลที่ได้จากการคำนวณเชิงตัวเลข ทำให้ทราบว่า โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการคำนวณมีความน่าเชื่อถือสามารถนำมาใช้คำนวณได้

รูปที่ 4.5 การเปรียบเทียบระหว่างผลที่ได้จากการคำนวณค่านัสเซลสนัมเบอร์เฉลี่ยกับค่าเรย์โนลด์นัม เบอร์กับผลการทดลองของ Kongkaitpaiboon et al. [4] สำหรับกรณีของ CRT ที่ค่า DR = 0.5, PR = 4 และ 8

รูปที่ 4.5 แสดงการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่านัสเซลสนัมเบอร์เฉลี่ยกับค่า เรย์โนลด์นัมเบอร์กับผลการทดลองของ Kongkaitpaiboon et al. [4] จะเห็นได้ว่า เมื่อค่าเรย์โนลด์ นัมเบอร์เพิ่มขึ้นจะส่งผลให้ค่าของค่านัสเซลสนัมเบอร์เฉลี่ยเพิ่มขึ้น และพบว่าความสัมพันธ์ที่ได้จาก ผลการคำนวณมีความใกล้เคียงและมีแนวโน้มเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับกับผลการทดลอง

รูปที่ 4.6 แสดงการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทานกับค่า เรย์โนลด์นัมเบอร์กับผลการทดลองของ Kongkaitpaiboon et al. [4] พบว่า เมื่อค่าเรย์โนลด์นัม เบอร์เพิ่มขึ้นจะส่งผลให้ค่าของสัมประสิทธิ์แรงเสียดทานลดลง และพบว่าความสัมพันธ์ที่ได้จากผล การคำนวณมีความใกล้เคียงและมีแนวโน้มเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับกับผลการทดลอง

67

Reynolds number

หาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 4.7 แสดงการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่านัสเซลสนัมเบอร์กับค่าเรย์โนลด์นัม เบอร์กับผลการทดลองของ Kongkaitpaiboon et al. [5] โดยการทดลองนั้นทำการเจาะรูบริเวณ รอบพื้นผิวของเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวย (Perforated conical ring, PCR) โดยมีจำนวนรูที่ถูก เจาะ (N) เท่ากับ 6 และทำการเปรียบเทียบกับการคำนวณด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับเทอร์บิว เลเตอร์วงแหวนเฟือง (Gear ring turbulators, GRT) โดยมีจำนวนช่องที่ถูกตัดออก (N) เท่ากับ 6 พบว่า ความสัมพันธ์ที่ได้จากผลการคำนวณมีความใกล้เคียงและมีแนวโน้มเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กับกับผลการทดลอง

รูปที่ 4.8 การเปรียบเทียบผลที่ได้จากการคำนวณสัมประสิทธิ์แรงเสียดทานกับค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์ กับผลการทดลองของ Kongkaitpaiboon et al. [5] สำหรับกรณีของ PCR และ GRT ที่ค่า DR = 0.5 และ PR = 4

เหาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เช่นเดียวกันกับรูปที่ 4.7 แสดงการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียด ทานกับค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์กับการทดลองของ Kongkaitpaiboon et al. [5] พบว่า ความสัมพันธ์ที่ ได้จากผลการคำนวณมีความใกล้เคียงและมีแนวโน้มเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับกับผลการทดลอง สำหรับเทคนิคการเจาะรูเพื่อลดค่าความดันตกคร่อม ทำให้สามารถมาประยุกต์ใช้กับวิทยานิพนธ์ฉบับ นี้โดยการตัดบางส่วนออก (Cut-out) ได้

4.3 สรุปผลการตรวจสอบความถูกต้องของโปรแกรม

จากการตรวจสอบความถูกต้องของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ANSYS FLUENT 15.0 สำหรับ ผลการคำนวณเชิงตัวเลขกับผลการทดลองของผู้ที่ทำการศึกษาในอดีตแล้วพบว่า ผลลัพธ์ที่ได้ออกมามี ความใกล้เคียงที่ยอมรับได้ และมีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกัน ทำให้มีความมั่นใจในระดับหนึ่งว่าการ คำนวณด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์นั้น สามารถให้ผลลัพธ์ที่ถูกต้องแม่นยำและน่าเชื่อถือพอที่จะใช้ใน การศึกษาต่อไป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University

บทที่ 5 ผลลัพธ์จากการคำนวณและการวิเคราะห์

หลังจากที่ทำการตรวจสอบความถูกต้องด้วยโปรแกรมที่ส่งผลให้การคำนวณมีความถูกต้อง แม่นยำเพียงพอแล้ว ในบทนี้จะกล่าวถึงผลลัพธ์ที่ได้จากการคำนวณด้วยระเบียบวิธีเชิงตัวเลข (Numerical Method) สำหรับการไหลของของไหลแบบสามมิติภายในท่อกลมที่ติดตั้ง เทอร์บิวเลเตอร์รูปแบบต่างๆ โดยใช้โปรแกรม ANSYS FLUENT VERSION 15.0 ซึ่งเป็นโปรแกรมเชิง พาณิชย์ (Commercial program) ที่ได้รับความนิยมกันอย่างแพร่หลายสำหรับการศึกษาการจำลอง ลักษณะการไหลรูปแบบต่างๆ สำหรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะศึกษาการไหลแบบปั่นป่วน (Turbulent flow) ของอากาศ โดยที่อากาศไหลเข้าสู่ท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์รูปแบบตามที่ได้กำหนดไว้ โดยจะตั้งสมมติฐานว่าของไหลที่นำมาพิจารณามีคุณสมบัติต่อไปนี้

1) การไหลเป็นแบบปั่นป่วน

2) คุณสมบัติต่างๆของของไหลมีค่าคงที่ตลอดทั้งขอบเขตที่พิจารณา

- 3) การไหลอยู่ในสภาวะคงตัวและเป็นชนิดอัดตัวไม่ได้
- 4) การไหลเกิดใน 3 มิติ

สำหรับการศึกษาค่าตัวแปรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการแลกเปลี่ยนความ ร้อนของเทอร์บิวเลเตอร์ และท่อกลม จะพิจารณาถึงปัจจัยต่างๆ ซึ่งประกอบด้วย

1) ลักษณะของปัญหา

2) ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงค่า DR และค่า PR

- 3) การถ่ายเทความร้อนภายในท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์
- 4) ความดันตกคร่อมภายในท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์
- 5) การเพิ่มประสิทธิภาพของการถ่ายเทความโดยการปรับปรุงรูปร่างของเทอร์บิวเลเตอร์
- 6) ค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนภายในท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์
- 7) การเปรียบเทียบสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนภายในท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์

5.1 ลักษณะของปัญหา

ในการจำลองการไหลแบบปั่นป่วนภายในท่อกลมที่ตั้งตั้งเทอร์บิวเลเตอร์นี้ ได้ใช้ข้อมูลจาก การทดลองของ Kongkaitpaiboon et al. [4] โดยลักษณะของปัญหาได้แสดงไว้ดังรูปที่ 5.1 โดยท่อ กลมนี้มีเส้นผ่านศูนย์กลางภายใน $D_i = 63 \text{ mm}$ มีความยาว L = 1.5 m และความหนาเท่ากับ 2 มิลลิเมตร โดยอากาศจะไหลเข้าสู่ท่อกลม และไหลผ่านเทอร์บิวเลเตอร์ซึ่งมีเส้นผ่านศูนย์กลาง ภายนอกเท่ากับ D = 62 mm โดยมีค่าอัตราส่วนเส้นผ่านศูนย์กลาง (Diameter ratio, DR = d/D =0.5D, 0.6D และ 0.7D) และอัตราส่วนระยะห่าง (Pitch ratio, PR = P/D = 4D และ 8D) โดยข้อมูล ของการทดลองมีรายละเอียดดังตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 ข้อมูลต่างๆ ที่ใช้สำหรับการคำนวณการไหลแบบปั่นป่วนภายในท่อกลมที่ติดตั้ง เทอร์บิวเลเตอร์รูปแบบต่างๆ

Tube Characteristics		
Tube length, <i>L</i> (m)	1.5	
Tube diameter, <i>D_i</i> (mm)	63	
Turbulators diameter, D (mm)	62	
Inlet Fluid Properties		
Fluid	Air	
Temperature (K)	วิทยาลัย 273	
Density (Kg/m ³) Chulalongkorn	JNIVERSITY 1.1765	
Viscosity (kg/m.s)	1.8538×10 ⁻⁵	
Specific heat (KJ/kg.K)	1.0063×10 ³	
Thermal Conductivity (W/m.K)	0.02612	
Flow Condition		
Reynolds number	4,000 - 20,000	

รูปที่ 5.1 ลักษณะของปัญหาสำหรับของไหลที่ไหลผ่านเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT)

ตารางที่ 5.2 ขนาดของค่าพารามิเตอร์ต่างๆ สำหรับของไหลที่ไหลผ่านเทอร์บิวเลเตอร์รูปแบบต่างๆ

D (mm)	L_e (mm)	p (mm)	<i>d</i> (<i>mm</i>)
62	115	4D	0.5 <i>D</i>
		8D	0.6 <i>D</i>
			0.7 <i>D</i>

กำหนดให้ค่าฟลักซ์ความร้อน (^{q"}) คงที่บริเวณผนังภายนอกตลอดความยาวของท่อกลม โดยมีหม้อแปลงไฟฟ้าที่สามารถปรับค่าได้ (Variance transformer) จ่ายกระแสไฟฟ้าเท่ากับ 5 แอมแปร์ เข้าสู่ผนังภายนอกตลอดความยาวของท่อกลม และกำหนดให้มีค่าความต่างศักย์ไฟฟ้า เท่ากับ 220 โวลต์ สามารถคำนวณค่าฟลักซ์ความร้อนได้ดังนี้

$$q'' = \frac{Q}{A} = \frac{VI}{\pi DL} = \frac{(220)(5)}{(\pi)(0.067)(1.5)} = 3,500W / m^2$$
(5.1)

โดยที่ V คือ ค่าความต่างศักย์ไฟฟ้า

- I คือ ค่ากระแสไฟฟ้า
- A คือ พื้นที่ผิวแลกเปลี่ยนความร้อนตลอดความยาวของท่อกลม

ในการศึกษาผลลัพธ์ที่ได้จากการคำนวณการเปลี่ยนแปลงความเร็วของของไหลบริเวณ ทางเข้าของท่อกลมนั้นจะพิจารณาโดยใช้ค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์ (Reynolds number, Re) สามารถ คำนวณการเปลี่ยนแปลงความเร็วของของไหลได้ดังต่อไปนี้

$$\operatorname{Re} = \frac{\rho u_m D_h}{\mu} \tag{5.2}$$

โดยที่ ho คือ ความหนาแน่นของอากาศ

^u_m คือ ความเร็วเฉลี่ยของอากาศบริเวณทางเข้า

- D_h คือ เส้นผ่านศูนย์กลางไฮดรอลิก (hydraulic diameter)
- μ คือ ความหนืดสมบูรณ์ของอากาศ

สำหรับการคำนวณค่าการเปลี่ยนแปลงความเร็วของอากาศที่บริเวณทางเข้าของของท่อกลม ใช้ค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์อยู่ในช่วง 4,000 ถึง 20,000 เพื่อทำการวิเคราะห์ผลลัพธ์ที่ได้จากการ เปลี่ยนแปลงความเร็วที่มีผลกระทบกับการแลกเปลี่ยนความร้อนของท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์ ภายในท่อกลม

5.2 ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงค่า DR และค่า PR

สำหรับผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงค่า DR และค่า PR โดยทำการเปรียบเทียบความเร็วที่ บริเวณทางเข้าที่ค่า Re = 4,000 และ 20,000 ซึ่งสามารถตรวจสอบได้จากรูปร่างความเร็ว (Velocity contour) แสดงดังรูปที่ 5.2 – 5.13 โดยการแสดงความเร็วให้อยู่ในลักษณะของรูปร่าง ความเร็วนั้นเพื่อต้องการแบ่งช่วงของความเร็วในการไหลที่ชัดเจน เช่น บริเวณแถบสีแดงมีการเพิ่ม ระดับความเร็วที่บริเวณทางออกของเทอร์บิวเลเตอร์ และบริเวณแถบสีน้ำเงินมีการลดระดับความเร็ว หรือไม่มีการไหลของของไหลผ่านบริเวณดังกล่าว

รูปที่ 5.2 รูปร่างความเร็วของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 ที่ค่า Re = 4,000

ANSYS R15.0

รูปที่ 5.3 รูปร่างความเร็วของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 ที่ค่า Re = 20,000

รูปที่ 5.4 รูปร่างความเร็วของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) กรณี DR = 0.6, PR= 4 ที่ค่า Re = 4,000

ANSYS R15.0

รูปที่ 5.5 รูปร่างความเร็วของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) กรณี DR = 0.6, PR= 4 ที่ค่า Re = 20,000

รูปที่ 5.6 รูปร่างความเร็วของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) กรณี DR = 0.7, PR= 4 ที่ค่า Re = 4,000

ANSYS R15.0

รูปที่ 5.7 รูปร่างความเร็วของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) กรณี DR = 0.7, PR= 4 ที่ค่า Re = 20,000

รูปที่ 5.8 รูปร่างความเร็วของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) กรณี DR = 0.5, PR= 8 ที่ค่า Re = 4,000

ANSYS R15.0

รูปที่ 5.9 รูปร่างความเร็วของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) กรณี DR = 0.5, PR= 8 ที่ค่า Re = 20,000

รูปที่ 5.10 รูปร่างความเร็วของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) กรณี DR = 0.6, PR= 8 ที่ค่า Re = 4,000

ANSYS

รูปที่ 5.11 รูปร่างความเร็วของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) กรณี DR = 0.6, PR= 8 ที่ค่า Re = 20,000

รูปที่ 5.12 รูปร่างความเร็วของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) กรณี DR = 0.7, PR= 8 ที่ค่า Re = 4,000

ANSYS R15.0

รูปที่ 5.13 รูปร่างความเร็วของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) กรณี DR = 0.7, PR= 8 ที่ค่า Re = 20,000

รูปที่ 5.2 ถึง 5.7 แสดงผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงค่า DR กรณีของ CRT จะเห็นได้ว่า การเปรียบเทียบความเร็วที่บริเวณทางออกของเทอร์บิวเลเตอร์กรณีที่ค่า DR = 0.5, 0.6 และ 0.7 โดยกำหนดให้ค่า PR = 4 และ Re = 20,000 พบว่าความเร็วสูงสุดที่ทางออกของเทอร์บิวเลเตอร์ เท่ากับ 24.41 m/s, 17.34 m/s และ 12.56 m/s ตามลำดับ และเช่นเดียวกับรูปที่ 5.8 – 5.13 แสดงผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงค่า PR กรณีของ CRT จะเห็นได้ว่า การเปรียบเทียบความเร็วที่ บริเวณทางออกของเทอร์บิวเลเตอร์กรณีที่ค่า PR = 4 และ 8 โดยกำหนดให้ค่า DR = 0.5 และ Re = 20,000 พบว่าความเร็วสูงสุดที่ทางออกของเทอร์บิวเลเตอร์เท่ากับ 24.41 m/s และ 24.47 m/s ตามลำดับ

สามารถสรุปได้ว่า ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงค่า DR มีอิทธิพลมากกว่าการเปลี่ยนแปลง ค่า PR โดยพิจารณาความเร็วที่บริเวณทางออกของเทอร์บิวเลเตอร์ และยังสามารถสรุปได้ว่า ผลของ การเปลี่ยนแปลงความเร็วของของไหลที่ทำให้ความเร็วบริเวณทางออกเพิ่มขึ้นจึงส่งผลให้ค่าระดับ ความแปรปวน (Turbulent intensity) เพิ่มขึ้น

สำหรับค่าระดับความแปรปวน (Turbulent intensity, I) คือ ระดับความเข้มของการไหล แบบปั่นป่วนนิยามโดยอัตราสวนระหวางคารากที่สองของกำลังสองเฉลี่ยของความเร็วในการแกว่งตัว สำหรับการไหล u' (Root-mean-square of the turbulent velocity fluctuations) กับความเร็ว ในการไหลเฉลี่ยของของไหล \bar{u} (The Mean Velocity)

$$I = \frac{u'}{\overline{u}} = 0.16(\text{Re})^{-\frac{1}{8}}$$
(5.3)

โดยที่

 $u' = \sqrt{\frac{1}{3} \left(u_x'^2 + u_y'^2 + u_z'^2 \right)} = \sqrt{\frac{2}{3}k}$

ดังนั้นเมื่อระดับความเร็วสำหรับการไหลแบบปั่นป่วนภายในท่อกลมเพิ่มขึ้นที่บริเวณทางออก ของเทอร์บิวเลเตอร์จะทำให้เกิดค่าพลังงานจลน์ของความปั่นป่วน (Turbulence kinetic energy, *k*) เพิ่มขึ้นที่บริเวณดังกล่าว (แสดงดังรูปที่ 5.14) โดยจะส่งผลให้ค่าระดับความแปรปวนเพิ่มขึ้นด้วย ด้วยเหตุนี้จึงนำไปสู่การหาผลลัพธ์ของการถ่ายเทความร้อนภายในท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์รูป แบบต่างๆ

รูปที่ 5.14 รูปร่างพลังงานจลน์ของความปั่นป่วนของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์ วงแหวนวงกลม (CRT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 ที่ค่า Re = 20,000

รูปที่ 5.14 แสดงรูปร่างพลังงานจลน์ของความปั่นป่วนของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้ง เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) กรณีที่ค่า DR = 0.5 และค่า PR= 4 ที่ค่า Re = 20,000 พบว่า บริเวณทางออกของเทอร์บิวเลเตอร์จะมีอากาศไหลออกโดยมีค่าพลังงานจลน์ของความปั่นป่วน ที่สูงมากเมื่อเปรียบเทียบกับบริเวณระยะห่างระหว่างเทอร์บิวเลเตอร์ ซึ่งส่งผลให้บริเวณทางออกของ เทอร์บิวเลเตอร์มีค่าระดับความปั่นป่วนสูงขึ้นตามค่าพลังงานจลน์ของความปั่นป่วน เนื่องจาก ความสัมพันธ์ของสมการ (5.3) กล่าวคือ ค่าระดับความปั่นป่วนจะมีค่าแปรผันตามกับค่าพลังงานจลน์ ของความปั่นป่วน

ANSYS R15.0 82

5.3 การถ่ายเทความร้อนภายในท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์

สำหรับการถ่ายเทความร้อนภายในท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์รูปแบบต่างๆ ตัวแปร สำคัญหนึ่งที่นิยมใช้บ่งบอกถึงความสามารถในการแลกเปลี่ยนความร้อนของของไหลกับผนังของท่อ กลม ก็คือ ค่านัสเซลสนัมเบอร์เฉลี่ย (Average Nusselt number, **Nu**) ซึ่งในที่นี้จะใช้ค่าดังกล่าวใน การเปรียบเทียบการถ่ายเทความร้อนภายในท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์รูปแบบต่างๆ สำหรับการ ไหลของของไหลที่ค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์ต่างๆ

รูปที่ 5.15 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่านัสเซลสนัมเบอร์เฉลี่ยกับค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์ ภายในท่อกลมสำหรับกรณีของ CRT

รูปที่ 5.15 แสดงการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่านัสเซลสนัมเบอร์เฉลี่ยที่ ค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์ต่างๆ ภายในท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) โดยทำการ เปลี่ยนแปลงค่า DR = 0.5, 0.6 และ 0.7 และค่า PR = 4 และ 8 ผลจากการคำนวณสรุปว่า การ ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลมกรณีที่ค่า DR และค่า PR น้อยที่สุด (DR = 0.5 และ PR = 4) จะได้ค่านัสเซลสนัมเบอร์เฉลี่ยสูงที่สุด และยังพบว่าค่านัสเซลสนัมเบอร์เฉลี่ยที่ติดตั้ง เทอร์บิวเลเตอร์รูปแบบวงแหวนวงกลมเพิ่มขึ้น 78% ถึง 187% เมื่อเปรียบเทียบกับท่อกลมผิวเรียบ

จะเห็นได้ว่า การเพิ่มขึ้นของการถ่ายเทความร้อนภายในท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์ ขึ้นอยู่กับการเปลี่ยนแปลงค่า DR และค่า PR กล่าวคือ ค่านัสเซลสนัมเบอร์เฉลี่ยสูงที่สุดเกิดขึ้นใน กรณีที่ค่า DR และค่า PR น้อยที่สุด โดยที่ค่านัสเซลสนัมเบอร์เฉลี่ยเพิ่มขึ้น เมื่อค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์ เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ สามารถสังเกตการแลกเปลี่ยนความร้อนของของไหลภายในท่อกลมกับผนังของท่อกลม ได้จากรูปร่างอุณหภูมิสำหรับกรณีของ CRT กรณีที่ค่า DR = 0.5 และค่า PR = 4 (Temperature contour) ดังแสดงในรูปที่ 5.16 ถึง 5.21

รูปที่ 5.16 รูปร่างอุณหภูมิของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 ที่ค่า Re = 4,000

รูปที่ 5.18 รูปร่างอุณหภูมิของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 ที่ค่า Re = 8,000

รูปที่ 5.19 รูปร่างอุณหภูมิของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 ที่ค่า Re = 12,000

ANSYS R15.0

รูปที่ 5.20 รูปร่างอุณหภูมิของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 ที่ค่า Re = 16,000

รูปที่ 5.21 รูปร่างอุณหภูมิของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 ที่ค่า Re = 20,000

รูปที่ 5.16 ถึง 5.21 แสดงรูปร่างอุณหภูมิของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้ง เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) กรณีที่ค่า DR = 0.5 และค่า PR= 4 ที่ค่า Re ตั้งแต่ 4,000 ถึง 20,000 พบว่าการแลกเปลี่ยนความร้อนดีที่สุดระหว่างของไหลภายในท่อกลมกับผนังภายนอกสำหรับ กรณีที่ค่า DR = 0.5 และค่า PR = 4 ที่ค่า Re = 20,000 โดยอุณหภูมิผนังภายนอกลดลงเหลือเพียง 375.75 K เมื่อเปรียบเทียบที่ค่า Re = 4,000 พบว่ามีความแลกเปลี่ยนความร้อนไม่ค่อยดีนัก โดย อุณหภูมิผนังภายนอกสูงที่สุดเท่ากับ 576.77 K โดยการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิระหว่างผนังท่อกลม และของไหลภายในท่อกลมจะมีความสัมพันธ์กับค่าสัมประสิทธิ์การพาความร้อนเฉลี่ย และจะส่งผล ต่อการเปลี่ยนแปลงของค่านัสเซลสนัมเบอร์ ดังแสดงรายละเอียดใน 4.2.1

เมื่อสังเกตภาพขยายรูปร่างอุณหภูมิแสดงดังรูปที่ 5.17 พบว่าที่บริเวณผนังส่วนปลายของ ของท่อกลมมีการแบ่งอุณหภูมิอย่างเห็นได้ชัด ทั้งนี้เป็นเพราะผนังภายนอกของท่อกลมได้รับอิทธิพล ของอุณหภูมิของของไหลภายในท่อกลมค่อนข้างน้อย จึงทำให้บริเวณดังกล่าวปรากฏแถบสีแดงได้ อย่างชัดเจน กล่าวคือ มีอุณหภูมิสูงสุดที่บริเวณผนังส่วนปลายของของท่อกลม

5.4 ความดันตกคร่อมภายในท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์

สำหรับการติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์ภายในท่อกลมสิ่งหนึ่งที่ควรคำนึงถึงคือ การเปลี่ยนแปลง ความดัน หรือความดันตกคร่อมภายในท่อกลม สามารถตรวจสอบได้จากการเปรียบเทียบ ความสัมพันธ์ระหว่างค่าความดันตกคร่อมกับค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์ และรูปร่างความดัน (Pressure contour) ดังนี้

รูปที่ 5.22 แสดงการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่าความดันตกคร่อมกับ ค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์ภายในท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) โดยทำการ เปลี่ยนแปลงค่า DR = 0.5, 0.6 และ 0.7 และค่า PR = 4 และ 8 ผลจากการคำนวณสรุปว่า การติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลมที่มีค่า DR และค่า PR มากที่สุด (DR = 0.7 และ PR = 8) จะได้ค่าความดันตกคร่อม หรือการเปลี่ยนแปลงความดันภายในท่อกลมน้อยที่สุด สามารถสังเกตการ เปลี่ยนแปลงความดันภายในท่อกลมจากการเปรียบเทียบรูปร่างความดันกรณีที่ค่า DR = 0.5, PR = 4 และ 8 และกรณีที่ค่า DR = 0.7 และค่า PR = 4 และ 8 ที่ค่า Re = 20,000

รูปที่ 5.24 รูปร่างความดันของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) วงกลมกรณี DR = 0.5, PR= 8 ที่ค่า Re = 20,000

รูปที่ 5.25 รูปร่างความดันของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) วงกลมกรณี DR = 0.7, PR= 4 ที่ค่า Re = 20,000

รูปที่ 5.26 รูปร่างความดันของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) วงกลมกรณี DR = 0.7, PR= 8 ที่ค่า Re = 20,000

รูปที่ 5.23 ถึง 5.26 แสดงการเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงรูปร่างความดันของอากาศที่ไหล ผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) ระหว่างกรณีที่ค่า DR = 0.5 และค่า PR= 4 และ 8 และกรณีที่ค่า DR = 0.7 และค่า PR= 4 และ 8 ที่ค่า Re = 20,000 พบว่าการ เปลี่ยนแปลงความดันหรือค่าความดันตกคร่อมภายในท่อกลมน้อยที่สุด คือ กรณีที่ค่า DR = 0.7 และ ค่า PR = 8 เท่ากับ 268.81 Pa และพบว่าค่าความดันตกคร่อมมากที่สุดพบในกรณีที่ค่า DR = 0.5 และค่า PR = 4 เท่ากับ 1,847.57 Pa

จะเห็นได้ว่า เมื่อเปรียบเทียบทั้งสองกรณีดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า ค่าความดันตกคร่อมที่ เพิ่มขึ้นเป็นผลมาจากการติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์ และสำหรับปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้ค่าความดันตกคร่อม ลดน้อยลงเป็นผลมาจากผลกระทบของค่า DR เป็นหลักซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างชัดเจน รวมไปถึง ค่า PR ก็มีส่วนช่วยให้ค่าความดันตกคร่อมลดน้อยลงเช่นกัน

รูปที่ 5.27 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทานกับค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์ ต่างๆ ภายในท่อกลมสำหรับกรณีของ CRT

รูปที่ 5.27 แสดงการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทานกับ ค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์ภายในท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) โดยทำการ เปลี่ยนแปลงค่า DR = 0.5, 0.6 และ 0.7 และค่า PR = 4 และ 8 สำหรับผลการคำนวณสรุปได้ว่า ค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทานจะสอดคล้องกับค่าความดันตกคร่อม แสดงดังสมการ (4.5) (รายละเอียด อยู่ในบทที่ 4) โดยค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทานที่ดีที่สุดพบได้ในกรณีที่ค่า DR = 0.7 และค่า PR = 8 เช่นเดียวกับการคำนวณค่าความดันตกคร่อม

อย่างไรก็ตามการติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์รูปแบบวงแหวนวงกลมสามารถเพิ่มค่าการถ่ายเท ความร้อนได้ดีขึ้นมาก แต่ก็ยังมีข้อเสียคือ ค่าความดันตกคร่อม และค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทาน ภายในท่อกลมมีค่าสูงขึ้นค่อนข้างมาก ด้วยเหตุนี้จึงได้ทำการประยุกต์ใช้วิธีหลักการ Passive technique สำหรับการปรับปรุงลักษณะรูปร่างของเทอร์บิวเลเตอร์ เช่น การทำให้วงแหวนวงกลม เปลี่ยนลักษณะเป็นวงแหวนกรวย [5, 8] (หลักการเพิ่มค่าอัตราการถ่ายเทความร้อน) และการเจาะรู [5, 7] ในที่นี้เป็นการตัดบางส่วนออก (Cut-out) ที่บริเวณพื้นผิวของเส้นรอบวงของเทอร์บิวเลเตอร์ (หลักการลดค่าความดันตกคร่อม และค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทาน) เป็นต้น

5.5 การเพิ่มประสิทธิภาพของการถ่ายเทความร้อนโดยการปรับปรุงรูปร่างของเทอร์บิวเลเตอร์

ในการศึกษาการเพิ่มประสิทธิภาพของเทอร์บิวเลเตอร์โดยการปรับปรุงรูปร่างของ เทอร์บิวเลเตอร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนของท่อกลมที่ติดตั้ง เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม โดยพิจารณาในแง่ของค่าอัตราการถ่ายเทความร้อน และค่าความดัน ตกคร่อมภายในท่อกลมไปพร้อมกัน สำหรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้ทำการปรับปรุงรูปร่างลักษณะของ เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลมออกเป็น 2 ประเภท (รายละเอียดของเทอร์บิวเลเตอร์ ประเภทต่างๆ อยู่ในบทที่ 1) คือ

1) เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวย Conical-ring turbulators (CORT)

2) เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟือง Gear-ring turbulatos (GRT)

5.5.1 เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวย Conical-ring turbulators (CORT)

รูปที่ 5.28 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่านัสเซลสนัมเบอร์เฉลี่ยกับค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์ ภายในท่อกลมสำหรับกรณีของ CORT กับท่อกลมผิวเรียบ

รูปที่ 5.28 แสดงการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่านัสเซลสนัมเบอร์เฉลี่ยกับ ค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์ภายในท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวยกับท่อกลมผิวเรียบ ผลจาก การคำนวณสรุปว่า อัตราการถ่ายเทความร้อนที่มีค่าดีที่สุด คือ กรณีที่ค่า DR = 0.5 และค่า PR = 4 ซึ่งพบว่าค่านัสเซลสนัมเบอร์เฉลี่ยเพิ่มขึ้นถึง 87% ถึง 199% เมื่อเปรียบเทียบกับท่อกลมผิวเรียบ

รูปที่ 5.29 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่านัสเซลสนัมเบอร์เฉลี่ยกับค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์ ภายในท่อกลมสำหรับกรณีของ CRT กับ CORT

รูปที่ 5.29 แสดงการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่านัสเซลสนัมเบอร์เฉลี่ยกับ ค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์ โดยทำการเปรียบเทียบท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) กับเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวย (CORT) ในกรณีที่ค่า DR = 0.5, 0.6 และ 0.7 และค่า PR = 4 ผลจากเปรียบเทียบสรุปว่า ค่านัสเซลสนัมเบอร์เฉลี่ยกรณีของ CORT เพิ่มขึ้น 3% ถึง 8% เมื่อ เปรียบเทียบกับกรณีของ CRT

สามารถสังเกตการแลกเปลี่ยนความร้อนของของไหลภายในท่อกลมกับผนังของท่อกลมได้ จากรูปร่างอุณหภูมิ (Temperature contour) สำหรับกรณีของ CORT กรณีที่ค่า DR = 0.5 และค่า PR = 4 ดังแสดงในรูปที่ 5.30 ถึง 5.35

รูปที่ 5.30 รูปร่างอุณหภูมิของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวย (CORT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 ที่ค่า Re = 4,000

รูปที่ 5.31 ภาพขยายรูปร่างอุณหภูมิของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวน กรวย (CORT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 ที่ค่า Re = 4,000

รูปที่ 5.32 รูปร่างอุณหภูมิของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวย (CORT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 ที่ค่า Re = 8,000

รูปที่ 5.33 รูปร่างอุณหภูมิของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวย (CORT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 ที่ค่า Re = 12,000

รูปที่ 5.35 รูปร่างอุณหภูมิของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวย (CORT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 ที่ค่า Re = 20,000

รูปที่ 5.30 ถึง 5.35 แสดงรูปร่างอุณหภูมิของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้ง เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวย (CORT) กรณีที่ค่า DR = 0.5 และค่า PR= 4 ที่ค่า Re ตั้งแต่ 4,000 ถึง 20,000 พบว่าการแลกเปลี่ยนความร้อนดีที่สุดระหว่างของไหลภายในท่อกลมกับผนังภายนอกสำหรับ กรณีที่ค่า DR = 0.5 และค่า PR = 4 ที่ค่า Re = 20,000 โดยอุณหภูมิผนังภายนอกลดลงเหลือเพียง 373.13 K เมื่อเปรียบเทียบที่ค่า Re = 4,000 พบว่ามีความแลกเปลี่ยนความร้อนไม่ค่อยดีนัก โดย อุณหภูมิผนังภายนอกสูงที่สุดเท่ากับ 576.51 K โดยผลลัพธ์ที่ได้จะสอดคล้องกับกรณีของ CRT

เมื่อสังเกตภาพขยายรูปร่างอุณหภูมิแสดงดังรูปที่ 5.31 พบว่าที่บริเวณผนังส่วนปลายของ ของท่อกลมมีการแบ่งอุณหภูมิอย่างเห็นได้ชัด ทั้งนี้เป็นเพราะผนังภายนอกของท่อกลมได้รับอิทธิพล ของอุณหภูมิของของไหลภายในท่อกลมค่อนข้างน้อย จึงทำให้บริเวณดังกล่าวปรากฏแถบสีแดงได้ อย่างชัดเจน กล่าวคือ มีอุณหภูมิสูงสุดที่บริเวณผนังส่วนปลายของของท่อกลม เช่นเดียวกับกรณี ของ CRT

รูปที่ 5.36 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทานกับค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์ ภายในท่อกลมสำหรับกรณีของ CORT

รูปที่ 5.36 แสดงการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทานกับ ค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์ภายในท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวย (CORT) ผลจากการคำนวณ สรุปว่า ท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวยกรณีที่ค่า DR = 0.5 และค่า PR= 4 มีค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทานสูงที่สุดเช่นเดียวกับกรณีของ CRT ซึ่งเป็นไปตามที่คาดไว้ล่วงหน้า

รูปที่ 5.37 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทานกับค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์ ภายในท่อกลมสำหรับกรณีของ CRT กับ CORT

รูปที่ 5.37 แสดงการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทานกับ ค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์โดยเปรียบเทียบท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) กับ เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวย (CORT) ในกรณีที่ค่า DR = 0.5, 0.6 และ 0.7 และค่า PR = 8 ผลจาก การคำนวณสรุปว่า ค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทานที่มีค่าสูงที่สุด คือ ท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์ วงแหวนกรวยกรณีที่ค่า DR = 0.5 และค่า PR = 4 เช่นเดียวกับกรณีของ CRT และยังพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทานกรณีของ CORT เพิ่มขึ้น 2% ถึง 5% เมื่อเปรียบเทียบกับกรณีของ CRT จากผลการคำนวณที่ได้ทำให้สามารถสรุปได้ว่า การปรับปรุงรูปร่างของ CRT ให้มีลักษณะที่ เปลี่ยนไปเป็น CORT ทำให้มีผลต่อการเพิ่มขึ้นของค่าความดันตกคร่อม และค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียด ทานเพียงเล็กน้อย อย่างไรก็ตามอัตราการถ่ายเทความร้อนดีที่สุดคือ กรณีของ CORT

รูปที่ 5.39 ภาพขยายเวกเตอร์ความเร็วของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวน กรวย (CORT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 ที่ค่า Re = 20,000

รูปที่ 5.38 แสดงเวกเตอร์ความเร็วของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์ วงแหวนกรวย (CORT) กรณีที่ค่า DR = 0.5 และค่า PR= 4 ที่ค่า Re = 20,000 พบว่า ท่อกลมที่ ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวยมีค่านัสเซลสนัมเบอร์เฉลี่ยมีค่าเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เป็นผลมาจากการ เปลี่ยนรูปร่างของเทอร์บิวเลเตอร์จะส่งผลให้ความเร็วเพิ่มขึ้นที่บริเวณทางออกของเทอร์บิวเลเตอร์ กรวย ซึ่งเป็นผลลัพธ์ที่น่าพอใจอย่างมากในการปรับปรุงประสิทธิภาพการถ่ายเทความร้อน แต่สำหรับ การติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวยนั้นจะเกิดช่วงบริเวณการไหลที่หมุนวนของของไหล (Recirculation region) ซึ่งแสดงภาพขยายเวกเตอร์ของอากาศดังรูปที่ 5.39

การเกิดบริเวณการไหลหมุนวน (Recirculation region) สำหรับการไหลแบบปั่นป่วนที่ไหล ผ่านสิ่งกีดขวาง และเทอร์บิวเลเตอร์จะเกิดขึ้นบริเวณด้านหลังของสิ่งกีดขวาง หรือบริเวณด้านหลัง ของเทอร์บิวเลเตอร์ที่สัมผัสกับผนังของท่อกลม โดยบริเวณที่เกิดการไหลหมุนวนนั้นจะเกิดขึ้นจากการ แยกตัวของการไหลที่ผ่านสิ่งกีดขวาง และเทอร์บิวเลเตอร์ โดยจะส่งผลให้ของไหลบริเวณนั้น

ANSYS

มีความดันลดต่ำลง เนื่องจากของไหลจะมีลักษณะการไหลที่หมุนวนบริเวณดังกล่าวตลอดช่วงการไหล ภายในท่อกลม แสดงดังรูปที่ 5.40 และ 5.41

วงแหวนกลม (CRT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 ที่ค่า Re = 20,000

ANSYS R15.0

รูปที่ 5.41 ภาพขยายเส้นกระแสการไหลของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์ วงแหวนกรวย (CORT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 ที่ค่า Re = 20,000

รูปที่ 5.40 และ 5.41 แสดงภาพขยายเส้นกระแสการไหลของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกลม (CRT) และเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวย (CORT) กรณีที่ค่า DR = 0.5 และค่า PR= 4 ที่ค่า Re = 20,000 เมื่อสังเกตเส้นกระแสการไหลของอากาศบริเวณ ทางออกของเทอร์บิวเลเตอร์ที่สัมผัสกับผนังท่อกลม พบว่า บริเวณดังกล่าวจะเกิดช่วงการไหลหมุนวน (Recirculation region) ทั้งนี้เป็นผลมาจากลักษณะการไหลที่ถูกกีดขวางโดยอุปกรณ์เทอร์บิวเลเตอร์ ดังนั้นจะเกิดการเปลี่ยนแปลงความดันค่อนข้างมากที่บริเวณนั้น จึงส่งผลให้ค่าความดันตกคร่อม และ ค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทานเพิ่มขึ้นจากการติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์ทั้งสองรูปแบบ

จะเห็นได้ว่า จากการติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์ทั้งสองรูปแบบจะส่งผลให้ค่านัสเซลสนัมเบอร์ เฉลี่ยเพิ่มขึ้นซึ่งเป็นผลลัพธ์ที่น่าพอใจสำหรับการปรับปรุงประสิทธิภาพการถ่ายเทความร้อน แต่ค่า สัมประสิทธิ์แรงเสียดทานกลับมีค่าที่เพิ่มขึ้นจากเดิมดังที่คาดไว้ จึงได้ทำการปรับปรุงให้ค่าสัมประสิทธิ์ แรงเสียดทานภายในท่อกลมลดน้อยลง คือ วิธีการตัดบางส่วนออก (Cut-out) ตรงบริเวณพื้นผิวรอบ เส้นผ่านศูนย์กลางของเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวย เพื่อลดค่าความดันตกคร่อมภายในท่อกลม บริเวณที่สัมผัสกับเทอร์บิวเลเตอร์ ให้มีลักษณะรูปร่างที่เปลี่ยนไปเป็นเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟือง

5.5.2 เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟือง Gear-ring turbulatos (GRT)

รูปที่ 5.42 แสดงการเปรียบเทียบผลที่ได้จากการคำนวณค่านัสเซลสนัมเบอร์เฉลี่ยที่ ค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์ต่างๆ ภายในท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟืองในกรณีต่างๆ โดยทำ การเปลี่ยนแปลงค่า DR ค่า PR และค่า N ผลจากการคำนวณสรุปว่า ค่าการถ่ายเทความร้อนที่ดีที่สุด ของการติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์เฟืองโดยที่ N = 6, 8 และ 10 คือกรณีที่ค่า DR = 0.5 และค่า PR = 4 เช่นเดียวกับกรณีของ CRT และ CORT

Reynolds number

รูปที่ 5.42 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่านัสเซลสนัมเบอร์เฉลี่ยกับค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์ ภายในท่อกลมสำหรับกรณีของ GRT

รูปที่ 5.43 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่านัสเซลสนัมเบอร์เฉลี่ยกับค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์ ภายในท่อกลมสำหรับกรณีของการติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์รูปแบบต่างๆ กับท่อผิวเรียบ

รูปที่ 5.43 แสดงการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่านัสเซลสนัมเบอร์เฉลี่ยกับ ค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์ภายในท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์ทั้งสามรูปแบบกรณีที่ค่า DR = 0.5 และค่า PR = 4 ผลการคำนวณสรุปว่า อัตราการถ่ายเทความร้อนที่มีค่าสูงที่สุด คือ ท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเล เตอร์วงแหวนเฟืองโดยที่ N = 6 พบว่า ค่านัสเซลสนัมเบอร์เฉลี่ยที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์รูปแบบ วงแหวนเฟืองเพิ่มขึ้นถึง 73% ถึง 143% เมื่อเปรียบเทียบกับท่อกลมผิวเรียบ แต่มีค่าลดลง 15% ถึง 18% เมื่อเปรียบเทียบกับท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม และเทอร์บิวเลเตอร์ วงแหวนกรวย

จะเห็นได้ว่า ผลกระทบที่ได้จากการตัดบางส่วนออกบริเวณพื้นผิวของเส้นรอบวงของ เทอร์บิวเลเตอร์จึงทำให้ลดพื้นที่แลกเปลี่ยนความร้อน สังเกตได้จากรูปร่างอุณหภูมิ รูปร่างของ พลังงานจลน์ของความปั่นป่วน และเวกเตอร์ความเร็ว โดยอากาศสามารถไหลผ่านช่องที่ถูกตัดออก ซึ่งบริเวณดังกล่าวมีการเพิ่มระดับความแปรปวนของการไหล และทำให้ผนังของท่อกลมได้รับอิทธิพล จากอุณหภูมิของของไหลภายในท่อกลมได้มาก (แสดงดังรูปที่ 5.44 ถึง 5.50)

รูปที่ 5.45 รูปร่างพลังงานจลน์ของความปั่นป่วนของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์ วงแหวนวงเฟือง (GRT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 และ N = 6 ที่ค่า Re = 4,000

เฟือง (GRT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 และ N = 6 ที่ค่า Re = 4,000

ANSYS R15.0

รูปที่ 5.47 รูปร่างอุณหภูมิของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟือง (GRT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 และ N = 8 ที่ค่า Re = 4,000

เฟือง (GRT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 และ N = 8 ที่ค่า Re = 4,000

ANSYS R15.0

รูปที่ 5.49 รูปร่างอุณหภูมิของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟือง (GRT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 และ N = 10 ที่ค่า Re = 4,000

รูปที่ 5.50 ภาพขยายเวกเตอร์ความเร็วของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวน เฟือง (GRT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 และ N = 10 ที่ค่า Re = 4,000

รูปที่ 5.44 ถึง 5.50 แสดงรูปร่างอุณหภูมิ รูปร่างพลังงานจลน์ของความปั่นป่วน และ เวกเตอร์ความเร็วของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟือง (GRT) กรณีที่ค่า DR = 0.5 และค่า PR= 4 โดยที่ N = 6, 8 และ 10 ที่ค่า Re = 4,000 ผลการคำนวณสรุปว่า สำหรับ รูปร่างอุณหภูมิของท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟืองกรณี N = 6 มีการถ่ายเทความร้อนที่ ดีที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับกรณี N = 8 และ 10 ทั้งนี้เป็นผลมาจากภายในท่อกลมมีพื้นที่แลกเปลี่ยน ความร้อนมากที่สุด และมีการเพิ่มระดับความแปรปวนบริเวณช่องที่ถูกตัดออกใกล้กับผนังท่อกลม (แสดงดังรูปที่ 5.45) ทำให้ผนังของท่อกลมสามารถรับอิทธิพลจากอุณหภูมิของไหลภายในท่อกลมได้ และสำหรับเวกเตอร์ความเร็วของท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟืองทั้งสามกรณี มี ความเร็วสูงที่สุดบริเวณทางออกของเทอร์บิวเลเตอร์และบริเวณช่องที่ถูกตัดออก สามารถสรุปได้ว่า จำนวนช่องที่ถูกตัดออกเพิ่มขึ้น ความเร็วของของไหลสามารถกระจายตัวไปยังช่องว่างโดยที่ของไหล สามารถไหลผ่านสิ่งกีดขวางได้

ANSYS

109

รูปที่ 5.51 ภาพขยายเส้นกระแสการไหลของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวน เฟือง (GRT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 และ N = 10 ที่ค่า Re = 4,000

รูปที่ 5.51 แสดงภาพขยายเส้นกระแสการไหลของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมติดตั้ง เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟือง (GRT) กรณีที่ค่า DR = 0.5 และค่า PR= 4 โดยที่ N = 10 ที่ค่า Re = 4,000 โดยการติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์เฟืองนั้นอากาศสามารถไหลผ่านบริเวณทางออกของ เทอร์บิวเลเตอร์ เช่นเดียวกับกรณีของ CRT และ CORT แต่ในกรณีของ GRT นั้นของไหลสามารถ กระจายตัวและไหลผ่านบริเวณช่องที่ถูกตัดออกได้ ทำให้มีการเพิ่มระดับความแปรปวนบริเวณ ดังกล่าว

รูปที่ 5.52 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทานกับค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์ ภายในท่อกลมสำหรับกรณีของ GRT

รูปที่ 5.52 แสดงการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทานกับ ค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์ภายในท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟือง (GRT) โดยทำการ เปลี่ยนแปลงค่า DR ค่า PR และค่า N ผลจากการคำนวณสรุปว่า ค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทานที่ดี ที่สุดของการติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์เฟืองโดยที่ N = 6, 8 และ 10 คือ กรณีที่ค่า DR = 0.7 และค่า PR = 8 เช่นเดียวกับกรณีของ CRT และ CORT

จุหาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 5.53 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทานกับค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์ ภายในท่อกลมสำหรับกรณีของ GRT กับ CORT

รูปที่ 5.53 แสดงการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทานทกับ ค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์ภายในท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟือง (GRT) ในกรณีที่ค่า DR = 0.7 และค่า PR = 8 สำหรับจำนวนช่องที่ถูกตัดออกโดยที่ N = 6, 8 และ 10 ผลการคำนวณสรุปว่า ค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทานที่มีค่าดีที่สุดคือ ท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟืองกรณีโดยที่ N = 10 พบว่าค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทานที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์รูปแบบวงแหวนเฟืองลดลง 28% ถึง 74% เมื่อเปรียบเทียบกับท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนรงกรวย จากผลการคำนวณสำหรับการลดลงของค่าความดันตกคร่อม และค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียด ภายในท่อกลม ทำให้ทราบว่า การติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์นั้นจะช่วยเพิ่มค่าอัตราการถ่ายเทความร้อนที่ ดีขึ้นมาก แต่ในขณะเดียวกันจะส่งผลให้ค่าความดันตกคร่อมเพิ่มขึ้นด้วยตามที่คาดไว้ ซึ่งการติดตั้ง เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟืองนั้นสามารถช่วยลดค่าความดันตกคร่อม และค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียด ภายในท่อกลมได้บางส่วน โดยยังคงค่าอัตราการถ่ายเทความร้อนที่สูงอยู่

รูปที่ 5.54 แสดงรูปร่างความเร็วของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟือง (GRT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 ที่ค่า Re = 20,000 และ N = 6

รูปที่ 5.55 ภาพขยายเวกเตอร์ความเร็วของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวน เฟือง (GRT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 ที่ค่า Re = 20,000 และ N = 6

รูปที่ 5.56 ภาพขยายเส้นกระแสการไหลของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวน เฟือง (GRT) กรณี DR = 0.5, PR= 4 ที่ค่า Re = 20,000 และ N = 6

รูปที่ 5.54 แสดงเวกเตอร์ความเร็วของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์ วงแหวนเฟือง (GRT) กรณีที่ค่า DR = 0.5, PR= 4 ที่ค่า Re = 20,000 และโดยที่ N = 6 จะสังเกตเห็นว่า เวกเตอร์ความเร็วสามารถไหลผ่านบริเวณทางออกของเทอร์บิวเลเตอร์และบริเวณ ช่องที่ถูกตัดออกและสำหรับรูปที่ 5.55 และ 5.56 แสดงภาพขยายเวกเตอร์ และเส้นกระแสการไหล ของความเร็วของอากาศที่ไหลผ่านท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟือง พบว่าอากาศสามารถ ไหลผ่านบริเวณช่องที่ถูกตัดออกได้ สามารถลดการเกิดช่วงบริเวณการไหลหมุนวน (Recirculation region) จึงทำให้ลดการเปลี่ยนแปลงความดันลงได้ จึงส่งผลให้ช่วยลดค่าความดันตกคร่อม และ สัมประสิทธิ์แรงเสียดทานลงได้

จะเห็นได้ว่า เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟืองเป็นนวัตกรรมที่ช่วยลดค่าความดันตกคร่อม และ ค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดภายในท่อกลม ซึ่งลักษณะรูปเฟืองที่เกิดขึ้นนั้นเป็นการขึ้นรูปที่ไม่ยากนัก เช่น เมื่อเปรียบเทียบกับการขึ้นรูปของเทอร์บิวเลเตอร์แบบแผ่นเกลียวบิด [11, 21] เป็นต้น สำหรับในแง่ ของประสิทธิภาพการถ่ายเทความร้อนนั้น พบว่า เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟืองมีค่านัสเซลสนัมเบอร์ที่ ลดลงบ้างเมื่อเปรียบเทียบกับเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลมและวงแหวนกรวย แต่สำหรับค่าความ ดันตกคร่อมจะลดลงมากอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบลักษณะการเจาะรูของเทอร์บิวเลเตอร์ พบว่า การตัดบางส่วนออก (Cut-out) สำหรับเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟืองนั้นมีประสิทธิภาพที่ดีกว่า การเจาะรูสำหรับการทดลองของ Kongkaitpaiboon al et. [5] (แสดงการเปรียบเทียบดังรูปที่ 4.7 และ 4.8)

5.6 ค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนภายในท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์

การศึกษาค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนภายในท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์เป็น แฟกเตอร์ที่บอกถึงการเพิ่มประสิทธิภาพการถ่ายเทความร้อนระหว่างของไหลกับท่อกลมที่ติดตั้ง เทอร์บิวเลเตอร์ และสามารถบ่งบอกถึงความสามารถในการถ่ายเทความร้อนของอุปกรณ์แลกเปลี่ยน ความร้อนหรือความสามารถในการใช้งาน ซึ่งค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนที่ดีนั้นต้องประกอบไป ด้วยปัจจัยดังต่อไปนี้คือ ค่าการถ่ายเทความร้อนที่สูง และในขณะเดียวกันต้องมีค่าความดันตกคร่อมที่ ต่ำด้วย ซึ่งค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนเป็นแฟกเตอร์ระหว่างอัตราส่วนของค่านัสเซลสนัมเบอร์ กับค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทาน ดังแสดงรายละเอียดใน 4.2.3

รูปที่ 5.57 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนกับ ค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์ภายในท่อกลมสำหรับกรณีของ CRT

หาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 5.57 แสดงการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนกับ ค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์ภายในท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม โดยทำการเปลี่ยนแปลง กรณีที่ค่า DR = 0.5, 0.6 และ 0.7 และค่า PR = 4 และ 8 ผลจากการคำนวณสรุปว่า การติดตั้ง เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลมกรณีที่ค่า DR = 0.7 และค่า PR= 4 มีค่าสมรรถนะการถ่ายเทความ ร้อนที่ดีที่สุด เป็นผลมาจากค่านัสเซลสนัมเซลสนัมเบอร์ที่ค่อนข้างสูง และค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียด ทานต่ำที่สุด

5.6.2 ท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวย

ุพาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 5.58 แสดงการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนกับ ค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์ภายในท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวย โดยทำการเปลี่ยนแปลง กรณีที่ค่า DR = 0.5, 0.6 และ 0.7 และค่า PR = 4 และ 8 ผลจากการคำนวณสรุปว่า การติดตั้ง เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวยกรณีที่ค่า DR = 0.7 และค่า PR= 4 มีค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อน ที่ดีที่สุดเช่นเดียวกับกรณีของ CRT

5.6.3 ท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟือง

รูปที่ 5.59 แสดงการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนกับ ค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์ ภายในท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟือง (GRT) ในกรณีต่างๆ โดยทำ การเปลี่ยนแปลงกรณีที่ค่า DR = 0.5, 0.6 และ 0.7 และค่า PR = 4 และ 8 และผลกระทบที่ได้จาก จำนวนช่องที่ถูกตัดออก (*N*) ผลจากการคำนวณสรุปว่า ค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนที่ดีที่สุดของ การติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์เฟืองโดยที่ *N* = 6, 8 และ 10 คือ การติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟือง กรณีที่ค่า DR = 0.7 และค่า PR = 4 เช่นเดียวกับกรณีของ CRT และ CORT

รูปที่ 5.60 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนกับ ค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์ภายในท่อกลมสำหรับกรณีของ GRT กรณีที่ค่า DR = 0.7 และ PR = 4

รูปที่ 5.60 แสดงการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนกับ ค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์ภายในท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟือง (GRT) ในกรณีที่ค่า DR = 0.7 และ PR = 4 สำหรับจำนวนช่องที่ถูกตัดออกโดยที่ N = 6, 8 และ 10 ผลการคำนวณ สรุปว่า กรณีการติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์เฟืองกรณีจำนวนช่องที่ถูกตัดออกโดยที่ N = 6 ให้ค่าสมรรถนะ การถ่ายเทความร้อนที่มีค่าสูงที่สุดเท่ากับ 1.42 เท่าของท่อกลมผิวเรียบที่ค่า Re = 4,000 ซึ่งมี หลักเกณฑ์การวัดค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อน ดังแสดงรายละเอียดใน 4.2.3

เหาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 5.61 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนกับ ค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์ภายในท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนรูปแบบต่างๆ

รูปที่ 5.61 แสดงการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนกับ ค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์ภายในท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนรูปแบบต่างๆ ในกรณีที่ค่า DR = 0.5, 0.6 และ 0.7 และ PR = 4 สามารถสรุปได้ว่า การติดตั้งด้วยเทอร์บิวเลเตอร์เฟืองกรณีที่ ค่า DR = 0.7 และ PR = 4 และโดยที่ *N* = 6 ให้ค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนที่ดีที่สุด เป็นผลมา จากการ ผลกระทบของค่า DR ค่า PR และค่า *N* โดยค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนที่มีค่าสูงที่สุด เท่ากับ 1.42 เท่าของท่อกลมผิวเรียบที่ค่า Re = 4,000 สำหรับการติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวน
วงกลม และเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวยที่มีค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนที่ดีที่สุดเท่ากับ 1.03 และ 1.10 เท่าของท่อกลมผิวเรียบ ตามลำดับ โดยที่ค่า Re = 4,000 เช่นเดียวกัน

รูปที่ 5.62 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนกับ ค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์ต่างๆ ภายในท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนรูปแบบต่างๆ ในกรณีที่ค่า DR = 0.7 และ PR = 4

รูปที่ 5.62 แสดงการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนกับ ค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์ภายในท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนรูปแบบต่างๆ ในกรณีที่ค่า DR = 0.7 และ PR = 4 สามารถสรุปได้ว่า การติดตั้งด้วยเทอร์บิวเลเตอร์เฟืองโดยที่ *N* = 6 ให้ค่า สมรรถนะการถ่ายเทความร้อนดีที่โดยเพิ่มขึ้น 30% ถึง 38% เมื่อเปรียบเทียบกับเทอร์บิวเลเตอร์วง แหวนวงกลม และเพิ่มขึ้น 22% ถึง 30% เมื่อเปรียบเทียบกับเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวย เมื่อ พิจารณาที่ค่าอัตราส่วนเส้นผ่านศูนย์กลาง และอัตราส่วนระยะห่างที่เท่ากัน (กรณีที่ค่า DR = 0.7 และ PR = 4) พบว่า เทอร์บิวเลเตอร์เฟืองมีค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนที่ดีที่สุด ทั้งนี้เป็น ผลกระทบจากจำนวนซ่องที่ถูกตัดออก (*N*) โดยทำให้ค่าความดันตกคร่อม และสัมประสิทธิ์แรงเสียด ทานลดลง และยังสามารถสรุปได้ว่า ค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนจะมีค่าลดลง เมื่อค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

5.7 การเปรียบเทียบสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนภายในท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์

การเปรียบเทียบสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนภายในท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์จะทำ การแบ่งออกเป็น 4 ช่วง โดยแต่ละช่วงนั้นมีความหมายเชิงคุณภาพดังต่อไปนี้

ช่วงที่ (1) Nu↑f ↓หมายถึง กรณีที่มีค่าอัตราการถ่ายเทความร้อนสูงมาก และค่าความดัน ตกคร่อมต่ำ โดยช่วงนี้เป็นช่วงที่มีค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนในระดับดีที่สุด

ช่วงที่ (2) Nu ↓ f ↓ และ ช่วงที่ (3) Nu ↑ f ↑ ไม่สามารถบอกได้แน่ชัดว่าช่วงไหนมีค่า สมรรถนะการถ่ายเทความร้อนในระดับที่ดีกว่ากัน เพราะทั้งสองช่วงนี้มีข้อดีและข้อเสียต่างกัน โดยทั้ง สองช่วงนี้เป็นช่วงที่มีค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนในระดับปานกลาง

ช่วงที่ (4) Nu ↓ f ↑ หมายถึง กรณีที่มีค่าอัตราการถ่ายเทความร้อนต่ำ และค่าความดันตก คร่อมสูงมาก โดยช่วงนี้เป็นช่วงที่มีค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนในระดับแย่ที่สุด

> จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University

รูปที่ 5.63 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่านัสเซลสนัมเบอร์กับค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทาน ภายในท่อกลมสำหรับกรณีของ CRT

รูปที่ 5.63 แสดงการเปรียบเทียบของความสัมพันธ์ระหว่างค่านัสเซลสนัมเบอร์กับ ค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทานสำหรับท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลมกรณีที่ค่า DR = 0.5, 0.6 และ 0.7 และ PR = 4 และ 8 จากการเปรียบเทียบสามารถแสดงรายละเอียดได้ดัง ตารางที่ 5.3 โดยช่วงที่มีค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนในระดับดีที่สุดคือ ช่วงที่ (1)

ตารางที่ 5.3 การเปรียบเทียบช่วงระดับของค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนของท่อกลมที่ติดตั้ง เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT)

Case	DR = 0.5	DR = 0.5	DR = 0.6	DR = 0.6	DR = 0.7	DR = 0.7	Plain
Re	PR = 4	PR = 8	PR = 4	PR = 8	PR = 4	PR = 8	tube
4,000	(4)	(4)	(4)	(2)	(2)	(2)	(2)
8,000	(4)	(4)	(4)	(2)	(2)	(2)	(2)
12,000	(3)	(4)	(3)	(2)	(2)	(2)	(2)
16,000	(3)	(3)	(3)	(1)	(1)	(2)	(2)
20,000	(3)	(3)	(1)	(1)	(1)	(1)	(2)

ตารางที่ 5.3 แสดงการเปรียบเทียบช่วงระดับของค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนของท่อ กลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม (CRT) พบว่าค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนในระดับดี ที่สุดคือ กรณีที่ค่า DR = 0.6 และ PR = 8 และกรณีที่ค่า DR = 0.7 และ PR = 4 และ 8 (ช่วงที่ (1)) สามารถหาทำการเปรียบเทียบเพื่อหาค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนได้แสดงดังรูปที่ 5.64

รูปที่ 5.64 การเปรียบเทียบค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนภายในท่อกลมสำหรับกรณีของ CRT

รูปที่ 5.64 แสดงการเปรียบเทียบค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนสำหรับท่อกลมที่ติดตั้ง เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลมกรณีที่ค่า DR = 0.6 และ PR = 8 และกรณีที่ค่า DR = 0.7 และ PR = 4 และ 8 ที่ค่า Re = 4,000 ถึง 20,000 ซึ่งแสดงได้ตามลักษณะเส้นตรงสีแดงของแต่ละช่วง และมีค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนของท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์ (Heat transfer performance, *n*,) เป็นแฟกเตอร์ที่บ่งบอกถึงค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนซึ่งมีรูปแบบสมการ คล้ายคลึงกับสมการของ Webb [34] จากรูปดังกล่าวสามารถแสดงให้เห็นว่า กรณีที่ค่า DR = 0.7 และ PR = 4 ที่ค่า Re = 20,000 มีค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนดีที่สุดสำหรับกรณีของ CRT เท่ากับ 164 %

รูปที่ 5.65 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่านัสเซลสนัมเบอร์กับค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทาน ภายในท่อกลมสำหรับกรณีของ CORT

รูปที่ 5.65 แสดงการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่านัสเซลสนัมเบอร์กับค่าสัมประสิทธิ์ แรงเสียดทานสำหรับท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวยกรณีที่ค่า DR = 0.5, 0.6 และ 0.7 และ PR = 4 และ 8 จากการเปรียบเทียบสามารถแสดงรายละเอียดได้ดังตารางที่ 5.4 โดยช่วงที่มีค่า สมรรถนะการถ่ายเทความร้อนในระดับดีที่สุดคือ ช่วงที่ (1)

ตารางที่ 5.4 การเปรียบเทียบช่วงระดับของค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนของท่อกลมที่ติดตั้ง เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวย (CORT)

Case	DR = 0.5	DR = 0.5	DR = 0.6	DR = 0.6	DR = 0.7	DR = 0.7	Plain
Re	PR = 4	PR = 8	PR = 4	PR = 8	PR = 4	PR = 8	tube
4,000	(4)	(4)	(4)	(4)	(2)	(2)	(2)
8,000	(4)	(4)	(4)	(4)	(2)	(2)	(2)
12,000	(3)	(3)	(3)	(4)	(1)	(2)	(2)
16,000	(3)	(3)	(3)	(1)	(1)	(2)	(2)
20,000	(3)	(3)	(3)	(1)	(1)	(1)	(2)

ตารางที่ 5.4 แสดงการเปรียบเทียบช่วงระดับของค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนของท่อ กลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกรวย (CORT) พบว่ากรณีที่ค่า DR = 0.6 และ PR = 8 และ กรณีที่ค่า DR = 0.7 และ PR = 4 และ 8 ให้ค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนในระดับดีที่สุด (ช่วงที่ (1)) สามารถหาทำการเปรียบเทียบเพื่อหาค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนได้แสดงดังรูปที่ 5.66

รูปที่ 5.66 การเปรียบเทียบค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนภายในท่อกลมสำหรับกรณีของ CORT

รูปที่ 5.66 แสดงการเปรียบเทียบค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนสำหรับท่อกลมที่ติดตั้ง เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวยกรณีที่ค่า DR = 0.6 และ PR = 8 และกรณีที่ค่า DR = 0.7 และ PR = 4 และ 8 ที่ค่า Re = 4,000 ถึง 20,000 จากการเปรียบเทียบแสดงให้เห็นว่า กรณีที่ค่า DR = 0.7 และ PR = 4 ที่ค่า Re = 20,000 มีค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนดีที่สุดสำหรับกรณี ของ CORT เท่ากับ 175 %

รูปที่ 5.67 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่านัสเซลสนัมเบอร์กับค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทาน ภายในท่อกลมสำหรับกรณีของ GRT (N = 6)

รูปที่ 5.67 แสดงการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่านัสเซลสนัมเบอร์กับค่าสัมประสิทธิ์ แรงเสียดทานสำหรับท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟืองกรณีที่ค่า DR = 0.5, 0.6 และ 0.7 และ PR = 4 และ 8 และ N = 6 จากการเปรียบเทียบสามารถแสดงรายละเอียดได้ดังตารางที่ 5.5 โดยช่วงที่มีค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนในระดับดีที่สุดคือ ช่วงที่ (1)

ตารางที่ 5.5 การเปรียบเทียบช่วงระดับของค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนของท่อกลมที่ติดตั้ง เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟือง (GRT) กรณีที่ค่า N = 6

Case	DR = 0.5	DR = 0.5	DR = 0.6	DR = 0.6	DR = 0.7	DR = 0.7	Plain
Re	PR = 4	PR = 8	PR = 4	PR = 8	PR = 4	PR = 8	tube
4,000	(4)	(4)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)
8,000	(4)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)
12,000	(4)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)
16,000	(3)	(2)	(1)	(2)	(1)	(2)	(2)
20,000	(3)	(1)	(1)	(1)	(1)	(2)	(2)

ตารางที่ 5.5 แสดงการเปรียบเทียบช่วงระดับของค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนของท่อ กลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟือง (GRT) กรณีที่ค่า *N* = 6 พบว่ากรณีที่ค่า DR = 0.5 และ PR = 8 กรณีที่ค่า DR = 0.6 และ PR = 4 และ 8 และกรณีที่ค่า DR = 0.7 และ PR = 4 ให้ค่า สมรรถนะการถ่ายเทความร้อนในระดับดีที่สุด (ช่วงที่ (1)) สามารถหาทำการเปรียบเทียบเพื่อหาค่า สมรรถนะการถ่ายเทความร้อนได้แสดงดังรูปที่ 5.68

รูปที่ 5.68 การเปรียบเทียบค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนภายในท่อกลมสำหรับกรณีของ GRT กรณีที่ค่า N = 6

รูปที่ 5.68 แสดงการเปรียบเทียบค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนสำหรับท่อกลมที่ติดตั้ง เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟืองกรณีที่ค่า DR = 0.5 และ PR = 8 กรณีที่ค่า DR = 0.6 และ PR = 4 และ 8 และกรณีที่ค่า DR = 0.7 และ PR = 4 ที่ค่า Re = 4,000 ถึง 20,000 จากการ เปรียบเทียบแสดงให้เห็นว่า กรณีที่ค่า DR = 0.7 และ PR = 4 ที่ค่า Re = 20,000 มีค่าสมรรถนะการ ถ่ายเทความร้อนดีที่สุดสำหรับกรณีของ GRT กรณีที่ค่า N = 6 เท่ากับ 185 %

รูปที่ 5.69 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่านัสเซลสนัมเบอร์กับค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทาน ภายในท่อกลมสำหรับกรณีของ GRT (N = 8)

รูปที่ 5.69 แสดงการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่านัสเซลสนัมเบอร์กับค่าสัมประสิทธิ์ แรงเสียดทานสำหรับท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟืองกรณีที่ค่า DR = 0.5, 0.6 และ 0.7 และ PR = 4 และ 8 และ N = 8 จากการเปรียบเทียบสามารถแสดงรายละเอียดได้ดังตารางที่ 5.6 โดยช่วงที่มีค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนในระดับดีที่สุดคือ ช่วงที่ (1)

ตารางที่ 5.6 การเปรียบเทียบช่วงระดับของค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนของท่อกลมที่ติดตั้ง เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟือง (GRT) กรณีที่ค่า N = 8

Case	DR = 0.5	DR = 0.5	DR = 0.6	DR = 0.6	DR = 0.7	DR = 0.7	Plain
Re	PR = 4	PR = 8	PR = 4	PR = 8	PR = 4	PR = 8	tube
4,000	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)
8,000	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)
12,000	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)
16,000	(2)	(2)	(1)	(2)	(2)	(2)	(2)
20,000	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(2)	(2)

ตารางที่ 5.6 แสดงการเปรียบเทียบช่วงระดับของค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนของท่อ กลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟือง (GRT) กรณีที่ค่า N = 8 พบว่ากรณีที่ค่า DR = 0.5 และ PR = 4 และ 8 กรณีที่ค่า DR = 0.6 และ PR = 4 และ 8 และกรณีที่ค่า DR = 0.7 และ PR = 4 ให้ ค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนในระดับดีที่สุด (ช่วงที่ (1)) สามารถหาทำการเปรียบเทียบเพื่อหาค่า สมรรถนะการถ่ายเทความร้อนได้แสดงดังรูปที่ 5.70

รูปที่ 5.70 การเปรียบเทียบค่าสมรรถนะการถ่ายเท็ความร้อนภายในท่อกลมสำหรับกรณีของ GRT กรณีที่ค่า N = 8

รูปที่ 5.70 แสดงการเปรียบเทียบค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนสำหรับท่อกลมที่ติดตั้ง เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวยกรณีที่ค่า DR = 0.5 และ PR = 4 และ 8 กรณีที่ค่า DR = 0.6 และ PR = 4 และ 8 และกรณีที่ค่า DR = 0.7 และ PR = 4 ที่ค่า Re = 4,000 ถึง 20,000 จากการ เปรียบเทียบแสดงให้เห็นว่า กรณีที่ค่า DR = 0.7 และ PR = 4 ที่ค่า Re = 20,000 มีค่าสมรรถนะการ ถ่ายเทความร้อนดีที่สุดสำหรับกรณีของ GRT กรณีที่ค่า N = 8 เท่ากับ 145 %

รูปที่ 5.71 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่านัสเซลสนัมเบอร์กับค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทาน ภายในท่อกลมสำหรับกรณีของ GRT (N = 10)

รูปที่ 5.71 แสดงการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่านัสเซลสนัมเบอร์กับค่าสัมประสิทธิ์ แรงเสียดทานสำหรับท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟืองกรณีที่ค่า DR = 0.5, 0.6 และ 0.7 และ PR = 4 และ 8 และ N = 10 จากการเปรียบเทียบสามารถแสดงรายละเอียดได้ดังตารางที่ 5.7 โดยช่วงที่มีค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนในระดับดีที่สุดคือ ช่วงที่ (1)

ตารางที่ 5.7 การเปรียบเทียบช่วงระดับของค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนของท่อกลมที่ติดตั้ง เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟือง (GRT) กรณีที่ค่า N = 10

Case	DR = 0.5	DR = 0.5	DR = 0.6	DR = 0.6	DR = 0.7	DR = 0.7	Plain
Re	PR = 4	PR = 8	PR = 4	PR = 8	PR = 4	PR = 8	tube
4,000	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)
8,000	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)
12,000	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)
16,000	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)
20,000	(1)	(2)	(1)	(2)	(1)	(2)	(2)

ตารางที่ 5.7 แสดงการเปรียบเทียบช่วงระดับของค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนของท่อ กลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟือง (GRT) กรณีที่ค่า *N* = 8 พบว่ากรณีที่ค่า DR = 0.5 และ PR = 4 กรณีที่ค่า DR = 0.6 และ PR = 4 และกรณีที่ค่า DR = 0.7 และ PR = 4 ให้ค่าสมรรถนะ การถ่ายเทความร้อนในระดับดีที่สุด (ช่วงที่ (1)) สามารถหาทำการเปรียบเทียบเพื่อหาค่าสมรรถนะ การถ่ายเทความร้อนได้แสดงดังรูปที่ 5.72

รูปที่ 5.72 การเปรียบเทียบค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนภายในท่อกลมสำหรับกรณีของ GRT กรณีที่ค่า N = 10

รูปที่ 5.72 แสดงการเปรียบเทียบค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนสำหรับท่อกลมที่ติดตั้ง เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวยกรณีที่ค่า DR = 0.5 และ PR = 4 กรณีที่ค่า DR = 0.6 และ PR = 4 และกรณีที่ค่า DR = 0.7 และ PR = 4 ที่ค่า Re = 4,000 ถึง 20,000 จากการเปรียบเทียบแสดงให้ เห็นว่า กรณีที่ค่า DR = 0.7 และ PR = 4 ที่ค่า Re = 20,000 มีค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนดี ที่สุดสำหรับกรณีของ GRT กรณีที่ค่า N = 10 เท่ากับ 145 % จากการเปรียบเทียบค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนภายในท่อกลมสำหรับกรณีของ GRT พบว่า จำนวนช่องที่ถูกตัดออก (*N*) มีผลกระทบมากต่อการเพิ่มสมรรถนะการถ่ายเทความร้อน โดยค่า N = 6, 8 และ 10 มีค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนเท่ากับ 185%, 145% และ 145% ตามลำดับ จากผลลัพธ์ที่ได้สามารถคาดการณ์ได้ว่า ถ้าจำนวนช่องมีค่า N > 10 จะไม่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลง ของค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อน เนื่องจากค่า N = 8 และ 10 มีค่าสมรรถนะการถ่ายเทความ ร้อนเท่ากันคือ 145%

สำหรับการศึกษาค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนภายในท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์รูป แบบต่างๆ พบว่า ค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนดีที่สุดเกิดขึ้นในกรณีที่ค่า DR = 0.7 และ PR = 4 ดังนั้นสามารถนำกรณีดังกล่าวมาเปรียบเทียบค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนเพื่อให้ตรวจสอบได้ โดยง่ายดังรูปที่ 5.73

รูปที่ 5.73 การเปรียบเทียบค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนภายในท่อกลมที่ติดตั้ง เทอร์บิวเลเตอร์รูปแบบต่างๆ

รูปที่ 5.7 แสดงการเปรียบเทียบค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนสำหรับท่อกลมที่ติดตั้ง เทอร์บิวเลเตอร์รูปแบบต่างๆ กรณีที่ค่า DR = 0.7 และ PR = 4 ที่ค่า Re = 4,000 ถึง 20,000 จาก การเปรียบเทียบแสดงให้เห็นว่า ท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์รูปแบบเฟืองที่ค่า N = 6 มีค่า สมรรถนะการถ่ายเทความร้อนสูงที่สุดเท่ากับ 185% รองลงมาคือ เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวย เท่ากับ 175% และสุดท้ายคือ เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลมเท่ากับ 164%

จากการศึกษาการถ่ายเทความร้อนที่มีการไหลแบบปั่นป่วนในท่อกลมที่ติดตั้ง เทอร์บิวเลเตอร์รูปแบบต่างๆ เพื่อเปรียบเทียบความสามารถ หรือสมรรถนะการถ่ายเทความร้อน ระหว่างท่อกลมที่มีการติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์รูปแบบต่างๆ โดยผลลัพธ์ที่ได้จากการคำนวณแสดงให้ เห็นว่า สำหรับการเพิ่มการถ่ายเทความร้อนภายในท่อกลม โดยการเพิ่มระดับความเร็วและระดับ ความปั่นป่วนของของไหลภายในท่อกลมจะส่งผลให้อัตราการถ่ายเทความร้อนเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ในการออกแบบควรคำนึงถึงค่าความดันตกคร่อม และค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทานภายในท่อกลมด้วย เช่น ในกรณีที่อัตราส่วนเส้นผ่านศูนย์กลางที่น้อยที่สุด (DR = 0.5) และ อัตราส่วนระยะห่างที่น้อย ที่สุด (PR = 4) ที่ให้ค่าอัตราการถ่ายเทความร้อนที่สูงที่สุดในเทอร์บิวเลเตอร์ทุกรูปแบบ แต่กลับส่งผล ให้ค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทานเพิ่มขึ้นด้วย และทำให้สมรรถนะการถ่ายเทความร้อนมีค่าที่ไม่ดีนัก จึง ได้นำเทคนิคในการลดค่าความดันตกคร่อม และค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทานภายในท่อกลมด้วย วิธีการตัดบางส่วนออก (Cut-out) ซึ่งช่วยลดการเกิดช่วงการไหลหมุนวน (Recirculation region) และพื้นที่แลกเปลี่ยนความร้อน (Heat transfer area) โดยที่ผลที่ได้ออกมานั้นทำให้ค่าความดันตก คร่อมลดน้อยลง และค่าอัตราการถ่ายเทความร้อนลดลงไม่มากนัก ซึ่งส่งผลให้ให้ความสามารถ หรือ สมรรถนะการถ่ายเทความร้อนดีขึ้น

บทที่ 6 บทสรุปและข้อเสนอแนะ

6.1 บทสรุป

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้แสดงการวิเคราะห์การศึกษาพฤติกรรมการไหล ลักษณะการถ่ายเทความ ร้อน ความดันตกคร่อม และสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนภายในท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์รูป แบบต่างๆ โดยใช้ระเบียบวิธีไฟไนต์วอลุมร่วมกับแบบจำลองการไหลแบบปั่นป่วน โดยการทำศึกษา ของไหล ที่มีการไหลอยู่ในสภาวะคงตัวและเป็นชนิดอัดตัวไม่ได้ คุณสมบัติต่างๆ ของของไหลมีค่าคงที่ ตลอดทั้งขอบเขตที่พิจารณา การไหลเกิดใน 3 มิติ ซึ่งจากผลการคำนวณที่ได้จากการสอบเทียบกับ สมการความสัมพันธ์และผลการทดลองที่มีผู้ทำไว้แล้วจะเห็นได้ว่า โปรแกรมที่ใช้คำนวณทาง คอมพิวเตอร์สามารถใช้วิเคราะห์ปัญหาต่างๆ ได้เป็นที่น่าพอใจและมีความน่าเชื่อถือเพียงพอที่จะ นำไปวิเคราะห์การไหลในลักษณะที่สนใจต่อไป

สำหรับลักษณะการไหลจะพิจารณาสำหรับการไหลภายในท่อกลม และมีลักษณะการไหล แบบปั่นป่วน ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้เลือกใช้แบบจำลองความปั่นป่วน Standard $k - \varepsilon$ ที่สามารถ ทำนายคุณลักษณะการไหลโดยทั่วไปได้ รายละเอียดได้อธิบายไว้ในบทที่ 2 สำหรับการประยุกต์ใช้ ระเบียบวิธีไฟในต์วอลุมจะต้องเริ่มต้นจากสมการควบคุมพื้นฐานและลักษณะของปัญหา โดยสมการ ต่างๆ ได้อธิบายไว้ในบทที่ 3 โดยประกอบไปด้วย สมการความต่อเนื่อง สมการอนุรักษ์โมเมนตัม และ สมการอนุรักษ์พลังงาน ในรูปแบบ 3 มิติ โดยการคำนวณจะแบ่งออกเป็นปริมาตรควบคุมย่อยๆ ด้วย วิธีการสร้างกริดเพื่อใช้ในการคำนวณ จากนั้นทำการกระจายพจน์ของเทอมการพาเพื่อให้เป็นสมการ พืชคณิตโดยใช้ Numerical scheme แบบ QUICK ซึ่งเป็น Differencing Scheme ที่มีความถูกต้อง ในอันดับที่สอง (2nd order scheme) และจากสมการพืชคณิตจึงทำการแก้สมการด้วยวิธี Tri-diagonal matrix algorithm (TDMA) แบบ Line-by-line ร่วมกับ SIMPLE [31] เพื่อช่วยใน การหาผลเฉลยที่มีค่าความเร็วและความดันสอดคล้องกัน

ผลลัพธ์ที่ได้จากการใช้โปรแกรมเพื่อจำลองลักษณะการไหลแบบปั่นป่วนร่วมกับวิธีไฟไนต์ วอลุมจะถูกนำมาตรวจสอบความถูกต้องกับผลที่ได้จากการทดลองของงานวิจัยก่อนหน้านี้ โดย สามารถแบ่งการตรวจสอบได้ออกเป็น 2 ส่วนคือ การถ่ายเทความร้อน และความดันตกคร่อมภายใน ท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์ โดยลักษณะของปัญหาคือ การไหลแบบปั่นป่วนผ่านอุปกรณ์ เทอร์บิวเลเตอร์รูปแบบวงแหวนวงกลม จากการตรวจสอบความถูกต้องของโปรแกรมโดยทำการ เปรียบเทียบพบว่า จากการคำนวณด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้ผลลัพธ์ที่มีความสอดคล้องและมี ทิศทางไปในทางเดียวกันกับผลที่ได้จากการทดลองของงานวิจัยของหน้านี้ แสดงรายละเอียดไว้ใน บทที่ 4

สำหรับบทที่ 5 ได้แสดงผลลัพธ์ที่ได้คำนวณจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยลักษณะของ ปัญหาสามารถแบ่งออกเป็น 3 รูปแบบคือ ท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวย และเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟือง โดยทำการศึกษาผลที่ได้จากการ คำนวณคือ ค่านัสเซลสนัมเบอร์ ค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทาน และค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อน ซึ่งสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

 จากการศึกษาการเพิ่มประสิทธิภาพการถ่ายเทความร้อนภายในท่อกลมที่ติดตั้ง เทอร์บิวเลเตอร์ พบว่าอัตราการถ่ายเทความร้อนของท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์แบบวงแหวน วงกลมและแบบวงแหวนกรวยเพิ่มขึ้น 87% ถึง 199% เมื่อเปรียบเทียบกับท่อกลมผิวเรียบ และใน กรณีของเทอร์บิวเลเตอร์แบบวงแหวนกรวยเพิ่มขึ้น 3% ถึง 8% เมื่อเปรียบเทียบกับเทอร์บิวเลเตอร์ แบบวงแหวนวงกลม

 การติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม และเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวย จะส่งผลให้ ค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทานเพิ่มขึ้น ซึ่งส่งผลให้ค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนมีค่าไม่ดีนัก จึงได้ใช้ เทคนิคการตัดบางส่วนออก (Cut-out) บริเวณพื้นผิวรอบวงของเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนกรวยให้มี ลักษณะรูปร่างที่เปลี่ยนไปเป็นเทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนเฟืองเพื่อลดการเกิดช่วงการไหลหมุนวน (Recirculation region) ซึ่งบริเวณที่ของไหลหมุนวนด้านหลังของเทอร์บิวเลเตอร์ จะมีผลทำให้ของ ไหลบริเวณนั้นมีความดันลดต่ำลง เกิดการเปลี่ยนแปลงความดันค่อนข้างมากบริเวณดังกล่าว

 ค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนของท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์เฟืองให้ค่าสมรรถนะ การถ่ายเทความร้อนสูงที่สุด สำหรับเทอร์บิวเลเตอร์ที่ติดตั้งด้วยอัตราส่วนเส้นผ่านศูนย์กลาง (DR) เท่ากับ 0.7 อัตราส่วนระยะห่าง (PR) เท่ากับ 4 และจำนวนช่องที่ถูกตัดออก (N) เท่ากับ 6 โดยค่า สมรรถนะการถ่ายเทความร้อนมีค่าสูงที่สุดเท่ากับ 1.42 เท่าของท่อผิวเรียบ ที่ค่าเรย์โนลด์นัมเบอร์ เท่ากับ 4,000 โดยค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนเพิ่มขึ้น 30% ถึง 38% เมื่อเปรียบเทียบกับ เทอร์บิวเลเตอร์วงแหวนวงกลม และเพิ่มขึ้น 22% ถึง 30% เมื่อเปรียบเทียบกับเทอร์บิวเลเตอร์วง แหวนกรวย และยังสามารถสรุปได้ว่า ค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนจะมีค่าลดลง เมื่อค่า เรย์โนลด์นัมเบอร์เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

 จากการใช้วิธีเปรียบเทียบสมรรถนะการถ่ายเทความร้อน พบว่า ผลลัพธ์ที่ได้มีความ สอดคล้อง และมีทิศทางไปในทางเดียวกันกับสมการการหาค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อน (สมการ (4.7) อ้างอิงจาก Webb[34]) ทำให้มีความมั่นใจในระดับหนึ่งว่า ผลลัพธ์ที่ได้จากการคำนวณนั้นมี ความถูกต้องแม่นยำมากขึ้น

6.2 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

 สำหรับการออกแบบเทอร์บิวเลเตอร์เพื่อใช้ในการเพิ่มความสามารถการถ่ายเทความร้อน ในท่อกลม ควรออกแบบให้มีลักษณะที่ไม่ซับซ้อนมากจนเกินไป เนื่องจากการคำนวณด้วยโปรแกรม จะต้องใช้ความละเอียดสูงซึ่งมีผลต่อระยะเวลาการคำนวณ เช่น การสร้างกริดเพื่อใช้ในการคำนวณ ลักษณะการไหล เป็นต้น รวมไปถึงควรคำนึงถึงความเป็นไปได้ในการผลิตเทอร์บิวเลเตอร์เพื่อใช้งาน จริงด้วย

 2. นำเทอร์บิวเลเตอร์รูปแบบต่างๆ ไปประยุกต์ใช้งานกับท่อที่มีลักษณะแตกต่างกัน เช่น ท่อกลมแนวโค้ง ท่อสี่เหลี่ยม ท่อสี่เหลี่ยมโค้ง เพื่อพิจารณาลักษณะการไหล การถ่ายเทความร้อน รวม ไปถึงค่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อน

 จำลองลักษณะการไหลภายในท่อกลมโดยใช้เทอร์บิวเลเตอร์ที่มีรูปร่างที่ซับซ้อนมากขึ้น โดยคำนึงถึงขั้นตอนการขึ้นรูปเพื่อใช้งานจริงด้วย

4. จำลองลักษณะการไหลแบบราบเรียบภายในท่อกลมที่ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์รูปแบบต่างๆ

5. จำลองลักษณะการไหลเพื่อทำนายอัตราการเกิดการผสมระหว่างของไหลภายในท่อกลมที่ ติดตั้งเทอร์บิวเลเตอร์รูปแบบต่างๆ

รายการอ้างอิง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University

- 1. EUROSPIRAL COMPANY (1997), The turbulators (Online)., Available : <u>http://www.eurospiral.com/main.aspx</u> [2016 March 15].
- 2. FUEL EFFICIENCY (1973), The Turbulator configurations (Online)., Available : http://www.fuelefficiencyllc.com/about.html [2016 March 15].
- 3. Concept Engineering International (2003), Turbulator Division (Online), Available : <u>http://www.allturbulators.com</u> [2016 March 15].
- 4. Kongkaitpaiboon, V., Nanan, K., and Eiamsa-ard, S., Experimental investigation of convective heat transfer and pressure loss in a round tube fitted with circular-ring turbulators. <u>International Communications in Heat</u> <u>and Mass Transfer</u>, 37(5) (2010B): 568-574.
- 5. Kongkaitpaiboon, V., Nanan, K., and Eiamsa-ard, S., Experimental investigation of heat transfer and turbulent flow friction in a tube fitted with perforated conical-rings. <u>International Communications in Heat and Mass Transfer</u>, 37(5) (2010A): 560-567.
- Kumar, A., Chamoli, S., and Kumar, M., Experimental investigation on thermal performance and fluid flow characteristics in heat exchanger tube with solid hollow circular disk inserts. <u>Applied Thermal Engineering</u>, 100 (2016): 227-236.
- Acır, A., Ata, İ., and Canlı, M., Investigation of effect of the circular ring turbulators on heat transfer augmentation and fluid flow characteristic of solar air heater. <u>Experimental Thermal and Fluid Science</u>, 77 (2016): 45-54.
- Yakut, K. and Sahin, B., Flow-induced vibration analysis of conical rings used for heat transfer enhancement in heat exchangers. <u>Applied Energy</u>, 78(3) (2004A): 273-288.
- Yakut, K., Sahin, B., and Canbazoglu, S., Performance and flow-induced vibration characteristics for conical-ring turbulators. <u>Applied Energy</u>, 79(1) (2004B): p. 65-76.

- Eiamsa-ard, S. and Promvonge, P., Experimental investigation of heat transfer and friction characteristics in a circular tube fitted with V-nozzle turbulators. <u>International Communications in Heat and Mass Transfer</u>, 33(5) (2006): 591-600.
- Promvonge, P. and Eiamsa-ard, S., Heat transfer behaviors in a tube with combined conical-ring and twisted-tape insert. <u>International</u> <u>Communications in Heat and Mass Transfer</u>, 34(7) (2007): 849-859.
- 12. Akhavan-Behabadi, M.A., Salimpour, M.R., and Pazouki, V.A., Pressure drop increase of forced convective condensation inside horizontal coiled wire inserted tubes. <u>International Communications in Heat and Mass</u> <u>Transfer</u>, 35(9) (2008): 1220-1226.
- Sukchana, T., <u>Heat transfer enhancement of the double pipe heat exchanger</u> <u>with wire Inserts</u>. Master thesis, Department of Mechanical Engineering, Srinakharinwiroj University, 2009.
- Thianpong, C., Yongsiri, K., Nanan, K., and Eiamsa-ard, S., Thermal performance evaluation of heat exchangers fitted with twisted-ring turbulators. <u>International Communications in Heat and Mass Transfer</u>, 39(6) (2012): 861-868.
- 15. Muthusamy, C., Vivar, M., Skryabin, I., and Srithar, K., Effect of conical cut-out turbulators with internal fins in a circular tube on heat transfer and friction factor. <u>International Communications in Heat and Mass</u> <u>Transfer</u>, 44 (2013): 64-68.
- 16. Duangthongsuk, W. and Wongwises, S., An experimental investigation of the heat transfer and pressure drop characteristics of a circular tube fitted with rotating turbine-type swirl generators. <u>Experimental Thermal and Fluid Science</u>, 45 (2013A): 8-15.
- Duangthongsuk, W. and Wongwises, S., Comparison of the heat transfer performance and friction characteristics between fixed and rotating turbine-type swirl generators fitted in a small circular tube. <u>Experimental Thermal and Fluid Science</u>, 50 (2013B): 222-228.

- Panyarattana, K. and Putivisutisak, S., Numerical analysis of channel flow over two blocks in tandem arrangement. <u>The 16th Conference on</u> <u>Mechanical Engineering Network of Thailand</u>, Phuket, Thailand. (2002): 172-177.
- Kauwaranyu, K., <u>Numerical study of turbulent flow and heat transfer in gas</u> <u>turbine blade with turbulator</u>, Master thesis, Department of Mechanical Engineering, Chulalongkorn University, 2003.
- 20. Akansu, S.O., Heat transfers and pressure drops for porous-ring turbulators in a circular pipe. <u>Applied Energy</u>, 83 (2006): 280-298.
- 21. Pathipakka, G. and Sivashanmugam, P., Heat transfer behaviour of nanofluids in a uniformly heated circular tube fitted with helical inserts in laminar flow. <u>Superlattices and Microstructures</u>, 47(2) (2010): 349-360.
- 22. Rao, Y., Li, B., and Feng, Y., Heat transfer of turbulent flow over surfaces with spherical dimples and teardrop dimples. <u>Experimental Thermal and Eluid Science</u>, 61 (2015): 201-209.
- Launder, B.E. and Spalding, D.B., The numerical computation of turbulent flows. <u>Computer Methods in Applied Mechanics and Engineering</u>, 3 (1974): 269-289.
- 24. Patankar, S.V. and Spalding, D.B., A calculation procedure for heat, mass and momentum transfer in three-dimensional parabolic flows. <u>International Journal of Heat and Mass Transfer</u>, 15 (1972): 1787-1806.
- 25. Sloan, D.G., Smith, P.J., and Smoot, L.D., Modeling of swirl in turbulent flow systems. <u>Progress in Energy Combustion Science</u>, 12 (1986): 163-250.
- 26. Wilcox, D.C., <u>Turbulence Modeling for CFD</u>. California: DCW Industries, Inc., 1993.
- Mansour, N.N., Kim, J., and Moin, P., Reynolds-stress and dissipation rate budgets in a turbulent channel flow. <u>Journal of Fluid Mechanics</u>, 194 (1988): 15-44.
- Bredberg, J., Peng, S.H., and Davidson, L., An improved turbulence model applied to recirculating flows. <u>International Journal of Heat and Fluid</u> <u>Flow</u>, 23 (2002): 731–743.

- 29. Durbin, P.A. and Reif, B.A.P., <u>Statistical theory and modeling for turbulent</u> <u>flows</u>. United Kingdom: John Wiley & Sons., 2001.
- 30. Versteeg, H.K. and Malalasekera, W., <u>An introduction to Computational Fluid</u> <u>Dynamics</u>. England: Pearson Education, 2007.
- Patankar, S.V., Numerical Heat Transfer and Fluid Flow. <u>Computational</u> <u>Methods in Mechanics and Thermal Sciences</u>. New York: Hemisphere Publishing Corporation, 1980.
- Dittus, F.W. and Boelter, L.M.K., Heat transfer in automobile radiator of the tubular type. <u>International Journal of Heat and Mass Transfer</u>, 12 (1985): 3-22.
- 33. Fox, R.W. and McDonald, A.T., <u>Introduction to Fluid Meachanics</u>. Edition 5th New Delhi: John Wiley & Sons., 2001.
- Webb, R.L., <u>Principles of Enhanced Heat Transfer</u>. New York: Jonh-Wiley & Sons., 1992.

CHULALONGKORN UNIVERSITY

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายโชติธัช จิตร์บำรุง เกิดเมื่อวันที่ 4 เดือนมีนาคม พุทธศักราช 2534 จังหวัด กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต จากภาควิชา วิศวกรรมเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อปีการศึกษา 2556 เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิศวกรรมเครื่องกล คณะ วิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2557

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University